

Kiến thức 213 gia đình

Phụ san báo Nông Nghiệp VN

XUÂN
NHÂM NGỌ
2002

12/2001

CÔNG TY ĐƯỜNG HIỆP HÒA

- ♦ **ĐỊA CHỈ:** Thị trấn Hiệp Hòa - Huyện Đức Hòa - Tỉnh Long An
- ♦ **ĐIỆN THOẠI:** 072. 854050 - 854051 ♦ **FAX:** 854052

Văn phòng công ty.

Công ty Đường Hiệp Hòa là một doanh nghiệp Nhà nước, trực thuộc Tổng Công ty Mía Đường II, Bộ NN & PTNT.

● **NĂNG LỰC SẢN XUẤT:**

- Đường RS và thô: 25.000 - 30.000 tấn/năm.
- Cồn các loại: 5.000.000 lít/năm.
- Rượu Rhum: 1.000.000 lít/năm.
- Ván ép từ bã mía: 7.500m³/năm.
- Bánh, kẹo các loại: 500 tấn/năm.
- Phân bón hữu cơ vi sinh HUDAVIL: 4.000 tấn/năm.

Sản phẩm của công ty đạt chất lượng cao, phong phú, đa dạng.

Điều kiện thanh toán thuận lợi, dễ dàng.

● **ĐỊA CHỈ LIÊN LẠC:**

- Chi nhánh tại Hà Nội: 16 Nguyễn Như Đỗ, phường Văn Miếu, Quận Đống Đa + Điện thoại - Fax: 04. 74707... 2.
- Chi nhánh tại TP. HCM: 52 Yên Thế, phường 2, quận Tân Bình. + Điện thoại - Fax: 08. 8444493.

Giám đốc: **TRẦN NGỌC TÔ**

Chúc mừng năm mới

Nhâm Ngọ
2002

TRẦN ĐỨC LƯƠNG
Chủ tịch
Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam

Chúc mừng năm mới XUÂN NHÂM NGỌ 2002

LÊ HUY NGỌ
Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp & Phát triển Nông thôn

Kiến thức gia đình

Phụ san báo NN Việt Nam ra hàng tháng vào ngày 8-18-28

- Tổng Biên tập: LÊ NAM SON • Phó TBT: Trịnh Bá Ninh • Mỹ thuật: Nguyễn Chinh.
- Giấy XB số 02/GP - BVHTT do Bộ Văn hóa Thông tin cấp ngày 02-01-2001 • Thiết kế, dàn trang tại Phòng Kỹ thuật Vi tính Tòa soạn KTGD • In tại Nhà in Báo NHÂN DÂN TP. Hồ Chí Minh • TRỤ SỞ: TP Hồ Chí Minh: 58 Nguyễn Bình Khiêm, quận 1 • Tel: 8299791 • Fax: 84.8.8241341 • Email: ktgd@hcm.vnn.vn - Hà Nội: 14 Ngô Quyền • Tel: 8250174 - 8256492 • Fax: 84.8.8252923 • Email: baonnnvn@fpt.vn - Văn phòng miền Trung - Tây Nguyên: 5 Tháp Bà, TP. Nha Trang • Tel: 058-831022 - Văn phòng đại diện ĐBSCL: 49 Lý Tự Trọng, TP Cần Thơ • Tel: 071-835431 • Thư và bài xin gửi về: 58 Nguyễn Bình Khiêm, Quận 1, TP Hồ Chí Minh • Email: ktgd@hcm.vnn.vn.

Độc trong số này

• Ngày tết về Cao Lãnh viếng cụ Phó Bảng Nguyễn Sinh Sắc **Đoàn Minh Tuấn 4** • *Xông đất nghệ sĩ tuổi Ngọ: Ngựa phi, ngựa phi đường xa* **Tâm Huyền - Trúc Ly 8** • Triết lý âm dương qua hình tượng bánh chưng,

► **ĐI VÀ VIẾT: CÓ MỘT THIÊN ĐƯỜNG...**
THÊU **Lưu Trọng Văn 11**

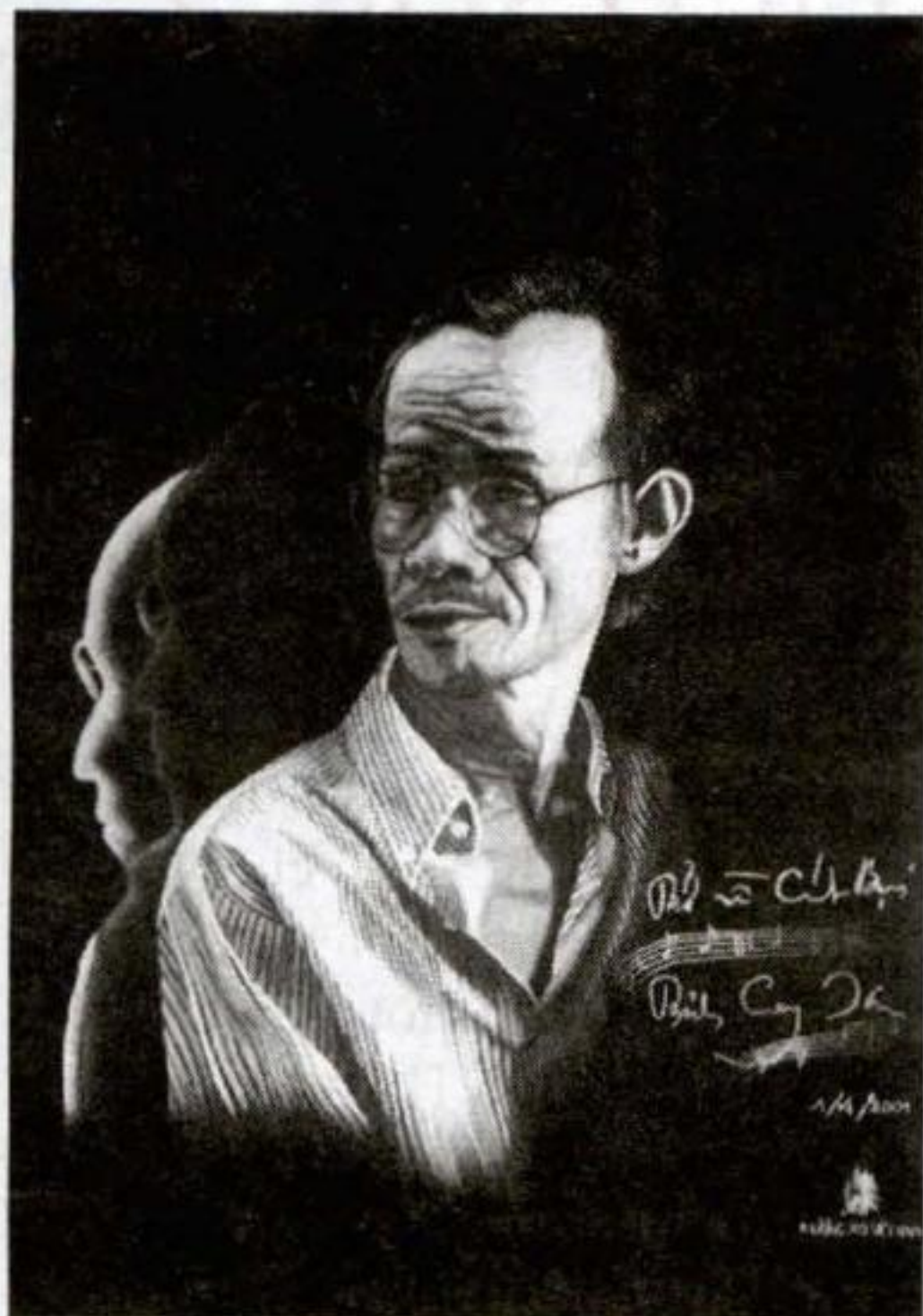
bánh dày **Mộng Đắc 15** • Ngựa phi qua tục ngữ, ca dao **Trần Mạnh Hào 17** • Khu bảo tồn quốc gia, nuôi ngựa hoang lớn nhất thế giới **Hồ Tây 19** • Trầu cau ngày tết **Khuê Việt Trường 21** • Danh nhân Việt Nam tuổi Ngọ **Nguyễn Anh Hùng 23** • *Nhân năm ngựa nói chuyện chiến trường Afghanistan: 3 con ngựa chiến nổi tiếng của Rabbani, Omar và Bin Laden* **Đức Anh 27** • *Trắc nghiệm đầu xuân: Bạn thuộc kiểu người nào?*

2 • KIẾN THỨC GIA ĐÌNH

Thu Quỳnh 29 • *Trở thành người lịch sự: Đàn ông đi trước hay đi sau?* **Hoàng Thương 30** • *Năm ngựa kể chuyện người vẽ tranh ngựa: Danh họa Từ Bi Hồng* **Thái Nguyễn Bạnh Liền 32** • *Bắn cung bằng chân* **T.T 34** • *Thực đơn ca nhạc năm 2002: Những sắc màu trẻ trung* **Lê Thiếu Nhơn 35** • *Cần tạo dựng cho xã hội một vẻ đẹp thanh cao và trong sáng* **Phương Chi 36** • *Hoa giữa ngày thường* **T.H 38** • *10 diễn viên truyền hình châu Á được yêu thích nhất* **Phan Thiện 39** • *Thời trang và thế giới điện ảnh* **Hoàng Thương 40** • *Ảnh vui đêm giao thừa* **V.T 43** • *Tết quê nhà: Ngày tết nghe hát lô tô* **Nguyễn Đức Hải 51** • *Bữa tiệc ngày tết tốn kém nhất* **Đỗ Minh Điểm 52** • *Nét đi*

► **TIN NÔNG TRONG LÀNG VĂN NGHỆ SĨ**
Tiến Thịnh 44

của văn - nhân **Nguyễn
Quang Thân 54** • Nhẹ dạ...
ngày tết **Nguyễn Thị Mỹ Nữ**

► HỎI ĐÁP VỀ NGỰA

Thế Mạc 76

62 • Vua Duy Tân có bốn bà vợ và
mười người con **Nguyễn Đắc Xuân**

63 • Văn học đầu thế kỷ 21 **Phạm
Xuân Nguyên 65** • Chuyện tình trong

phim Hàn Quốc **Đan Khanh 68** • 5
phút thư giãn **73** • Bạn đọc viết: Tết

quê ngoại **Hà Nguyên Huyền 74** •

Những điều cần lưu ý trong ăn uống
vào các ngày tết **Hoàng Thương 78**

• 10 sự kiện thể thao lớn trong năm
con rắn 2001 **P.V 80** • Ngày tết

thường thức món ăn... vua **Tú Ân 89**

• Danh lam thắng cảnh: Thành Diên
Khánh và món chả lụa độc đáo **Đào**

Thị Thanh Tuyền 92 • Tết xóm

► **HƯƠNG VỊ NGÀY XUÂN: BA
MÓN BẦU TRONG NGÀY TẾT TÂY
NGUYỄN**

Đỗ Nguyễn 48

nghèo: Tết này không còn lo xã hội
đen đòi nợ... **Phóng sự của Mô Tò**

94 • Guinness **Thùy Vân 98** • Nội

trợ: Kem cà phê hình chuông **Nguyễn
Thị Tố Tâm 102.**

Và các chuyên mục thường

xuyên. ■

Bìa 1: *Tranh của LƯU CÔNG NHÂN.*

Ngày tết về Cao Lãnh viếng cụ Phó Bảng NGUYỄN SINH SẮC

ĐOÀN MINH TUẤN

Chúng tôi đoàn nhà văn ở thành phố Hồ Chí Minh được các bạn văn nghệ Đồng Tháp cho đi thăm mộ cụ Phó Bảng.

Cụ thân sinh ra Bác Hồ của chúng ta là cụ Nguyễn Sinh Huy sinh năm 1863 ở Làng Sen nay là xã Kim Liên, huyện Nam Đàn, tỉnh Nghệ Tĩnh. Cha mẹ mất sớm, nhà nghèo ở với anh là Nguyễn Sinh Thuyết. Hơn mười tuổi cậu bé Huy vẫn chưa được cấp sách đi học. Hằng ngày phải đi chăn trâu, cắt cỏ. Những buổi tối nấu cơm heo xong, bếp núc gọn gàng, cậu bé Huy lại chạy sang nhà bên nghe ông tú Vương Thúc Mậu giảng bài. Nghe giảng bài xong sáng dậy cưỡi trâu đi chăn cũng học, trưa về giã gạo cũng học, khi ông đồ hỏi bài, một số học sinh ở trong lớp không trả lời được, thì người thiếu niên hiếu học ấy, đứng ngoài cửa sổ nhắc bài giúp cho những người học trò trong lớp trả bài. Nhiều lần thấy thế, cụ đồ Hoàng Xuân Đường tìm hiểu cậu bé chăn trâu hiếu học ấy và ngỏ lời xin người anh là Nguyễn Sinh Thuyết đem bé Huy về nuôi. Thế là cậu

Huy được đưa về Hoàng Trù (làng Chùa gọi là Hoàng Trù) nay được sáp nhập về xã Kim Liên để ăn học. Và lớn lên được cụ đồ gả con gái là Hoàng Thị Loan cho. Lúc đó cụ đồ cho hai vợ chồng ra ở riêng tại một ngôi nhà một gian, hai chái bên vườn. Cụ bà Hoàng Thị Loan ngày ngày làm ruộng trồng dâu, chăn tằm, dệt lụa lấy tiền nuôi chồng ăn học. Chẳng mấy lúc Nguyễn Sinh Huy nổi tiếng khắp vùng về tài học. Năm 1884, bà Hoàng Thị Loan sinh người con gái đầu lòng đặt tên là Nguyễn Thị Bạch Liên. Bốn năm sau, cụ bà sinh người con trai đặt tên là Nguyễn Sinh Khiêm. Và năm 1890, vào một ngày mùa hè chói lọi, ngày 19-5, cụ bà sinh hạ người con thứ ba đặt tên là Nguyễn Tất Thành. Đó là Hồ Chủ Tịch vô vàn kính yêu của dân tộc ta sau này. Mùa thu năm 1894, cụ ông đồ cử nhân. Được sự giúp đỡ của bố mẹ và vợ, cụ thân sinh ra Bác lại tiếp tục đi vào Huế học. Người ta đi vào Huế thì lều chõng đi theo, nhưng ông Cử Huy lại mang vợ và ba con cùng với một cái khung cửi (hiện nay cái khung cửi, ngành bảo tồn,

Nhà văn Đoàn Minh Tuấn trước mộ cụ Nguyễn Sinh Sắc (1999). Ảnh: HY MINH.

bảo tàng đã tìm được và để ở nhà lưu niệm Kim Liên). Vào Huế với chiếc khung cửi đó, cụ bà tiếp tục làm nghề ươm tơ, dệt lụa lấy tiền nuôi chồng, con ăn học. Ở Huế, bà sinh người con thứ tư là Nguyễn Sinh Xin. Đến năm 1900, bà ốm nặng, thuốc men không có, và mất ở quê người. Cụ ông không có nhà, anh chị Bác Hồ đi vắng, chỉ có Bác và Xin ở nhà thôi. Xin thấy mẹ chết, khóc gào thảm thiết, Nguyễn Tất Thành cầm tay em bịt miệng em lại không cho khóc, rủ em ra một chỗ khác, tìm cách dỗ dành cho Xin đừng khóc nữa. Trưa, cụ ông và anh chị Bác về Xin vừa khóc vừa mách.

-Sao mà ác thế! Mẹ người ta chết, người ta khóc cũng không cho khóc!

Cụ ông và anh chị rất đau lòng, nhưng cũng đồng tình với Nguyễn Tất Thành. Vì thời đó chiếu chỉ của

nhà vua cấm người dân bình thường không được chết ở đất hoàng cung. Ai chết ở đất hoàng cung thì có trọng tội với triều đình. Lúc bấy giờ cụ ông ở trọ tại một căn nhà nhỏ lụp xụp của lính ở gần Viện Đô Sát. Cụ ông gạt nước mắt bàn với bạn bè ngay đêm hôm đó bí mật mang bà ra ngoài thành để mai táng. Em Xin thương nhớ mẹ cũng ốm nặng hơn một tháng sau lại về quê mất. Thế là gà trống nuôi con. Cụ ông mang ba người con về nhà gửi bố mẹ vợ ở thôn Hoàng Trù, rồi tiếp tục vào Huế học, vì đã đến kỳ thi. Năm 1901, cụ ông đỗ Phó Bảng trở về thôn Hoàng Trù quê ngoại, vì ở Kim Liên nhà không có, đất cũng không. Dân làng Kim Liên thấy vậy không đành lòng. Cả làng chỉ có một người đỗ đại khoa, bây giờ vinh quy không có nhà ở, dân làng

mời cụ Phó Bảng về ở Chùa làng Kim Liên và đóng góp nhau mua một ngôi nhà gỗ năm gian về dựng ở thửa đất công. Rồi rước cụ Phó Bảng về ngôi nhà đó (miếng đất này bây giờ Bộ Văn hóa làm nhà lưu niệm Bác). Cụ Phó Bảng về đây và dân làng đặt tên cho cụ là Sắc, hay cụ đồ Sắc là như vậy!

Những năm 1907-1908 cụ Phó Bảng đã tích cực vận động, nhân dân hưởng ứng phong trào chống sưu thuế ở Trung Kỳ năm 1908 (phong trào chống thuế đầu tiên ở Đông Dương). Nhân dân lúc ấy biểu tình bằng tay không. Phong trào đấu tranh lên rất mạnh có ảnh hưởng từ trong Nam đến ngoài Bắc, làm cho thực dân Pháp rất lo lắng. Giặc Pháp nghĩ ra một âm mưu mới là phải “dùng người Việt giết người Việt”. Với âm mưu thâm độc ấy, chúng đã “bắt” cụ Phó Bảng ra làm quan. Trước đây người ta thường nói “được” đi làm quan, nhưng ở đây lại dùng “bắt” bởi vì khi nó đưa cụ vào làm tri huyện ở huyện Bình Khê (Bình Định) năm 1909, cụ rất bất bình nhưng không cự ra mặt. Người làng đòi đi theo hầu hạ, cụ Phó Bảng đã nói: “Các anh nên ở nhà lo làm ăn, tôi chưa chắc đã làm quan”. Và cụ nói: “Quan trường là nô lệ trong những người nô lệ”. Việc đầu tiên của cụ Phó Bảng khi về làm tri huyện là mở cửa nhà tù tha những người chống sưu cao thuế nặng bị giặc Pháp bắt giam. Việc thứ hai là gặp nhân dân để kêu gọi hợp quần. Cụ không ăn lễ lộc của ai. Cụ chỉ khuyên hòa kiện cáo. Ngoài ra cụ

còn thông sức cho các ông lang ở toàn huyện đến sát hạch để kiểm tra khả năng, trình độ chuyên môn. Với một số thầy thuốc kém cỏi cụ bảo: Về đập tráp, đập tử đi, đừng có làm thầy thuốc nữa. Làm thuốc như thế chỉ có giết hại nhân dân! Khâm sứ Trung Kỳ đi thanh tra qua vùng này, biết cụ thường gần gũi với anh em thanh niên và cụ thường chăm lo đến đời sống nhân dân nên hấn cách chức tại chỗ và đuổi cụ đi vào Nam Bộ. Cụ “làm quan” huyện Bình Khê được khoảng gần ba tháng. Bây giờ cụ vào Sài Gòn bốc thuốc ở hiệu Phúc Sanh Đường. Cụ thường cấp chiếc ô, mặc quần áo bà ba đen, ngồi cho đơn không lấy tiền. Chỉ người nào giàu có biểu ít nhiều cụ lấy vừa đủ ăn thôi. Hoặc hiệu Phúc Sanh Đường trả huê hồng cho cụ để đủ sống.

Năm 1925, Bác Hồ về Quảng Châu thành lập Việt Nam Thanh niên Cách mạng Đồng chí hội (đấy là tổ chức nòng cốt để sau này thành lập Đảng). Cụ Phó Bảng được tin có nhắn lời hỏi thăm Bác. Theo đồng chí Lê Mạnh Trinh kể lại khi đồng chí Trinh xuất dương, cụ Phó Bảng có dặn dò: “Bác không có gì dặn cháu cả. Cháu ra đi cố gắng. Bác nghe nói “Quốc”⁽¹⁾

đương ở Quảng Châu. Nếu cháu gặp thì nói bác vẫn khỏe, đừng lo... cứ cố gắng làm việc... Trung với nước tức là hiếu với Bác. Cháu đi!” Biết chuyện này, giặc Pháp không muốn cụ Phó Bảng ở Sài Gòn vì e rằng cha con sẽ liên lạc với nhau. Vì vậy chúng quyết định đuổi cụ

khỏi Sài Gòn năm 1926. Cụ Phó Bảng rời Sài Gòn về ở nhà ông Năm Giao ở quận lỵ Cao Lãnh, tiếp tục làm nghề dạy học và bốc thuốc.

Cụ Đàm ở xã Cáp Tiến huyện Hưng Nhân tỉnh Thái Bình là học trò của cụ Phó Bảng Sắc vào những năm 1928 - 1929 ở quận lỵ Cao Lãnh cũng có kể lại:

-Thầy tôi thường dạy chúng tôi là đời các anh ngoài lòng can đảm phải biết dùng võ khí, không có võ khí không sử dụng được võ khí không thể làm cách mạng thành công được.

Cụ Đàm còn kể thêm ở đây dân làng thường gọi cụ đồ Sắc là cụ Nóp. Gọi như vậy là vì đi đến đâu cụ cũng mang theo cái nóp.

Cụ đồ Nóp có cuộc sống rất giản dị và ham học hỏi để mở rộng thêm hiểu biết. Hiện nay Viện Bảo tàng Cách mạng đã tìm được một cuốn tự điển Pháp - Việt, cuốn sách học tiếng Pháp của cụ đồ Nóp. Qua sự ghi chép, biết rằng năm 58 tuổi, cụ Phó Bảng Sắc vẫn học tiếng Pháp và học chữ quốc ngữ. Đến cuối năm 1929, cụ Phó Bảng nghe tin có một người ở quê vào, cụ đi thăm người bạn ấy. Trên đường đi cụ bị ốm nặng và được dân làng cáng về nhà ông Năm Giao để chạy chữa thuốc thang. Cụ mất ở quận lỵ Cao Lãnh. Được tin cụ mất những người Thanh niên Cách mạng Đồng chí hội được Bác đào tạo ở Quảng Châu đưa về vùng này để đi “vô sản hóa” (2) như đồng chí Thanh Sơn (sau này là Thứ trưởng Bộ Tài chính) đã vận động

nhân dân làm tang cho cụ Phó Bảng rất trọng thể.

Ông Phạm Thước ở làng Kim Liên là học trò của cụ Phó Bảng, khi nghe tin cụ mất đã làm một câu đối, lâu ngày vài mực rách chỉ còn đọc được vế đối sau:

*“Nhớ thầy trước thiếu niên cơ
cực*

*Cũng tài, cũng học, đậu hội,
đậu hương.*

*Quan chẳng làm, làm chẳng có.
Nuôi con thầy một gái đôi trai”.*

Về Cao Lãnh được nghe lại chuyện xưa, lòng tôi bỗng dấy lên giữa tình nghĩa làng Sen, TP. Hồ Chí Minh và tỉnh Đồng Tháp, những mảnh đất hào hùng nặng nghĩa nặng tình đùm bọc, chở che, nuôi dưỡng tinh thần yêu thương Tổ quốc Việt Nam ngàn đời cao đẹp của nhân dân ta. Nhân dân Đồng Tháp, nhân dân Cao Lãnh những năm đánh Mỹ đã mưu mẹo, thông minh và vô cùng dũng cảm bảo vệ ngôi mộ thiêng liêng này. Giặc Mỹ dẫu có dã man trước sức mạnh của nhân dân cũng phải chùn tay.

Bây giờ đây, mùa xuân này ngày ngày nhân dân đến dâng hương lễ bái. Mộ cụ Phó Bảng dưới bóng mát của vườn cây xanh um, vườn cây do nhân dân và thiếu niên vun trồng, chăm sóc... hoa lá xanh tươi; cụ Phó Bảng yên nghỉ trong lòng nhân dân Cao Lãnh, nhân dân tỉnh Đồng Tháp và đồng bào cả nước. ■

Xuân 2002

Đ.M.T

-
- (1). Bác đổi tên là Nguyễn Ái Quốc.
(2). Đi thực tế lao động.

Xông đất nghệ sĩ tuổi Ngọ

NGỰA PHI, NGỰA PHI ĐƯỜNG XA

Trong những ngày tết cổ truyền dân tộc, xông đất là một tập quán tốt đẹp. Thế nhưng, giữa biết bao khuôn mặt mến thương “*khi ta đến gõ lên từng cánh cửa, thì tin yêu ngay thẳng đón ta vào*”, đành chọn ngõ nhà những nghệ sĩ tuổi Ngọ. Dù gì năm nay cũng là “năm tuổi” của bốn

người đẹp cùng tuổi Mậu Ngọ với 24 cái xuân xanh!

Người đầu tiên chúng tôi chọn để gọi điện thoại lúc... giao thừa là diễn viên Kim Ngân. Vốn xuất thân từ Trường Cao đẳng Sân khấu - Điện ảnh TP.HCM, Kim Ngân đến với nghệ thuật bằng vai nhỏ xíu trong bộ phim “*Người đẹp Tây Đô*”. Và từ đó đến nay, Kim Ngân có mặt hơn 10 bộ phim và cũng có vai trong gần ấy vở kịch nói. Reng... reng...

• *Chúc mừng năm mới, người đẹp Kim Ngân đang... ngủ à?*

- Không, đang... đếm tiền!

• *Phát tài rồi...*

- Có gì đâu. Mình là chị hai, từ Châu Thành - Đồng Tháp lên Sài Gòn lập nghiệp thì tết nhứt cũng có lì xì cho thằng em chứ!

- *Lì xì 100 “đô” nhì?*

- 100 ngàn thôi. Mình đóng vai nhỏ thì làm gì có cát-xê lớn!

• *Năm nay có mơ ước đóng vai lớn?*

Diễn viên Kim Ngân “*lì xì cho em trai 100 ngàn*”.

Người mẫu Xuân Lan "*có kiêng ắt có lành*".

- Vai lớn hay nhỏ cũng không quan trọng bằng mình diễn thế nào. Em chỉ mơ ước dành dụm mua được một căn nhà thôi, chứ ở trọ cũng khổ thân lắm.

Mơ ước của diễn viên Kim Ngân thực tế quá chứ. Thử hỏi một người đẹp ở miệt quê lên Sài Gòn lập nghiệp nữa xem. Ca sĩ Nhã Ca có mái tóc dài đặc sản chính hiệu của "dáng đứng Bến Tre", từng đoạt giải thưởng cuộc thi Tiếng hát Truyền hình TP.HCM và Tiếng hát Truyền hình toàn quốc, cùng danh hiệu "*Ca sĩ mới châu Á năm 2000*" với nghệ danh cũ là Kim Thanh.

• *Thế nào, đổi tên có thấy... đổi vận chưa?*

- Hi... hi... cũng chạy show lung tung thôi. Có điều cái tên Nhã Ca nghe có vẻ nghệ sĩ hơn. Nghệ danh Kim Thanh dùng để... múa (Mẹ em là biên đạo múa mà!)

• *Nghệ danh mới thì phải làm điều gì mới?*

- Có mới sao không! Nhã Ca không còn hát nhạc trẻ nữa, chuyển sang hát những ca khúc mang âm hưởng dân ca rồi.

• *Ừ nhí, Nhã Ca với dân ca nghe cũng xuôi xuôi tai...*

- Đừng giễu nhau, năm con ngựa này sẽ "tung vó" một album riêng cho biết mặt.

Vâng, cứ việc phi nước đại, nếu mỗi chân thì lại phi nước kiệu. Người mẫu Xuân Lan đang cầm hoa và cười tươi như hoa kia rồi. Chả biết đang hái lộc hay đang đứng làm... mẫu nữa.

• *Xuất hành hương nào? Nghe thiên hạ đồn, năm tuổi thường hơi bị... xui đấy!*

- Có kiêng ắt có lành, những điều gì người đi trước tin thì mình cũng phải tin để vượt qua.

• *Năm vừa qua, giới người mẫu*

một phen... xôn xao vì sự cố “sáu cô người mẫu bị phát hiện làm những chuyện không hay”, ý kiến Xuân Lan thế nào?

- Chính những lúc này, ai tốt ai xấu thì tự biết. Có lẽ nhiều người sẽ đánh giá này nọ về người mẫu, nhưng miễn sao mình không làm điều gì hổ thẹn với mình là được.

• *365 ngày đã qua, đâu chỉ để cay cú một chuyện “rầu nổi canh” ấy?*

- Điều em hài lòng nhất là chuyến lưu diễn tại Bỉ. Bà con Việt kiều đến xem đông lắm, nhiều người còn “dụ” em bán lại... bộ áo dài em mặc trên sân diễn thời trang nữa kia.

• *Năm 2002 này, chắc cũng chưa có thể hành nghề cho người mẫu đâu!*

- Người mẫu vẫn bán chuyên nghiệp thôi. Thu nhập từ sân diễn thấp lắm, lại thất thường. Thế nhưng, đủ hay thiếu còn do mình chỉ tiêu ra sao!

Người đẹp cuối cùng chúng tôi xông đất lại có kinh tế khá ổn định. Diễn viên Quỳnh Giao vai chính trong phim “Tội phạm” bây giờ đường hoàng là bà chủ cửa hiệu cho thuê áo cưới “Giao Giao” lúc nào cũng nườm nượp khách hàng.

• *Của chìm của nổi đã được bạc tí chưa?*

- Giàu có gì đâu! Mọi người biết mình là nghệ sĩ tập tành kinh doanh nên thường xuyên tới lui ủng hộ thôi. Tuy nhiên, bận rộn lắm, đi quay minh họa ca nhạc mà nhiều

Diễn viên Quỳnh Dao “Dại gì đeo gông vào cổ mình”.

khi cũng... không có thời gian, chứ nói chi đến chuyện đóng phim!

• *Cho thuê áo cưới mấy năm rồi, làm người mẫu chụp ảnh cưới cũng nhiều rồi, dự định bao giờ chính thức mặc áo cưới?*

- Năm tuổi có tổ chức đám cưới được không nhỉ?

• *Nghe thầy bói nói... cưới tốt lắm, cứ cưới đi!*

- Hí... hí...Hỏi chơi vậy thôi, dại gì mà vội đeo “gông” vào cổ mình!

Dẫu biết còn nhiều nghệ sĩ tuổi Ngọ nữa, nhưng người mỗi ngựa một rỗi. Dừng cương thôi! Tết ới, bánh chưng đâu? ■

TÂM HUYỀN - TRÚC LY

(Thực hiện)

■ Đi và viết Có một thiên đường... THÊ U

LƯU TRỌNG VĂN

Bên Thung lũng Tình yêu, Đà Lạt, giữa rừng thông, giữa khoảng trời cao nguyên khoáng đạt mới xuất hiện một công viên lớn công kiến trúc cổ, tám gỗ hình bán nguyệt khắc dòng chữ: “Đà Lạt sử quán”. Tôi rẽ vào.

Nhạc từ đâu đó dịu êm, rồi rền rất tiếng đàn tranh, tiếng ngâm thơ, im lặng vài quãng, giành cho tiếng chim hót... tôi hiểu rằng tôi đang lọt vào thế giới của thi ca. Một bãi cỏ rộng trải lên tảng đá, đá thì đội nón, đá thì đề thơ:

"Chờ ai đá đứng đá nằm

Vườn thơ

cổ tích

Tháng năm
chưa mòn".

Con đường mòn nhỏ giữa cỏ dẫn đến Đình thơ. Lần đầu tiên ở nước Nam ta không phải đình thờ ông hoàng, ông thánh, mà thờ... thơ. Một cây cầu gỗ bắc qua con suối nhỏ:

"Qua cầu gót khách băng

khuâng

Nước trong, giòng lặng bụi trần
về đâu?"

Thơ ấy khắc trên tảng đá bên cầu. Bên phải của cầu là Bến vọng đào, bên trái là một ngôi nhà gỗ đơn sơ đặt tên là “Nhà ca dao của mẹ” trên đất Nam ta chưa hề có. Thế rồi chân tôi dừng trước một ngôi đền kiến trúc kiểu cổ, từ bên trong hương khói dịu dịu. Trên bàn thờ có bức chân dung một vị áo mũ xưa xưa, đó là Lê Công Hành - người được coi là ông tổ nghề thêu Việt Nam.

Theo cô Quỳnh Trâm - người hướng dẫn khách tham quan “Đà Lạt sử quán” thì Lê Công Hành tên thật là Trần Quốc Khải, là thượng thư thời Lê, ông thường xuyên đi sứ Trung Quốc học hỏi nhiều điều hay xứ người đem về truyền bá cho

Họa sĩ Võ Văn Quân.

nhân dân. Chính ông đem nghề thêu của người Trung Hoa để kết hợp với nghề thêu truyền thống vốn có ở nước ta, tạo nên ngành thêu thùa Việt Nam hiện nay. Cũng chính Lê Công Hành đem nghề nhuộm chỉ, nghề thêu lọng truyền cho người Việt. Vì những công lao của ông, vua Lê Chân Tông đã cho ông mang họ của vua và đặt tên là “Công Hành”. Tôi thấp nén nhang kính dâng người có công với nghề thêu Việt Nam mà lần đầu tiên trong đời tôi được biết. Từ thuở nhỏ thấy các bà các cô ở làng quê thêu áo gối, khăn tay nào là con bồ câu bay, nào là cảnh đào nở, nào là hai chữ

Văn Cao - tranh thêu.

“Hạnh phúc” rồi lớn lên xem những bức tranh thêu non nước quê hương tôi đâu biết rằng nghề thêu ấy có ông tổ. Lại thêm một “chưa ở đâu trên đất Nam ta” có ngôi đền thờ ông tổ nghề thêu. Quỳnh Trâm trong chiếc áo dài nền nã ở ngực thêu bông hoa nho nhỏ nói với tôi: “Đà Lạt sử quán là một công ty chuyên ngành thêu với hơn chục ngàn thợ thêu ở Đà Lạt, thành phố Hồ Chí Minh, Hà Nội. Tại đây, các nữ thợ thêu mỗi sáng trước khi ngồi bên tấm vải thêu, cầm cây kim xỏ chỉ thêu đều vào đèn thờ thắp hương cho ông tổ nghề thêu Lê

Công Hành”. Vậy ra “Đình thơ”, “Đền Ca dao của mẹ” rồi “Vườn tri kỷ” giành cho người yêu thiên nhiên, thi ca, yêu nghề thêu tới uống chén rượu, chén trà, rồi thác “Hoa đào không rơi”, bến “Vọng đào”, rồi cỏ, liễu, địa lan, phong lan, hồng, cẩm chương, mimôza, pensées, thạch thảo, muôn màu, muôn hương ở nơi này, tất cả cũng chỉ giành cho những người họa sĩ thiết kế mẫu thêu và các cô thợ thêu - một thế giới của cảm hứng. Trước cái thế giới ấy nhà thơ Tố Hữu ở tuổi 80 đến đây đã phóng bút hai câu thơ:

*"100 năm gần lắm người ơi
Thương nhau cho nở nụ cười
cùng hoa".*

Vâng, vẫn lần theo lối... cỏ thôi, thêm cả lối... hoa nữa tôi đến bên tòa nhà kiến trúc đình chùa, thoáng, rộng – hàng chục cô thợ thêu xinh đẹp mặc áo dài đang ngồi thêu - bên cửa sổ kính là vườn, là suối. Vâng, chưa ở đâu trên nước Nam ta có một khung cảnh làm việc cho các cô thợ thêu đẹp thế - tôi có cảm giác các cô là những cô tiên đang thêu thùa. Tôi nhìn vải thêu - vẫn là chim, hoa, núi, vẫn là hình tố nữ, là nai rừng. Một cô tóc dài ngừng kim, ngược nhìn tôi, cười. Tôi hỏi: *"Em thích thêu hoa gì nhất?"* Cô đáp bằng tiếng Anh: *"For get me not"*. Nghĩa

là *"Xin đừng quên em!"*. Tôi hỏi: *"Cô có biết sự tích của loài hoa ấy không?"* Cô kể: *"Từ xưa có đôi trai gái yêu nhau đến bên bờ suối mọc đầy loại hoa màu trắng. Cô gái mê mãi hái hoa thì chợt rơi xuống suối, dòng nước xiết cuốn đi, cô chỉ kịp ném lên bờ chỗ chàng trai đang đứng cành hoa vừa hái rồi nói: "Xin đừng quên em!"* Cô gái lại cười rồi tiếp tục đường kim thêu của mình. Tạm biệt các tiên nữ thêu, bỗng gặp một đĩa sứ treo vách tường đề câu thơ:

*"Giọt sương trên cỏ hôm qua
Thót mình chợt hỏi quê nhà ở
đâu".*

Cối tiên kia vừa thoát lại day hồn cối trần rồi, này đây bên dốc

hoa một chiếc giếng như bao giếng khác ở làng quê nước Việt, nhưng giếng này được đặt tên: *"Vô tâm"*. Vách giếng khắc câu thơ:

*"Muôn đời
giếng cũ lặng thinh
Lòng không
dợn sóng, mặc tình
thế gian".*

Một cô thợ thêu lướt thướt áo dài màu trắng đi qua. Tôi hỏi: *"Em có hay ra bên giếng này không?"* Cô thợ thêu cười: *"Lúc nào có chuyện buồn, em có đến bên giếng, nhìn xuống giếng*

Một tiên nữ... thêu.

đọc câu thơ – “Lòng không dọn
sống” thấy nó lại êm trong tâm
mình”. Tôi vào “Nhà triển lãm
thêu” - một tòa nhà rất lớn cũng
kiến trúc phương Đông - hàng
ngàn bức thêu do các cô thợ thêu
của “Đà Lạt sử quán” làm nên treo
ở đây. Tôi lạc vào thế giới những
bức thêu rất đẹp - mỗi bức toát lên
cái hồn của thiên nhiên, con người
Việt Nam qua tài nghệ của người
họa sĩ thiết kế, và tài nghệ của
người thêu. Tôi sững sờ trước bức
thêu khổ lớn – một chú dế mèn đậu
trên cành lau trong đêm. Rồi bức
con nai trong rừng thu - ở dưới có
đề tựa: “Tiếng thu” tên bài thơ của
cha tôi - “Con nai vàng ngơ ngác
– đập trên lá vàng khô”. Tôi sững
sờ trước những bức thêu nhạc sĩ
Văn Cao, nhạc sĩ Trịnh Công Sơn,
nhà thơ Bùi Giáng, họa sĩ Bùi Xuân
Phái, sống động tài hoa. “Phải bao
nhiều lâu mới thêu xong một bức
thêu ấy?” Cô gái mặc áo dài màu
nâu kiểu cổ, cổ đeo kiềng, chân đi
guốc mộc, tóc quấn kiểu các cô gái
hát chèo, đưa tôi chén nước chè
xanh khê khàng đáp: “Dạ thưa có
bức phải thêu vài tháng cơ ạ”. Tại
một góc có người đàn ông mặc
veston trắng ngồi bên những ngọn
nến, ông đang giảng giải về nghi
lễ nghề thêu cho mấy cô thợ thêu
mặc áo dài. Ông nói đến cái hồn
của bức tranh thêu, mà muốn có
được người thợ thêu phải có hồn để
trút vào từng đường kim mũi chỉ.
Cái không khí ấy chẳng khác
không khí giảng đạo rất trang
nghiêm. Đó là ông chủ Võ Văn
Quân. Ông bắt tay tôi, dẫn tôi ra
“Vườn tri kỷ”. Ông bảo: “Tôi có

dẫn người nhà rồi, nếu mai này tôi
không còn nữa, hãy chôn tôi ở đây,
trên mộ đặt một tảng đá khắc dòng
chữ: “Xin đừng bỏ thông non!”.
Ông kể: “Vợ tôi là một thợ thêu
nghèo lắm, bà cố vợ tôi từng là
người thêu trong cung các vua
Nguyễn ở Huế. Chúng tôi buôn
chải từ việc tôi thiết kế các mẫu
thêu, vợ tôi thêu, chạy chợ từng
bữa. Rồi gom góp, giành dụm rồi
được sự hỗ trợ của nhiều người tôi
thực hiện ước mơ của đời tôi lập
một “thế giới nghề thêu”. Ông
Quân dẫn tôi đến khu vực “Đà Lạt
phố” rồi khu “Phố đêm”. Ông nói:
“Chúng tôi đã tổ chức được nhiều
đêm hội “phố đêm” ở khung cảnh
này. Hàng ngàn dân Đà Lạt và du
khách đã đến, trong ánh đèn lồng
ăn những đặc sản làng quê, sống
trong không khí làng quê, rồi nghe
thơ, đọc thơ. Du khách có thể được
một cô thợ thêu rất giỏi thơ của
chúng tôi là Thùy Dương bói
duyên phận bằng thơ. Nếu câu bói
thơ ấy du khách thích có thể đưa
cho mấy thầy đồ họa trên giấy làm
ký niệm”. Tôi chỉ một dãy nhà
đang xây hỏi ông Quân: “Tòa nhà
đó sẽ là cái gì?” Ông Quân đáp:
“Đó sẽ là nơi tôi mời các họa sĩ
danh tiếng của Việt Nam đến nghỉ
ngơi, rồi vẽ, những bức vẽ của họ
tôi mua lại để thêu. Còn con phố
đang dựng cổng kia sẽ là Phố nghệ
thuật”. Quả thật nhìn ngắm ông
chủ thấy khuôn mặt ông rất khác
khổ, ấy vậy mà biết bao ý tưởng
nhân văn tràn đầy trong ông. Tôi
nói: “Tôi có cảm giác tại đây nghề
thêu đã được dệt thành thơ”. ■

LT.V

NGỰA PHI

qua tục ngữ, ca dao

TRẦN MẠNH HẢO

Tục ngữ Việt Nam thường mượn ngựa để nói về thời gian: “Vó câu qua cửa sổ” (Ngựa phi qua cửa sổ). Ngày tháng (thời gian) với ông cha ta xưa quả tình cứ như con ngựa phi nước đại không hề mệt mỏi, không chờ, không đợi ai. Ngựa đã phóng qua tâm linh, phi qua ca dao, tục ngữ của người Việt từ thời thái cổ, từ tuổi thơ của

dân tộc khi Thánh Gióng chỉ là một con trẻ đã phải nhảy lên lưng ngựa sắt, nhổ bụi tre ngà đánh đuổi giặc Ân. Cái thuở con người chung sống với thần linh, với Sơn Tinh, Thủy Tinh tranh nhau cưới công chúa vua Hùng mà khoe “voi chín ngà, ngựa chín hồng mao”.

Khi ta còn trong nôi, hẳn từng nghe mẹ hát ru về con ngựa của “ông” nào đó, có thể là ông quan lớn, ông cai, ông trùm, cũng có thể là người đàn ông trong gia đình như cha, như chồng xưng danh “ông”, biết đâu cũng có thể là ông trời cười con ngựa vũ trụ mà đến:

“Nhong nhong ngựa ông đã về
Cắt cỏ bồ đề cho ngựa ông ăn”.

Suốt tuổi thơ, ta từng mơ đi cắt cỏ bồ đề, từng mơ đón ngựa “ông”

“Dã mã vô cương”. Ảnh: VĨNH HIẾU.

trở về như niềm vui xóm giềng, gia tộc trở về từ muôn xa cách. Ngựa có mặt trong câu ca dao hát ru tình tứ mẹ ru ta ngủ trong vó thời gian chín hồng như gác, như vẻ đẹp của ngựa hồng đắm thắm chuyện lứa đôi:

“Ai về đường ấy hôm nay
Ngựa hồng ai cười, dù tay ai
cầm?
- Ngựa hồng đã có tri âm,
Dù tay đã có người cầm thì
thôi...”

Cặp lục bát đầu trong bài ca dao trên là một câu hỏi kiểu: “Đến đây mạn mới hỏi đào/Vườn hồng đã có ai vào hái chưa?” thì ngựa hồng còn là ngựa hồng; rằng ai cười ngựa hồng đi đó, ai cầm dù che cho ai đó? Cũng có thể hiểu một cách lấp lửng khác rằng ngựa hồng đẹp thế

mà đã có người cười chưa, có đủ đẹp thế mà có ai cầm che ai chưa? Nhưng đến hai câu trả lời thì ngựa hồng chừng như không còn là ngựa hồng nữa, ngựa hồng chỉ là một ám chỉ, một ví von, rằng “Ngựa hồng đã có tri âm”, ngựa hồng là em đấy, anh biết chưa? Mới hay, cười được ngựa hồng trong ca dao là điều không dễ!

Ngựa hồng đẹp kiểu ngựa hồng, ngựa ô xinh kiểu ngựa ô. Ta hãy xem người vợ thương chồng hết mực, sắm sửa cho chồng theo sự làm đẹp ngựa ô:

“Ngựa ô yên khâu bằng vàng
Chân nạm bằng bạc,
Ba vuông nhiều thắm,
Một bộ áo gấm.
Thiếp sắm cho chàng,
Kính lại hồi kinh”.

Ngựa ô trong ca dao là niềm tự hào của người vợ nhìn chồng oai phong, tốt mã, cũng là nhịp lý ngựa ô từ nước kiệu phi thành nước đại cát bài ca giòn giã nhịp vó nạm bạc, yên vàng bước vào tình yêu của các bà, các cô. Có khi ngựa bạch trong tục ngữ ca dao được dùng làm ví von với thân phận người đàn bà đẹp bị ngâu vầy:

“Tiếc thay con ngựa bạch mà
thất cái giây cương thùng
Tiếc thay con người ấy mà ôm
lưng ông lão già”.

Ngựa bạch theo lẽ thường phải đi đôi với dây cương da nạm bạc. Trong câu ca dao trên, tiếc thay cho ngựa bạch tuyệt sắc phải mắc vào dây cương thùng, khác nào con trâu bị cái thùng lôi đi. Cái duyên hẩm phận hội kiếp người đàn bà xưa mượn niềm ngựa bạch cương thùng bày tỏ nỗi buồn đau của những đôi

đũa lệch cả mâm cơm số phận. Ấy là những đôi ngựa có cương. Nhưng ca dao còn mượn chuyện ngựa không cương mà khuyên nhủ những thân trai lang bạt kỳ hồ hãy dừng chân tìm mái ấm:

“Gái không chồng như thuyền
không lái
Trai không vợ như ngựa không
cương”.

Trò đời làm ngựa không cương lúc đầu sướng lắm, nhưng mãi cũng buồn, tự do mãi nên không còn thấy tự do. Phải có một dây cương thì mới ra con ngựa chân chính, mới có vợ như nợ đeo bên, mới biết định hướng cuộc đời theo phép có kìm, mới có tỏa, có nén mới có bật.

Có khi ngựa, voi được mượn ra mà an ủi kẻ trâu chậm uống nước đục:

“Ngựa long – cong ngựa cũng
đến bến
Voi thùng thỉnh voi cũng đến
đò”.

Có khi ca dao mượn ngựa mà khuyên người ta có thân thì phải đề phòng, theo kiểu “Kêu í mà qua kêu, qua kêu nam đáo nữ phòng”, đừng để miếng mỡ trước miệng mèo hở hênh thế:

“Ngựa ai buộc ngõ ông cai
Hoàn ai mà lại đeo tai ba Nghè
Ngựa ai buộc ngõ ông Nghè
Gà ai lại thả trước hè ông Cai”.

Nhưng sự đời trở trêu lắm, khuyên là khuyên vậy thôi, chứ ngựa nào cũng thích buộc ngõ ông cai, gái nào chả thích ra ngóng chơi chỗ qua kêu trai hay qua lại, mỡ thích dư dư miệng mèo, hoa thích nở trước vôi ong bướm.

(Xem tiếp trang 26)

Ngựa được thả hoang trong vườn quốc gia Dartmoor.

KHU BẢO TỒN QUỐC GIA

NUÔI NGỰA HOANG LỚN NHẤT THẾ GIỚI

Dó là Công viên Quốc gia Dartmoor ở Anh rộng cả ngàn cây số vuông, dành riêng cho các loài ngựa sinh sống. Công viên Quốc gia Dartmoor nguyên là một mỏ thiếc khổng lồ, nhưng nguồn tài nguyên thiếc đã cạn kiệt, chỉ còn trơ những đồi đá và đầm lầy, một năm chín tháng sương mù bao phủ. Cảnh quan ở Dartmoor vô cùng hoang sơ, nhà cửa cổ kính, đường xá như trong truyện cổ tích, có những cây cầu cất bằng đá từ nhiều thế kỷ vẫn còn được giữ nguyên. Năm 1951, hoàng

gia Anh quyết định biến vùng đất Dartmoor, một vùng đất có lịch sử địa chất rất tốt thành khu bảo tồn mọi giống ngựa. Được biết đất Dartmoor là đất cổ có 400 triệu năm tuổi, thời đệ nhị thế chiến vùng đất này được quân đội Anh dùng làm bãi tập cho những đoàn quân biệt kích bởi vì nó có nhiều đồi đá, nhiều đầm lầy và vô số những tảng đá khổng lồ nổi lên giữa vùng đầm lầy, dân ở đây rất thích nuôi ngựa thả hoang. Được mấy năm sau, ông Newbolt Young một nhà bảo tồn ngựa danh tiếng trên thế giới tự nguyện đem tất cả ngựa của ông tặng cho vườn quốc gia Dartmoor. Đồng thời ông còn tình nguyện đảm nhận tất cả những phí tổn trong việc chăm sóc ngựa ở đây. Theo Liz Newbolt Young thì ngựa có mặt bên cạnh loài người tới 6.000 năm, và hai dân tộc Trung Hoa và Ấn Độ là những người giỏi thuần

hóa ngựa nhất thế giới. Tuy nhiên, người Mông Cổ lại là dân tộc lai tạo được một giống ngựa vừa khỏe vừa dai sức đó là giống ngựa Mông Cổ. Chính nhờ những con ngựa đó mà đoàn kỵ binh của Thành Cát Tư Hãn đánh đâu thắng đó, vó ngựa Mông Cổ đã tung hoành từ Đông sang Tây, từ Á sang Âu lập nên những chiến công có một không hai trong lịch sử chiến tranh của nhân loại. Ông Newbolt Young cho rằng loài ngựa xuất hiện trước nhất trên trái đất không phải ở châu Á, châu Âu hay châu Phi mà là ở Bắc Mỹ. Mãi tới thời kỳ đồ đồng, ngựa mới tới châu Âu, và dân vùng "Biển Đen" là dân biết cưỡi ngựa đầu tiên, đó là năm 4000 trước công nguyên. Người châu Âu không chỉ dùng ngựa để cưỡi để kéo cày, kéo xe mà còn ăn thịt ngựa. Con ngựa đã đóng một vai trò rất lớn trong xã hội loài người trong nhiều nghìn năm, mãi tới đầu thế kỷ 20 nó mới mất dần địa vị vì sự ra đời của ô tô, tàu hỏa, nhưng sức mạnh của các thứ xe này vẫn tính theo sức ngựa kéo (mã lực).

Nhờ nhà bảo tồn ngựa Newbolt Young, vườn quốc gia Dartmoor mỗi ngày một thêm nhiều giống ngựa mới. Nghe nơi nào có giống ngựa quý là ông lập tức tìm tới thương thuyết mua bằng được. Bên cạnh những cánh đồng cỏ hoang, ông thiết lập những khu nuôi ngựa nhỏ có đầy đủ thực phẩm và bác sĩ thú y chăm sóc hằng ngày. Ngoài việc nuôi một đội nhân viên bảo vệ và chăm sóc ngựa, ông còn sẵn sàng trả tiền cho cư dân trong vùng để họ nhận chăm sóc ngựa hoang, số cư dân này lên đến 30.000 người. Newbolt Young sợ bầy ngựa sẽ gặp khó khăn khi ông không còn ở thế gian này, nên đã trích một nửa tài sản làm quỹ cho khu bảo tồn Dartmoor và sáng lập một hội thiện nguyện lo cho đàn ngựa. Hội có rất đông hội viên, dù tiền gia nhập hội khá cao và tiền nguyệt liễm cũng không rẻ. Tính Newbolt Young rất kỹ, ông yêu cầu các tổ chức du kích ở Anh quốc chỉ được phép đưa khách tới tham quan bằng phi cơ trực thăng, hoặc đi bộ vì ông sợ ô tô vào khu này làm ô nhiễm

môi trường. Mặc dù quy định chặt chẽ, du khách vẫn nườm nượp tới tham quan khu bảo tồn Dartmoor vì không ở đâu họ có thể nhìn thấy tận mắt những loài ngựa quý như ở đây. ■

HỒ TÂY

(Theo *Travel*)

◀ Nhân viên bảo vệ và săn sóc ngựa.

TRẦU CAU NGÀY TẾT

KHUÊ VIỆT TRƯỜNG

Dây trầu trước nhà, hàng cau trước ngõ dường như là nét quen của làng quê Việt Nam. Chuyện trầu cau cũng là chuyện được nhắc nhở nhiều trong kho tàng chuyện cổ tích Việt Nam và ca dao.

Ai ăn trầu, thì nấy đỏ môi.

...

Ai về tôi gửi buồng cau

Buồng trước kính mẹ, buồng sau kính thầy.

Sự ví von trong tục ngữ cũng dùng trầu cau so sánh cảnh ở rể với rể trầu:

*Ăn trầu không có rể, như rể
nằm nhà ngoài*

Hoặc:

Có trầu chẳng để môi thâm

*Có chồng chẳng để ôm lằm côi
xay.*

Sự gắn bó của trầu với vôi được ví với sự gắn bó vợ chồng:

Có trầu mà chẳng có vôi

*Có chẵn có chiếu chẳng ai nằm
cùng*

Sự gắn bó của trầu với cau:

Có trầu mà chẳng có cau

*Làm sao cho đỏ môi nhau thì
làm.*

Như vậy, trong hàng ngàn năm, vị trí trầu cau trong đời sống người dân không thể nào thiếu được.

Tôi còn nhớ thuở nhỏ, khi bà nội tôi còn sống. Bà là người cuối cùng trong nhà tôi ăn trầu. Do cứ theo chân bà, tôi có lần nhai thử miếng trầu. Trầu “chêm” vôi, ăn với

cau vừa “chín” nhai quện vào nhau ra màu đỏ, nhai cho nát rồi bỏ “bả”, miếng thuốc rê lại dùng để chà miệng.

Với người dân, mỗi khi khách tới nhà chơi, thì “miếng trầu là đầu câu chuyện”. Trầu cau có khi đựng trong một chiếc khay bằng đồng có dạng tròn, có khi đựng trong chiếc tráp khảm, lúc đựng trong chiếc giỏ đan tre hoặc chiếc giỏ mây. Đi ra khỏi nhà, vài miếng trầu “têm” sẵn gói trong chiếc khăn, kèm thêm cau, thuốc hoặc miếng “dún”. Khi buồn miệng thì mở khăn ra, nhai trầu.

Có thể giờ đây không còn ai biết được lá trầu hoặc chỉ dự lễ cưới hỏi mới thấy trái cau. Thực tế thì trong các chợ, những gian hàng chuyên bán trầu cau vẫn còn tồn tại, dù người mua thưa thớt. Tôi xin dài dòng về cây cau, dàn trầu trước khi vào chuyện ăn trầu. Cây cau thường được trồng dọc theo đường ở nông thôn, đường vào nhà. Ở Hà Nội có hàng cau chạy theo đường vào chùa Trấn Quốc. Ở Huế, xưa tại làng Nam Phổ trồng rất nhiều cau. Cau Nam Phổ trồng cao ngất trời, đợi đến đêm trăng những cô con gái xư cau cỡi hết quần áo cho đỡ vướng, leo lên hái cau (không biết truyền tụng dân gian có thêm thất gì không?) nên có câu: “Con gái Nam Phổ ở lơ trèo cau”. Cau có trái quanh năm giống như dừa. tuy nhiên, mùa hè cau ra trái đẹp và tốt hơn, giá rẻ. Ngược lại gần dịp tết, ít cau (lại

nhằm vào mùa cưới) nên giá cau tăng vọt. Cau ăn được là vừa “đặc ruột”, khi bổ trái cau ra, mềm nhưng không bọng. Loại cau già thường đem phơi khô, khi ăn ngâm vào trong nước nóng cho mềm. Xác cau dùng phơi khô, sau khi lột bỏ đi lớp xanh dùng chà răng.

Trầu để ăn có nhiều loại khác nhau nồng độ cay cũng khác nhau. Lá trầu vừa không già lại không non mới dùng để ăn. Kèm thêm có vôi quệt vừa đủ vào lá trầu.

Những ngày nhỏ theo bà nội, buổi chợ mẹ tôi thường phải mua trầu hoặc cau cho bà. Hôm cau rẻ thì mua về xẻ ra phơi. Trầu được bổ cọng, quệt vôi, quấn lại như cuốn chả bỏ vào miệng ăn kèm với dún và cau. Những người già khi gặp nhau, đem coi trầu ra mời nhau trò chuyện. Kèm theo dụng cụ ăn trầu là ống nhổ để nhổ bã trầu, khi đó có màu đỏ tươi. Trước khi ăn, nhổ bã rồi xua miệng. Ăn xong, nhai miếng trầu giống như hút thuốc. Ở những người già răng không còn thì có chiếc cối nhỏ. Cối xay trầu bằng đồng bỏ vừa đủ miếng trầu vào, dùng một cây đồng có chẻ đầu quấy cho trầu nát ra mới ăn.

Nhưng hiện nay, lượng người ăn trầu càng ngày càng ít. Có chăng là còn ở những vùng quê. Tục nhuộm răng đen, ăn trầu của người Việt từ nghìn xưa đã giúp cho hàm răng trắng tốt, mà bất cứ loại thuốc đánh răng được quảng cáo âm ỉ, tốt nhất hiện nay cũng không ngăn được sâu răng. Trầu cau giờ đây có còn chăng dùng trong cưới hỏi. Giá mỗi buồng cau trên một trăm trái gặp mùa khan hiếm lên tới 150.000 đồng, giá bình thường 30.000 đồng một buồng

đẹp. Trầu thì rẻ hơn, chừng 20 ngàn là có thể trải cánh phượng. Chú rể, cô dâu đành nhờ bà bán trầu tèm hộ để mang về. Tục trong đám hỏi là nhà gái đem chia cho hàng xóm mỗi nhà vài lá trầu, vài trái cau, nhúm trà để cho biết... ván đã đóng thuyền cũng là nét đẹp.

Khi có người nói rằng, một ngày nào đó chiếc xe ngựa và cả chiếc xe xích lô sẽ được đưa vào viện bảo tàng. Hoặc có những học sinh thành phố khi được cho đề văn tả ruộng lúa thì cô cậu học sinh đó chưa hề thấy cây lúa bao giờ? Trong đời sống thị thành hiện nay, chuyện trầu cau lại càng thuộc vào chuyện không phải lớp trẻ biết. Tỉ dụ trong chuyện Tấm Cám, khi cô Tấm tèm miếng trầu cánh phượng - chắc cô giáo cần phải biết đem trầu đến lớp, tèm cho học trò coi.

Năm 2000 miếng trầu trong đám cưới liệu có bị công nghiệp hóa như dạng bánh làm ra lá trầu, kẹo làm ra trái cau? Hay trong đám cưới, lễ nghi cũng mất dần đi mâm trầu cau trong lễ hỏi. Và khi đến 18 thôn vườn trầu ở Hóc Môn, Bà Điểm, liệu những người nông dân có phá dần đi vườn trầu của mình để làm kinh tế khác?

Trầu cau đã là một phần văn hóa của người Việt. Và khi những bẹ cau non được hái sớm, bày bán trong các phiên chợ như một loại hoa, chắc cũng có gì xót xa. Tại thành phố Hồ Chí Minh, khi những cây cau trắng được chọn trồng trên hè phố cũng là sự nhắc nhở. Sự nhắc nhở của thế kỷ 21 về một phần văn hóa Việt Nam dễ bị lãng quên trong dịp tết đến xuân về đó là chuyện Trầu Cau. ■

K.V.T

Danh nhân Việt Nam tuổi Ngọ

NGUYỄN ANH HÙNG

Theo quan niệm tín ngưỡng truyền thống, người tuổi Ngựa (tuổi Ngọ) thường năng động, thông minh, tài giỏi và thành đạt. Trong số các danh nhân góp phần làm rạng rỡ nền văn hiến Việt Nam, có tương đối nhiều vị sinh năm Ngọ...

• **LÝ CÀN ĐỨC:** Sinh năm Bính Ngọ 1066, quê Bắc Ninh, vị vua xuất sắc nhất thời Lý. Nổi tiếng sáng suốt, đa tài, lên ngôi lúc 6 tuổi (hiệu Nhân Tông) và trị vì liên tục 56 năm. Triều đại ông lập nhiều chiến tích rực rỡ, đập tan các cuộc xâm lược của nhà Tống. Ông đặc biệt chú trọng phát triển nền văn hóa, giáo dục và góp công rất lớn cho hai lĩnh vực này.

• **NGUYỄN HIỀN:** Sinh năm Giáp Ngọ 1234, quê Hà Tây, danh sĩ thời Trần. Cực kỳ thông minh, hiếu học, đỗ tiến sĩ ở mức cao nhất khi mới 13 tuổi, trở thành người đỗ đầu trạng nguyên sớm nhất, trẻ nhất trong lịch sử Việt Nam. Làm quan tới chức Thượng thư (Bộ trưởng), ông rất được nể phục bởi kiến thức uyên bác, ứng biến mau lẹ và tính khảng khái.

• **TUỆ TĨNH:** Sinh năm Canh Ngọ 1330, quê Hải Dương, danh y thời Trần. Năm 1351 đỗ tiến sĩ nhưng không ra làm quan mà tu ở chùa Nghiêm Quang, chuyên tâm nghiên cứu, viết sách y học, giáo lý, trồng cây thuốc và doc sức chữa bệnh cho nhân dân bằng thuốc nam. Năm 1384, vua Trần phái ông đi sứ Trung Quốc, đến nơi được vua Minh cảm tài, phong hiệu Đại y Thiên sư. Ông là thầy thuốc nổi tiếng nhất trong

lịch sử nước ta thời xưa và dày công xây dựng nền y học dân tộc ngay từ buổi đầu.

• **HỒ QUÝ LY:** Sinh năm Nhâm Ngọ 1342, quê Thanh Hóa, nhà cải cách, hoàng đế khai sáng triều Hồ. Là một chính trị gia lão luyện, đầy mưu lược, lại văn võ song toàn, ông được các vua Trần tin dùng và leo nhanh trên nấc thang quyền lực. Năm 1400, ông phế bỏ Trần Thiếu Đế lập ra nhà Hồ, tiến hành hàng loạt cải cách vĩ đại về kinh tế, văn hóa, xã hội, lễ giáo, quân sự.

• **LÝ TỬ TẤN:** Sinh năm Mậu Ngọ 1378, quê Hà Tây, danh thần thời Lê Sơ. Thông tuệ, giỏi văn chương, năm 22 tuổi ông đỗ tiến sĩ thời Hồ. Từ khi cuộc khởi nghĩa Lam Sơn thành công, ông phụng sự ba đời vua Lê, trải qua các chức vụ quan trọng và vào giảng dạy trong cung. Tài đức của ông rất được sĩ phu ngưỡng vọng, nhất là tính cương trực và khiêu thơ phú.

• **VŨ QUỲNH:** Sinh năm Canh Ngọ 1450, quê Hải Dương, nhà khoa học, danh sĩ đời Lê Thánh Tông. Đa tài, năng động, thông thái, ông đỗ hoàng giáp năm 1478, làm quan đến Thượng thư các bộ Lễ - Binh - Công kiêm Tổng tài Quốc sử quán. Ông để lại các tác phẩm nổi tiếng về nhiều lĩnh vực: *Đại Việt thông giám thông*

khảo (bộ sách lịch sử, 26 quyển), *Tổ cảm tập* (sách dạy đàn), *Đại thành toán pháp* (sách toán học)...

• **NGUYỄN KIM:** Sinh năm Giáp Ngọ 1474, quê Thanh Hóa, danh tướng, khai quốc công thần thời Hậu Lê. Can đảm, kiên định, giàu chí tiến thủ, bất phục tùng Mạc Đăng Dung cướp ngôi nhà Lê, ông lánh sang Lào, khởi binh chống lại. Tiến về Thanh Hóa, năm 1533 ông đưa Lê Ninh lên ngôi vua, mở đầu thời kỳ Lê Trung Hưng. Sau nhiều chiến thắng vang dội, năm 1542 ông cầm quân ra Bắc tiêu diệt nhà Mạc nhưng giữa đường hy sinh vì bị đầu độc (1545). Ông là thái tổ của các chúa Nguyễn và Vương triều Nguyễn sau này.

• **NGUYỄN QUÁN NHO:** Sinh năm Canh Ngọ 1630, quê Hải Phòng, danh thần đời Lê Huyền Tông. Năm 1667 đỗ tiến sĩ, làm quan đến Thượng thư các bộ Lại - Hình - Binh - Lễ rồi thăng tới chức Tham tụng (tương đương Tể tướng). Ông nổi tiếng về cách xử sự nhân hậu, khoan hòa.

• **NHỮ ĐÌNH TOÀN:** Sinh năm Nhâm Ngọ 1702, quê Hải Dương, đại thần đời Lê Ý Tông. Năm 1736 đỗ tiến sĩ, làm quan tới chức Tham tụng, rồi chuyển sang ngạch võ, thăng đến Tả đô đốc. Tài thao lược và lòng trung thành của ông rất được vua Lê, chúa Trịnh cảm mến, trọng dụng.

• **NGUYỄN PHÚC KHOÁT:** Sinh năm Giáp Ngọ 1714, quê Thanh Hóa, chúa thứ 8 nhà Nguyễn. Thông minh, cương nghị, nối ngôi năm 1738 (hiệu Võ Vương) và được nhiều nhân tài phò tá. Ông khéo xử sự nhưng rất cả quyết nên mọi việc nội trị, ngoại giao đều thành công

tốt đẹp. Đất đai quốc gia thời ông được mở rộng đến toàn vùng Nam bộ ngày nay.

• **NGÔ THÌ SĨ:** Sinh năm Bính Ngọ 1726, ông quê Hà Nội, danh sĩ đời Lê Hiến Tông. Nhà nghèo nhưng sáng dạ, hiếu học, năm 1766 ông đỗ hoàng giáp, lần lượt làm quan đứng đầu các vùng: Thái Nguyên, Thanh Hóa, Nghệ An... rồi thăng tới chức Thiên đô ngự sử. Am hiểu, nhiệt tình, giao lưu rộng, ông được sĩ phu khắp nơi quý mến. Ông viết nhiều tác phẩm văn thơ, lịch sử và là người lập ra *Ngô gia văn phái* - một trường phái văn chương rất độc đáo của họ Ngô.

• **LÊ QUÍ ĐÔN:** Sinh năm Bính Ngọ 1726, quê Thái Bình, nhà khoa học, nhà văn hóa lớn thời Hậu Lê. Từ bé đã nức danh thần đồng, cực kỳ thông tuệ, trí nhớ phi thường, năm 26 tuổi ông đỗ bảng nhãn, làm quan trong các ngành giáo dục, quân sự, ngoại giao, được thăng tới chức Hành Tham tụng (quyền Tể tướng). Ông là nhà bác học có tri thức hết sức uyên thâm và đa dạng về lịch sử, luật pháp, văn thơ, kinh tế, xã hội, ngôn ngữ, địa lý, sinh vật, triết học...

Năng lực sáng tạo cao, cường độ làm việc nhanh, ông để lại sự nghiệp đồ sộ với hơn 40 bộ sách gồm hàng trăm quyển về nhiều lĩnh vực học thuật.

• **ĐOÀN VĂN TUẤN:** Sinh năm Canh Ngọ 1750, quê Thái Bình, văn thần thời Lê Mạt và Tây Sơn. Giỏi văn chương, đỗ tiến sĩ, làm quan triều Lê rồi phò giúp nhà Tây Sơn, thăng tới chức Tả thị lang. Ông rất nổi tiếng về sự thanh bạch và tính khiêm nhường.

• **NGUYỄN ĐÌNH CHIẾU:** Sinh năm Nhâm Ngọ 1822, quê Gia Định (thành phố Hồ Chí Minh), nhà thơ yêu nước, nhà văn hóa thời Nguyễn. Sau khi đỗ tú tài, mẹ mất nên bỏ cuộc thi tiếp theo ở Huế để về chịu tang, đọc đường lâm bệnh làm mù cả đôi mắt. Ông mở trường, học trò rất đông. Khi Pháp xâm lược, ông chuyển về Bến Tre, tiếp tục dạy học, làm thuốc và sáng tác văn thơ khơi gợi, cổ vũ lòng yêu nước, quyết tâm diệt giặc của đồng bào. Văn chương cũng như cuộc sống của ông được cả nước mến trọng bởi thấm đẫm tinh thần nhân đạo, nghĩa khí, tự lập tự cường.

• **HOÀNG HOA THÁM:** Sinh năm Mậu Ngọ 1858, quê Hưng Yên, anh hùng kháng Pháp. Gan dạ, mưu lược, trung kiên, ông tham gia khởi nghĩa chống Pháp từ khi 16 tuổi. Năm 1892 trở thành thủ lĩnh phong trào Yên Thế (Bắc Giang). Với sự lãnh đạo của ông, nghĩa quân làm nên những chiến thắng oanh liệt, địa bàn hoạt động mở rộng từ trung du tới đồng bằng, kể cả vùng Hà Nội. Tổn thất nặng nề, bọn Pháp và tay sai dốc sức đàn áp nhưng không nổi, phải giảng hòa với ông năm 1894. Ít lâu sau, ông lại vùng lên chống giặc, quyết liệt hơn trước, làm chúng thất điên bát đảo. Ông được mệnh danh là "*Hùm thiêng Yên Thế*", biểu tượng cho lòng yêu nước, uy vũ hùng mạnh và khí tiết nam nhi.

• **TRẦN QUÝ CÁP:** Sinh năm Canh Ngọ 1870, quê Quảng Nam, danh sĩ thời Nguyễn.

Năm 1904 đỗ tiến sĩ, làm quan chức ngành sư phạm. Ông nhiệt thành yêu nước, hăng hái hưởng ứng

các phong trào Cần Vương, Đông Du, tích cực hoạt động duy tân, nâng cao dân trí, dân sinh nên rất được sĩ phu kính trọng, coi là lãnh tụ nhóm tân học. Năm 1908, Pháp khủng bố trắng phong trào duy tân, ông bị kết án tử hình. Ông để lại nhiều tác phẩm văn thơ giàu nhiệt huyết cách mạng, được phổ biến sâu rộng trong quần chúng với sức lay động lớn.

• **THÁI PHIÊN:** Sinh năm Nhâm Ngọ 1882, quê Đà Nẵng, nhà trung quân ái quốc thời Nguyễn. Thông minh, năng động, nồng nàn yêu nước, ông sôi nổi tham gia những phong trào chống Pháp và gây dựng cơ sở, lãnh đạo Hội Quang Phục Việt Nam tại miền Trung. Năm 1916, ông mật ước với vua Duy Tân khẩn trương chuẩn bị cuộc nổi dậy lớn nhằm lật đổ ách thống trị thực dân. Sắp đến ngày khởi nghĩa thì kế hoạch bại lộ, ông cùng các đồng chí bị địch bắt và hy sinh.

• **LÊ ĐÌNH BA:** Sinh năm Giáp Ngọ 1894, quê Bình Định, cao tăng (pháp danh: Thích Trí Độ). Uyên bác, đạo hạnh, ông tu học ở Bình Định, Huế. Năm 1945 được mời ra giảng dạy tại chùa Quán Sứ (Hà Nội), rất tích cực tham gia các hoạt động văn hóa, xã hội, cứu quốc. Năm 1958, đắc cử Hội trưởng Hội Phật giáo thống nhất Việt Nam (miền Bắc) và giữ chức vụ này đến lúc qua đời (1979). Ông từng là ủy viên Ủy ban Bảo vệ hòa bình thế giới, ủy viên Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Đại biểu Quốc hội, công du nhiều nước và viết các sách Phật giáo, triết học giá trị.

• **HOÀNG VĂN THỤ:** Sinh năm Bính Ngọ 1906, quê Lạng Sơn, anh hùng, liệt sĩ cách mạng. Dũng cảm, trung kiên, nhiệt tình yêu nước, ông tích cực tham gia hoạt động chống Pháp. Năm 1927, sang Quảng Tây (Trung Quốc), phụ trách hậu cần và liên lạc cho cơ sở cách mạng rồi gây dựng nhiều cơ sở Đảng ở Long Châu và vùng Cao Bằng, Lạng Sơn. Năm 1932, trở thành một cán bộ xuất sắc, vừa lãnh đạo Đảng bộ địa phương, vừa trợ giúp tích cực cho Ban lãnh đạo Đảng ở nước ngoài. Năm 1940 được cử vào Ủy ban Thường vụ Trung ương Đảng, lãnh đạo phong trào khởi nghĩa Bắc Sơn - Vũ Nhai, sau đó vào Tổng bộ Việt Minh. Tháng 8 - 1943, ông đi dự họp tại

Hà Nội, bị mật thám Pháp chặn bắt và anh dũng hy sinh ngày 24 - 5 - 1944.

• **NGUYỄN BÌNH:** Sinh năm Mậu Ngọ 1918, quê Nam Định, nhà thơ danh tiếng. Mồ côi cha mẹ từ bé nhưng năng động, nghị lực và say mê văn chương, làm thơ đăng trên các báo, sớm sáng danh bởi bút pháp sôi nổi, tài hoa mà giản dị, quê mùa. Ông đi nhiều nơi ở cả ba miền Bắc - Trung - Nam, tham gia kháng chiến chống Pháp và hoạt động cách mạng, trải qua những chức vụ quan trọng. Sự nghiệp thơ rất đồ sộ với hàng nghìn bài thơ, truyện thơ, kịch thơ... Ông được coi là nhà thơ chân quê xuất sắc nhất trong nền thi ca hiện đại Việt Nam. ■

N.A.H

Ngựa phi qua tục ngữ... (Tiếp theo trang 18)

Ngựa vào ca dao, ngựa ra tục ngữ, có bao kinh nghiệm đời sống cha ông ta mượn ngựa mà gửi gắm: “Ngựa chạy đường dài”, “Ngựa non háu đá”, “Ngựa quen đường cũ”, “Theo dít ngựa”, “Ngựa nào chê cỏ”, “Mó d... ngựa”, “Đồ đi ngựa”, “Làm thân trâu ngựa”, “Đầu trâu mặt ngựa”, “Một con ngựa đau cả tàu không ăn cỏ”, “Làm ngựa cho người ta cưỡi/Làm gái cho người ta chơi”, “Ngưu tầm ngưu, mã tầm mã”, “Mã đáo thành công”, “Một lời buông ra xe tứ mã không đuổi kịp”...

Có thể còn kể ra hàng chục điều cha ông từng mượn ngựa làm cái cơ sở bày bao triết lý đời người, bao kinh nghiệm thế nhân

phi qua bao miền tục ngữ. Xem ra con ngựa gắn bó biết chừng nào với đời sống vật chất và tinh thần dân tộc Việt. Đầu năm 2002 này, con rấn chưa kịp bò đi thì vó ngựa Nhâm Ngọ đã khua giòn trước thêm mùa xuân mới. Từ trong ca dao, tục ngữ, ngựa hồng, ngựa bạch, ngựa ô, ngựa nâu, ngựa tía tủa ra cùng mùa xuân mà vút qua cửa sổ mỗi đời ta. Ta nhìn theo vó câu thời gian mà muốn níu nổi lòng thẳng ngay của loài ngựa lại, để hy vọng con đường phía trước của đời ta lúc nào cũng “Thẳng như ruột ngựa” hoặc chí ít là lòng chúng ta với nhau cũng thẳng ngay tâm khảm ngựa... ■

T.M.H

3 CON NGỰA CHIẾN NỔI TIẾNG CỦA RABBANI, OMAR & BIN LADEN

ĐỨC ANH

Cuộc chiến trên chính trường Afghanistan vẫn tiếp diễn, nhưng Taliban thì đã chính thức bị đánh đổ, giáo chủ của nó - Omar cùng trùm khủng bố Bin Laden thì không rõ đang trốn ở đâu, số phận ra sao. Cựu Tổng thống Rabbani cũng đã rút lui vào hậu trường, nhường chỗ cho Thủ tướng Kazai thành lập một chính phủ mới. Nhưng câu chuyện xung quanh những con người quá nổi tiếng này thì vẫn chưa kết thúc, trong đó có chuyện ăn ở, đi lại, chiến đấu ra sao. Xin nói về một trong những bí mật ấy - 3 con ngựa vốn là phương tiện di chuyển của cựu Tổng thống Rabbani, giáo chủ Omar và trùm khủng bố Bin Laden.

Con ngựa của Rabbani

Năm 1996, giáo chủ Omar dưới sự ủng hộ của 36 tộc trưởng, bỏ lão đã tiến vào Kabul lật đổ Tổng thống Rabbani. Tất cả chính phủ của ông Rabbani đã di chuyển khẩn cấp bằng máy bay vào đêm 26-4-1996. Đây là chuyến bay duy nhất được cất cánh đêm 26-4. Nhưng có một điều lạ là, Tổng thống Rabbani không đi trên chuyến bay đó, ông ta rút khỏi Kabul bằng ngựa chiến vì sợ máy bay bị gài bom. Dẫn đường cho tổng thống là một người thuộc bộ tộc pachtoun vốn là cấp dưỡng nhiều năm của ông Rabbani. Người này hầu như suốt ngày ở trong khu hậu cần của Phủ Tổng thống, đi lại chậm chạp có vẻ như thiếu hiểu biết. Thế nhưng thực ra ông ta là một thợ săn khá tên tuổi vào những năm 76-77, rất thông thạo địa hình

miền núi Afghanistan. Đặc biệt ông ta có tài đua ngựa và dạy ngựa. Con ngựa mà Rabbani cưỡi chính là một ngựa chiến nòi Kabardin mà ông ta đã lùng mua cho Rabbani từ năm 1992. Kabardin là nòi ngựa nổi tiếng của Liên Xô (cũ), có nguồn gốc từ vùng Kazacstan, có thể phi 82 km/giờ, cao điểm nhất tới 90 km, thậm chí đã có con ngựa Kabardin chạy 130 km/giờ. Nòi ngựa này mình dài, ngực nở và sâu, đầu to và thô, cổ ngắn, lưng dài, rộng, thẳng. Ngựa đực vây cao tới 152 cm, ngựa cái 149 cm, vòng ngực từ 175 - 178 cm, màu cánh dán hoặc đen tuyền. Ưu điểm nổi bật nhất của ngựa Kabardin là có khả năng chạy đường núi hiểm trở. Con ngựa của Rabbani có tên là con Wave, nặng 620 kg, phi đường trường 2 ngày không cần ăn uống. Rabbani là người thích săn bắn

nhưng khả năng đua ngựa của ông không xuất sắc lắm. Khi người đầu bếp kiêm quản ngựa đưa con Wave vào Phủ Tổng thống, mỗi ngày Rabbani phải làm quen với nó từ 1-2 tiếng, nhưng mãi hơn 1 tháng sau ông mới trèo được lên lưng nó. Thế mà ít nhất Rabbani đã 2 lần tai bay vạ gió với con ngựa tính tình nóng nảy này. Lần thứ nhất, ông đang tập cưỡi trong vườn của Phủ Tổng thống, con ngựa đang phi rất nhanh thì người quản ngựa chạy ra vung lên đôi dũa (thực ra lúc đó ông ta đang nấu ăn muốn chạy ra xem Rabbani cưỡi ngựa như thế nào), con Wave tưởng đó là hiệu lệnh nên nó đột ngột bẻ góc khiến vị tổng thống đáng kính rơi xuống thảm cỏ. Rất may thảm cỏ đã cứu ông khỏi gãy chân hoặc vỡ đầu. Lần thứ hai trong chuyến đi săn nghe nói con Wave đá vào chân chủ, vết thương của Rabbani ra sao không thấy người ta nhắc đến. Con Wave mỗi ngày ăn từ 80-85 kg cỏ tươi, đặc biệt nó thích ăn lúa mì và ngô trộn. Nó có khả năng phát hiện ra mùi của chủ rất tốt. Có lần Rabbani mặc chiếc áo dài đen, trùm khăn đi đến cạnh con ngựa, nó bỗng hí lên và chạy lùi lại trong tư thế phòng thủ. Rabbani lo sợ gọi quản ngựa đến. Hóa ra ông mặc phải chiếc áo cũ, không còn mùi quen thuộc như con ngựa đã từng hít thấy. Ngày nay, số phận của nó sau khi đưa Rabbani vượt khỏi biên giới Afghanistan không rõ ra sao.

Con ngựa của Omar

Về khoản cưỡi ngựa thì Omar hơn hẳn Rabbani, vị giáo chủ này biết cưỡi ngựa từ năm lên 10 tuổi.

Ít nhất Omar có tới 4 con ngựa nhưng con ngựa giống Orlov được Omar tin dùng và cưỡi nhiều nhất. Con ngựa này tuy không cao to nhưng phi cực nhanh và nó còn có tài “luồn bờ lách bụi” và leo núi. Nhiều người nói rằng con ngựa 2 tuổi này là quà tặng của Bin Laden dành cho vị giáo chủ nhưng thật ra Omar mua nó trước khi Bin Laden đến Afghanistan. Con Orlov có khả năng kéo một trọng tải gấp 20 lần trọng lượng bản thân. Vây của nó cao 145 cm, màu lông hung nhạt được Omar đóng một dải đai màu sẫm trên lưng. Bờm của nó ngắn và cứng. Tuy nhiên con ngựa này có một dị tật ở khuỷu chân sau khiến nó phi hết tốc lực cũng không quá 92 km/giờ. Bù lại bộ móng guốc của nó dày khiến nó di chuyển không hề phát ra tiếng động. Omar không chỉ là người thích cưỡi ngựa mà ông ta còn biết cưỡi ngựa. Có một điều lạ là ông ta đã hỏng hẳn một mắt nhưng vẫn có thể dùng ngựa như một người có nhãn lực bình thường. Tuy ít người nhìn thấy Omar cưỡi ngựa nhưng theo nhiều người kể lại khi cưỡi ngựa Omar giống như một giáo sĩ: đạo mạo, mực thước, khuôn mặt thông thái và đầy tinh thần giáo lý.

Con ngựa của Bin Laden

Đến nay hầu như có rất ít thông tin về nó, nó có phải màu hồng và “biết bay” như một số tờ báo nước ngoài thêu dệt hay không cũng chưa ai rõ. Nhưng có một điều chắc chắn là Bin Laden có một con ngựa Ả rập nổi tiếng.

(Xem tiếp trang 31)

Trắc nghiệm đầu xuân

BẠN THUỘC KIỂU NGƯỜI NÀO?

Tất cả các bàn tay đều biết nói. Kiểu bàn tay, chiều dài các ngón tay, mu bàn tay... đều phản ánh bản chất riêng của mỗi người. Thử kiểm tra xem có bàn tay nào giống tay bạn!

Kiểu 1: Bàn tay Sao Hỏa

Bàn tay dày, nhiều thịt và cứng. Đầu ngón cái tròn kiểu viên bi thể hiện tính bướng bỉnh hay giận dữ nhưng cũng cho thấy đây là người có tính quyết đoán, dũng cảm, tham vọng, suy nghĩ chín chắn và không lùi bước trước khó khăn. Trung thành và thẳng thắn, đây là bàn tay của những người lao động bằng chân tay.

Kiểu 2: Bàn tay Sao Kim

Bàn tay ngắn, mập và có nhiều gân, đầu ngón tay nhọn. Điều này thể hiện một cá tính dâm dục, luôn tìm kiếm sự sung sướng cho riêng bản thân và luôn tự đặt mình vào trong những hoàn cảnh thuận lợi. Đây là bàn tay của trẻ em và thanh niên đang yêu. Đối với người lớn nó còn thể hiện sự ích kỷ cá nhân.

Kiểu 3: Bàn tay của thần Giupitor

Bàn tay to, rộng và rắn chắc. Mu bàn tay dày, nhiều thịt, ngón tay dài: người có bàn tay này là người độ lượng, sẵn sàng che chở cho người khác và luôn nhận được những gì đã cho: bao dung, đùm bọc. Đây là bàn tay của những nhà sư phạm và nhà tâm lý.

Kiểu 4: Bàn tay Mặt Trời

Bàn tay dài, chiều dài của mu bàn tay bằng với chiều dài các ngón tay. Ngón giữa thường dài hơn ngón chỏ, bộc lộ tính cách nhã nhặn, có óc nghệ

thuật, biết lắng nghe và chia sẻ. Ngoài ra bàn tay này còn thể hiện óc tưởng tượng phong phú và tính hay lo xa. Đây là bàn tay nghệ sĩ.

Kiểu 5: Bàn tay Sao Thổ

Bàn tay dài và nhỏ. Các ngón tay cong queo, nổi rờ xương. Mu bàn tay trông giống hình chữ nhật thể hiện một người có sức khỏe yếu, thiếu tự tin vào bản thân và thích sống đơn độc. Người có bàn tay này chỉ thích hoàn thiện sự hiểu biết hơn bất kỳ một thú vui nào khác. Đây là bàn tay của những trí thức và người nổi tiếng.

Kiểu 6: Bàn tay Mặt Trăng

Bàn tay mũm mĩm, có vẻ hơi nặng và mềm. Các ngón tay đều ngắn. Nó thích hợp với tính cách nhu nhược, thụ động, có óc tưởng tượng phong phú nhưng việc thực hiện những mong muốn luôn bị kìm hãm bởi sự tự ti. Ẩn sau một khuôn mặt bình thản là tâm trạng phấp phồng lo âu. Đây cũng là bàn tay của những nhà chính trị.

Kiểu 7: Bàn tay Sao Ngân

Bàn tay khá dài và rất cân đối. Các ngón tay thon hình búp măng. Ngón tay út tách hơi xa các ngón khác. Điều này chứng tỏ một tính cách cởi mở, nhưng rất tò mò, biết làm lôi cuốn người khác. Đây là bàn tay của các thương gia, các nhà ngoại giao và những nhà chính trị kiệt xuất. ■

THU QUỲNH

Trở thành người lịch sự

Đàn ông đi trước hay đi sau?

Những người đàn ông lịch sự bao giờ cũng để phụ nữ đi trước. Nguyên tắc này nói chung là đúng, nhưng cũng có những ngoại lệ.

Cho qua hay không cho qua?

Thông thường khi đi vào phòng, người đàn ông để cho phụ nữ vào trước. Khi đó đàn ông cần phải bước lên trước một chút để mở cửa. Nhưng:

Khi vào nhà hàng, quán cà phê hay những chỗ “vui vẻ” khác, đàn

ông cần vào đầu tiên vì người phụ nữ thường e ngại xuất hiện một mình trước công chúng ở những nơi đó. Tất nhiên khi đi qua rồi người đàn ông không thể để cửa sập ngay sau lưng mình mà phải giữ cửa cho phụ nữ đi theo vào.

Khi đi lên cầu thang đàn ông phải đi sau phụ nữ, dưới 1 - 2 bậc, còn khi xuống thang phải đi trước để nếu người phụ nữ có ngã thì có thể đỡ lại.

Nếu trên đường đi gặp một trở ngại nào đó thì đàn ông phải là người

Ảnh HẢI ĐÔNG.

Là Viện phó Viện Mốt Việt Nam, Phó TBT báo Mốt VN, Phân viện trưởng Phân viện Mốt TP. HCM, Minh Hạnh dù phải chịu một áp lực công việc khá nặng nhưng vẫn điềm tĩnh và xông xáo với các hoạt động thời trang trong nước. PV báo Kiến thức gia đình đã gặp chị nhân Tết Nhâm Ngọ

(Xem tiếp trang 50)

Hoa giữa ngày thường

Họ được hâm mộ ở những hoạt động xã hội gắn với chức danh và nghề nghiệp, mỗi vẻ đẹp riêng, nhưng giữa ngày thường chân lại mang nét duyên dáng độc đáo!

Thử nhìn xem, những khoảnh khắc đời thật mà đôi lúc ngỡ là khó tin. Ca sĩ Phương Thanh và người mẫu Thanh Vân "măm... măm..." bánh bao trên đường phố đấy. Hoa hậu Nguyễn Thu Thủy giặt đồ đấy. Còn cô gái vàng Wushu nổi danh trên đấu trường – Nguyễn Thúy Hiền đang biểu diễn trang phục áo dài cùng với ba nữ võ sĩ Phương Lan, Hồng Hải và Hồng Hạnh!

T.H

khác nhau. Khi người có một dung của họ

10

DIỄN VIÊN TRUYỀN HÌNH CHÂU Á ĐƯỢC YÊU THÍCH NHẤT

Ahn Jae Wook.

Triệu Vy.

Song Hye Kyo.

Kim Hee Sun.

Cùng những bộ phim điện ảnh, truyền hình Việt Nam, các bộ phim điện ảnh và truyền hình Hàn Quốc, Trung Quốc, Đài Loan... trong năm qua đã mang đến cho khán giả Việt Nam những giờ giải trí thoải mái và bổ ích. Kiến thức gia đình giới thiệu 10 gương mặt diễn viên châu Á (có phim chiếu ở Việt Nam) được yêu thích nhất.

(Xem tiếp trang 82)

Thời trang

VÀ THẾ GIỚI ĐIỆN ẢNH

▲ Marlene Dietrich.

Sharon Stone. ▼

◀ Liz Taylor.

Quan hệ của các nhà thiết kế trang phục và các nhà điện ảnh nổi tiếng nhiều khi đem lại kết quả tuyệt vời.

Tuy nhiên, trước đây một “điện ảnh” lại do các họa sĩ chẳng có tên tuổi gì tạo ra. Từ cuối những năm 20 đến đầu những năm 40, trang phục của các diễn viên ở hãng MGM do Adrian Adolf Greenburg sáng tạo ra. Chính ông là người tạo ra một Garbo nổi tiếng: tóc chải ngược ra sau hay chiếc mũ mềm... Tất cả những cái đó lần đầu tiên xuất hiện trong phim *“Nữ người hùng của các tiểu thuyết”*. Bản thân Garbo nói rằng cô không thể chịu nổi những thứ của Greenburg, mặc dù suốt cuộc đời vẫn bảo quản bộ trang phục của ông ta là áo choàng và chiếc mũ phớt. Marlene Dietrich lại tự chọn tất cả các trang phục cho mình. Bộ biểu diễn đầu tiên do nhà tạo mẫu thiết kế cho cô xuất hiện vào những năm 50. Bộ váy áo “trần” danh tiếng của cô với vải trong, với những miếng ghép sáng tại những chỗ quan trọng do thợ trang phục của hãng phim “Columbia Picture” làm ra. Như lời kể của những người thời đó: *“Cô ta phô diễn cho công chúng cả thân thể của mình, nhưng đồng thời, chúng tôi chẳng nhìn thấy gì cả”*. Lui cũng là tác giả của chiếc váy áo mà Marilyn Monroe mặc trong lễ chúc mừng sinh nhật Tổng thống Mỹ thời đó là J. Kennedy.

Từ năm 1938, tại hãng “Paramount”, diện mạo của các ngôi sao do Edit Had sáng tạo. Những bộ phim hay nhất của thế kỷ qua gắn liền với tên tuổi của nữ nghệ nhân này. Bà không phải là nhà thiết kế

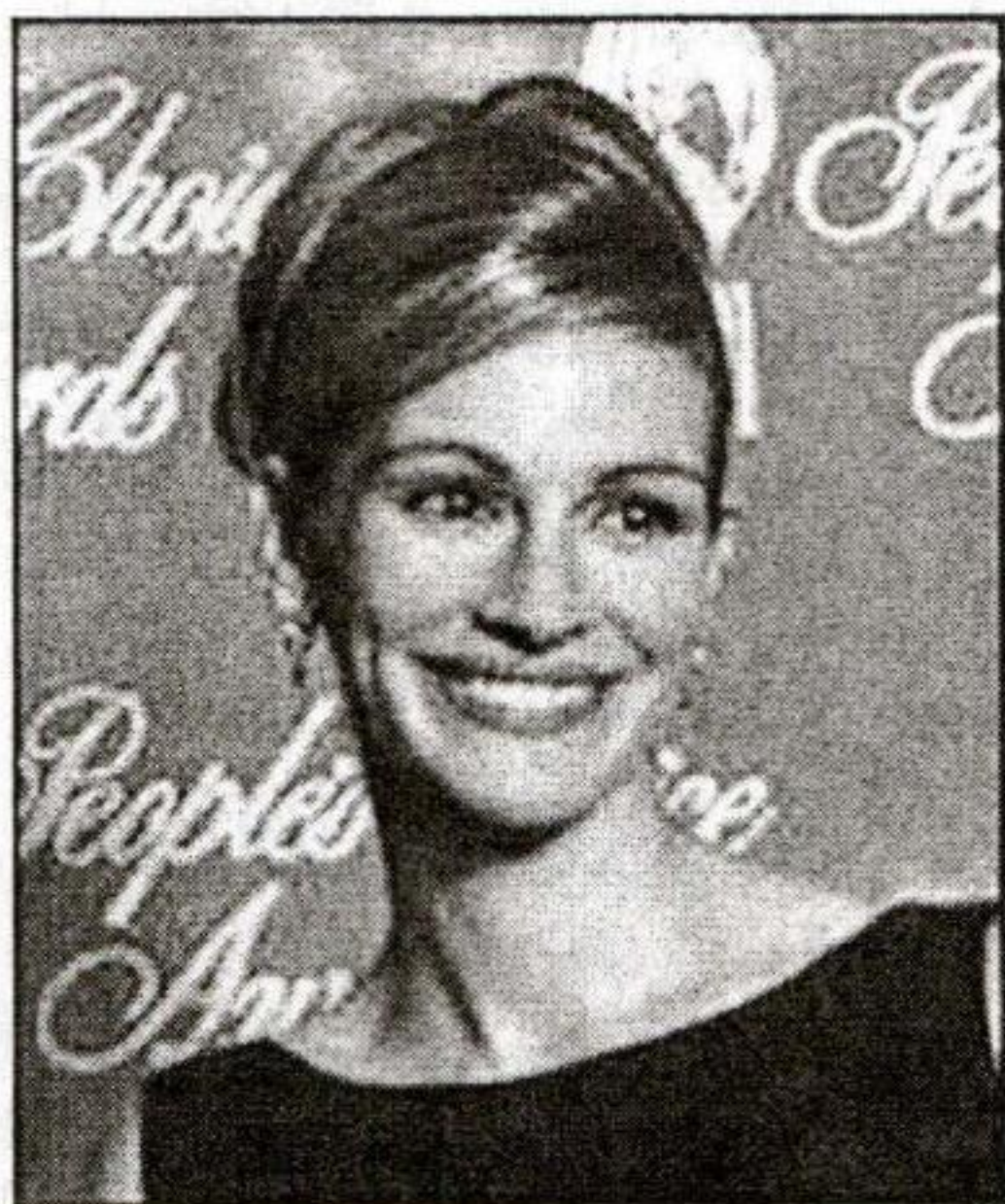
mẫu, nhưng biết cách che bớt những nhược điểm của cơ thể, cho nên các ngôi sao đều coi bà giỏi hơn bất cứ nhà thiết kế mẫu nào. Bà đã sáng tác ra trang phục cho Liz Taylor, Grace Kelly và nhiều ngôi sao khác. Hitchcock đã làm được 11 phim với các sáng tác của bà. Bộ váy của Grace Kelly mặc trong phim *“Bắt kẻ trộm”* đã trở thành một ở các cửa hàng bán quần áo may sẵn trong suốt 1 năm. Edit Hat đã dành được 8 giải thưởng “Oscar”, trong số đó 1 giải nhờ phim *“Sabrina”* với bộ trang phục thuộc về Juber Zivanshi.

Các nhà thiết kế có óc sáng tạo và thực tế của Italia đã đến Hollywood vào những năm 60 và trụ lại ở đó rất lâu. Vào năm 1967, Nino Cherutti đã tạo ra trang phục cho phim *“Bony và Clid”*. Mũ bêrê và váy ngắn có nếp gấp lập tức trở thành “thời thượng” của hàng trăm người mặc một nhất. Cherutti đã đoán được kiểu của thời đại. Trong kho lưu trữ của ông có các bộ trang phục dùng trong 150 phim, ví dụ *“Người đàn bà đẹp”*, *“Bán năng gốc”*, *“Mất nhấm hờ”*. Tất cả các nhân vật sử dụng trang phục của Cherutti trong điện ảnh đều là những người thuộc giới thượng lưu, vị thế của họ không cho phép mặc một cách cầu kỳ. Julia Roberts trong cảnh chơi polo trên cánh đồng mặc quá đơn giản. Nhưng sau khi phim được trình chiếu, người ta đã bán được 500 ngàn bản sao váy áo của ngôi sao này. Bộ váy mà Sharon Stone mặc trong cảnh bị thẩm vấn (phim *“Bán năng gốc”*)

cũng được copy rất nhiều trong các hiệu may quần áo.

Trong điện ảnh, Jordjio Armani còn may mắn hơn. Cho tới những năm 80, tên tuổi của Armani trở nên nổi tiếng tới mức là người ta phải trả tiền cho nhà tạo mẫu này chỉ đơn giản để sử dụng tên ông trong phim. Trong phim *"American jigolo"*, Richard Gere trong lúc chuẩn bị cho buổi làm việc buổi tối, đã đặt lên giường áo sơ mi, cà vạt và bộ comple hiệu *"Armani"*. Sau đó, trong tủ quần áo của tất cả các giám đốc điều hành hạng cao và trung đều có ít nhất là 1 áo sơ mi của hãng đó.

Sau thành công vang dội của Armani, người Italia trở nên kiêu ngạo. Tất cả đều biết rằng James Bond là nhân vật rất lịch sử. Sau một chiến dịch quảng cáo điệu nghệ, ai cũng biết nhân vật đó có diện mạo như vậy là nhờ hãng *"Brioni"* của Italia. Nhưng ít ai biết được "vẻ lịch sử" đó gây đau đầu như thế nào cho

Julia Roberts.

Greta Garbo.

các nhà sản xuất các tập phim về James Bond gần đây. Từ lâu các hãng lớn đều hiểu rằng chỉ cần thương hiệu của họ xuất hiện trên màn ảnh trong vài giây là đủ đẩy mạnh việc bán ra các sản phẩm. Các hãng *"BMW"*, *"Omega"* đều trung thực trả tiền cho sự xuất hiện của mình trong các phim *"Diệp viên 007"*. Còn người Italia làm ngơ - họ không cần quảng cáo vì họ đã được trả tiền cho các bộ cánh xuất hiện trên phim.

Sự liên kết giữa điện ảnh và thời trang đem lại nhiều hiệu quả. Nhưng hiện nay, các nhà thiết kế mẫu tập trung nỗ lực không phải để thành quả của họ xuất hiện trên phim, mà để chúng được chiếu dưới ánh sáng ở liên hoan phim tại Cannes, trong khán phòng trao giải thưởng *"Oscar"* và các nghi lễ điện ảnh khác. ■

HOÀNG THƯƠNG

(Theo *Itogi - Nga*,
11-9-2001)

ẢNH VUI ĐÊM GIAO THỪA

Ảnh 1: Có gì không?

Ảnh 2: Ngọc Hoàng: Tờ
vớt ra hết rồi.

Ảnh chụp trong lễ hội đón năm mới của thầy cô giáo Trường THPT Trần Đại Nghĩa, thành phố Hồ Chí Minh.

V.T

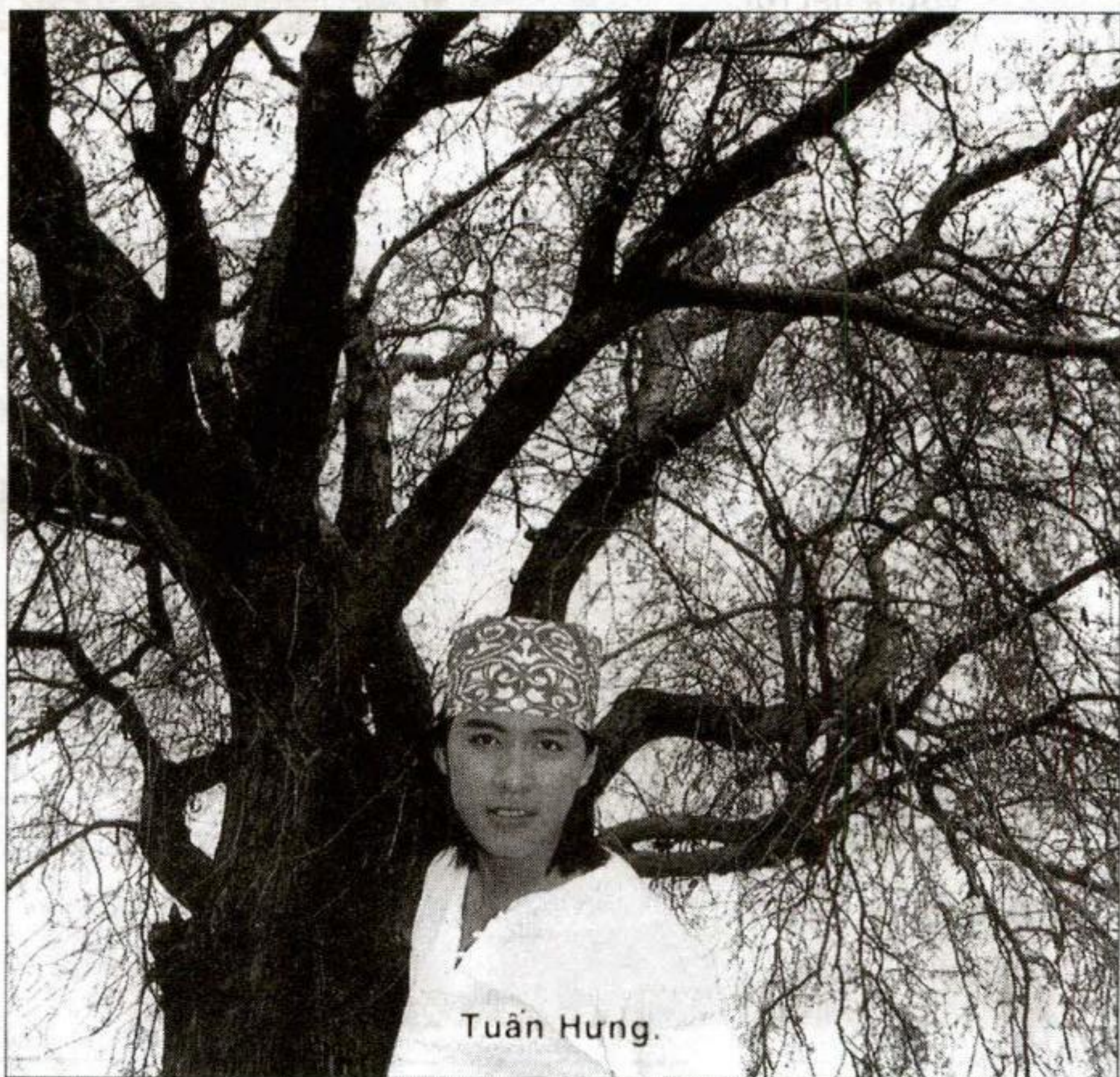
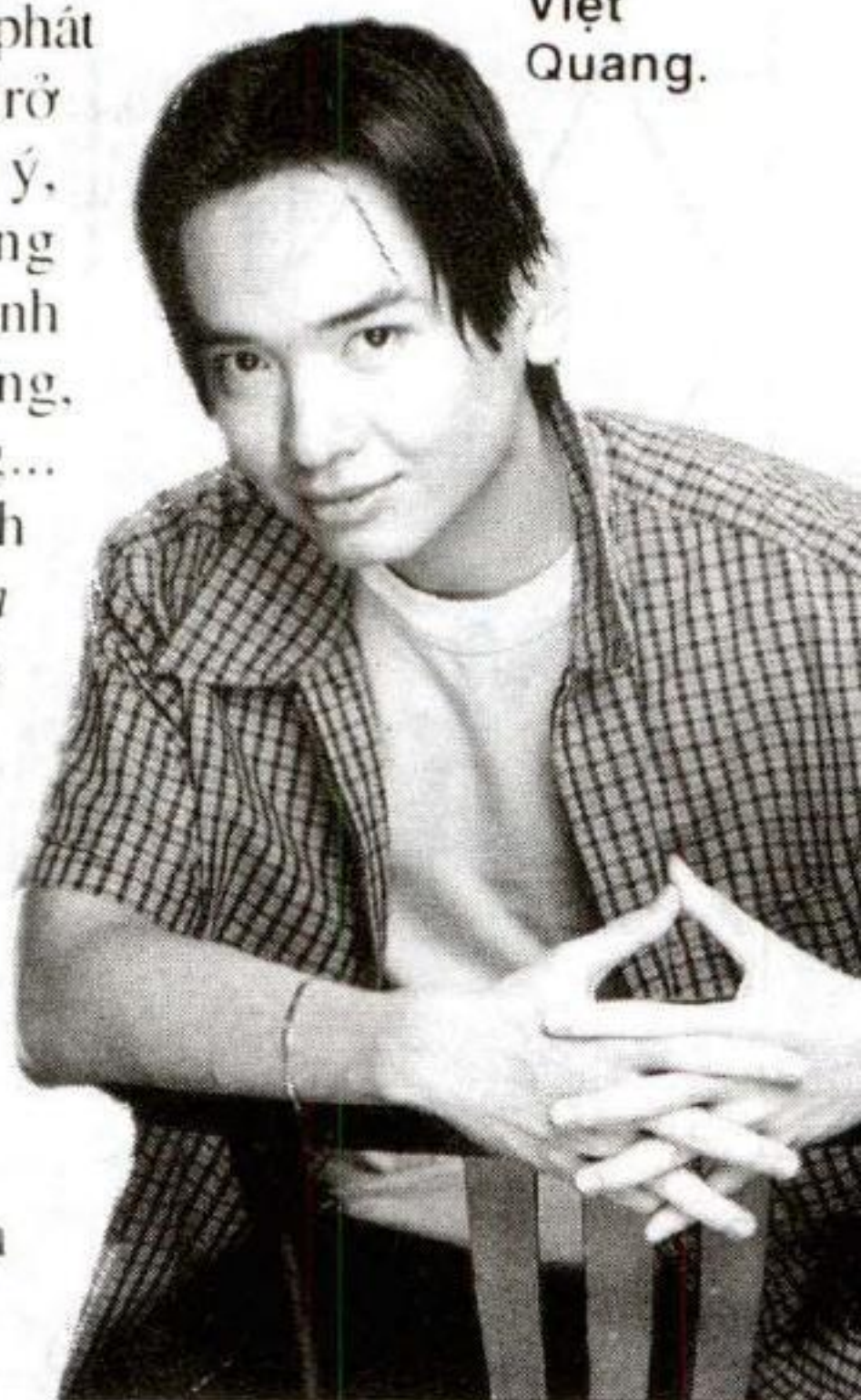
• **Việt Quang**

Tháng 4 năm 2001, Việt Quang phát hành album đầu tay của mình và trở thành ca sĩ được các bầu show chú ý, mời anh tham gia vào nhiều chương trình bên cạnh các ca sĩ nổi tiếng thành phố như Phương Thanh, Lam Trường, Mỹ Tâm, Thanh Lam, Đan Trường... Với sức trẻ, Việt Quang tiếp tục trình làng album thứ hai với chủ đề "*Con tìm làng quên*" gồm nhiều bài hát đã được ca sĩ khác hát như Mỹ Tâm - *Cây đàn sinh viên*, Tinh phiêu lãng - Minh Thuận, *Tuổi 18 vào đời* - Minh Thư, Lâm Nhật Tiến - *Không gia đình*.

• **Tuấn Hưng**

Sau khi chia tay cùng nhóm *Quả dưa hấu*, Tuấn Hưng đã vào Nam lập nghiệp nhưng không may mắn như Bằng Kiều hay Minh Quân.

Việt Quang.

Tuấn Hưng.

Tuấn Hưng xuất hiện trước công chúng ít hơn và phát hành album riêng cũng chậm hơn bởi vì anh muốn tìm bài hát cho riêng mình. *Vũ khúc thần tiên* là album đầu tay của Tuấn Hưng do Công ty Bạn Yêu Nhạc phát hành với hai bài hát khá hay do chính Tuấn Hưng viết lời *Yêu dấu đã xa, Em ở đâu*.

• Nguyệt Nhi

Cô diễn viên có đôi mắt tròn đen láy này vừa nhận vai chính trong bộ phim truyền hình "Cây huê sà" dài ba tập của đạo diễn Lâm Lê Dũng thực hiện. Đây là lần đầu tiên Nguyệt Nhi nhận một vai chính Lài, nhân vật có nhiều nội tâm nên Nguyệt Nhi vừa mừng vừa lo không biết mình có hoàn thành yêu cầu như đạo diễn yêu cầu hay không?

Quế Trân

Nguyệt Nhi

• Quế Trân

Quế Trân vừa tham gia hộp thư sân khấu đã được nhiều khán giả truyền hình HTV ủng hộ nhiệt tình vì Quế Trân thật duyên dáng mỗi khi cô cười và lời cuốn khán giả bằng cách trả lời thư rất riêng của mình. Những ngày cuối năm 2001, Quế Trân đã cùng các nghệ sĩ khác như Thanh Kim Huệ, Trọng Phúc, Kim Tử Long, Phượng Loan... bận rộn tại rạp Hưng Đạo với vở diễn mới "Nụ cười của chị tôi" do đạo diễn Thanh Điền dàn dựng. Đây là vở diễn đề cập đến tình yêu nhưng cách giải quyết cho chuyện tình trong vở này được tác giả Thanh Kim Huệ khéo léo tháo gỡ theo một cách mới mẻ nên không làm khán giả ngán với những chuyện tình tay ba tay tư thường thấy trong các vở diễn. ■

TIẾN THINH

NHỮNG SỰ KIỆN VĂN HÓA - VĂN NGHỆ - BÁO CHÍ

*Nhóm phóng viên văn hóa –
Văn nghệ KTGD bình chọn
những sự kiện văn hóa - văn
nghệ - báo chí nổi bật nhất
trong năm 2001 theo tiêu
chí:*

- 1. Nổi bật trong năm 2001.*
- 2. Được đông đảo công
luận và dư luận khen và
chê.*

• Điện ảnh:

- Liên hoan phim Việt Nam lần thứ 13 tại Vinh với sự đăng quang của dòng phim nhựa nhân bản (chứ không chỉ chạy theo đề tài): *Đồi cát, Mùa ổi, Thung lũng hoang vắng, Bến không chồng*. Đặc biệt lần đầu tiên một cặp vợ chồng đạo diễn trẻ đều là con của hai NSND nổi tiếng đã đạt giải cao nhất, đó là Nguyễn Thanh Vân và Nhuệ Giang.

- Các rạp vẫn ế khách.

• Âm nhạc:

- Sự ra đi đầy tiếc thương của nghệ sĩ nhân dân dòng nhạc cổ điển trẻ nhất: Lê Dung - người được đánh giá là giọng nữ cao số một của Việt Nam ở thế kỷ 20. Và nhạc sĩ Trịnh Công Sơn - người được đánh giá là nhạc sĩ sáng tác tình ca hay nhất của Việt Nam thế kỷ 20.

NỔI BẬT NĂM 2001

Bùi Bài Bình - diễn viên xuất sắc nhất phim "*Mùa ổi*".

- Ca sĩ Ánh Tuyết và ban nhạc ATB khởi sắc với những chương trình nhạc trữ tình nghiêm túc, sang trọng thu hút được đông khán giả.

• Kiến trúc:

Công trình kiến trúc Sân vận động Mỹ Trì, Hà Nội - nơi diễn ra Seagames 23 gây nhiều tranh cãi mà đa số các nhà chuyên môn và dư luận đều không hài lòng.

• Văn học:

- Hội nghị các nhà văn trẻ toàn quốc lần thứ VI diễn ra ở Hà Nội tập hợp hầu hết các nhà thơ, nhà văn ở lứa tuổi dưới 40, tạo nên một không khí... văn chương nhập cuộc cùng thế kỷ 21.

- Cuộc tranh luận sôi nổi xung quanh tập thơ "Linh" của nhà thơ nữ trẻ 21 tuổi Vi Thùy Linh. Phái chê là tục, phái khen là hiện đại.

• Văn hóa:

- Một loạt các công trình di tích lịch sử văn hóa được phục chế, sửa sang, làm mới gây tranh cãi như: Đại nội Huế, Lam Kinh, Yên Tử.

- 43 chùa giả, đền giả ở chùa Hương đồng loạt bị đập bỏ được người dân đồng loạt tán thành.

• Báo chí:

Nhiều tuần báo đồng loạt chuyển qua báo ngày hoặc báo gần như báo ngày như Tuổi Trẻ, Người Lao Động, Tiền Phong, Lao Động, Thanh Niên tạo nên bộ mặt mới cho báo chí nước nhà.

- Lần đầu tiên các báo Tuổi Trẻ, Người Lao Động, An ninh Thế giới cử phóng viên viết về chiến trường ở Afghanistan chứng minh sự trưởng thành vượt bậc của các nhà báo Việt Nam.

Ca sĩ Anh Tuyết.

■
P.V

Hương vị ngày xuân

3 MÓN BẦU TRONG NGÀY TẾT TÂY NGUYÊN

Minh họa: NGUYỄN MY.

Ngày tết trên Sa Thầy ở Gia Lai có 3 món “bầu” được chuẩn bị... kha khá là phong phú và độc đáo.

Món “bầu” đầu tiên là một thứ uống cay cay, nồng nồng mà hầu hết đàn ông đều biết. Đó là rượu. Rượu nói tới ở đây là rượu “bầu đá”, loại này có xuất xứ ở vùng An Thái, Tây Sơn, Bình Định. Rượu có nồng độ cao, rất đậm nhưng uống vào thật êm và ngọt, nếu có quá đà uống say ngủ một giấc, đầu óc nhẹ tênh, người ngọm thoải mái chứ không bị

nhức đầu, khó chịu như các loại rượu khác. Dân mới tập tành mà nhấp chừng một hợp nhỏ là đủ “sốc” rồi, chứ còn dân uống rượu quen thì rất ưa và tết đến dù có rượu Tây, Tàu gì chẳng nữa mà trong nhà không có được mấy lít “bầu đá” thì coi như cái tết ấy nhạt.

Món “bầu” thứ hai quả thật là rất hiếm người được thưởng thức, đó là: bầu - gân - um. Cũng do rau củ ở trên đó nhiều và ung ung làm một giàn bầu phía sau nhà thì có mà ăn bầu tới phát bệnh, thế là người ta có

sáng kiến đem xắt phơi khô để dự trữ làm thức ăn khi kẹt. Nghe nói bầu khô nêm gia vị kho dầu, khi trời lạnh hay mưa ăn với cơm nóng thì “đã” lắm. Còn bầu khô um với gân bò thì... tuyệt chiêu và có thể nói là một loại “mồi” bắt rượu nhất... thế giới.

Không những thế có thể ăn bánh mì với món này thay cơm mà không hợp thì cứ bánh tráng nướng xúc bầu - gân - um cho ra kiểu miền Trung và ăn tới phát ách vẫn còn thấy... thèm vì rất là ngon miệng. Nhưng “dứt” cái món bầu gân ra khỏi đất trời lồng lộng của cao nguyên thì bầu - gân đã không còn là bầu - gân nữa thì phải. Bởi thế cứ phải dùng cái món này cùng với cái lạnh, không khí u ám, đùng đục, màu đất đỏ và sự ẩm ướt, và nhất là khi có một người bạn thân kề cận, để mà nâng ly làm một ngụm “bầu đá” khe “hà” rồi cầm đũa gắp một chút mồi “bầu - gân” khe “chép” và cảm nhận ra hết cái tuyệt vời của đất trời vào những ngày đầu xuân thì chết cũng không còn gì để tiếc nữa.

Còn món “bầu” thứ ba cũng lại là một thứ đồ uống. Một thứ uống có từ đi liền với từ rượu, đó là... trà. Rượu đã có bầu đá vậy trà mắc gì

không phải là bầu cạn hủ trời? Trà bầu cạn được trồng ở Gia Lai và ngon nổi tiếng miền Trung. Dân cao nguyên và vùng biển uống toàn trà bầu cạn và đã quen. Đó là loại trà “mộc” và chẳng có thơm tho chút nào. Lúc đầu mới uống chưa thấy gì nhưng uống riết, uống riết ghiền hồi nào không biết. Tết đâu phải lúc nào cũng lai rai và cần trà đâu phải chỉ để tiếp khách.

Mấy bữa tết ở Sa Thầy, khách thường dậy sớm, nấu nước châm bình trà bầu cạn. Vừa nhâm nhi vừa ngắm sương giăng giăng bên ngoài ngôi nhà. Trắng phau và trùm lấp hết con dốc phía trước - những thung lũng xa và rất nhiều rẫy - vườn gần đó. Trong gian nhà ẩm cúng với hộp trà bầu cạn vàng sánh và nóng ngọt tê tê đầu lưỡi, người ta rất dễ tỏ bày, bộc bạch và qua những tách trà bầu cạn, ngấm ra, đã có biết bao nhiêu là tâm sự, nỗi niềm đã được sẻ chia.

Thế đấy. Rượu bầu đá, mồi bầu - gân, trà bầu cạn và một khung trời cao nguyên - ở đời dễ có mấy ai có dịp được thưởng thức cái phong vị ngày tết hòa quyện trong mấy món quà tặng của đất trời đó... ■

ĐỖ NGUYỄN

■ Danh ngôn

- ❖ Trong mọi trường hợp, liều thuốc hợp lý nhất là hy vọng chứ không phải là chán nản.
- ❖ Tri thức, đó là điều mỗi người có thể tự hào nhất khi nói về mình.
- ❖ Khi thân thể khỏe mạnh thì nó tuân theo ta, khi thân thể yếu thì nó sai khiến, hành hạ ta.

Goethe

Edison

Rousseau

Cần tạo dựng cho xã hội một vẻ đẹp THANH CAO và TRONG SÁNG

(Tiếp theo trang 37)

• Xin chị cho biết sơ qua về vị trí ngành thiết kế thời trang Việt Nam trên thế giới hiện nay?

- Các nước châu Á và một số nước châu Âu đã biết đến thời trang Việt Nam. Nhưng theo tôi, thiết kế thời trang VN vẫn thiếu nền tảng để phát triển một cách qui củ. Vì các nhà thiết kế trẻ VN không có thông tin kịp thời, không có công nghệ, kỹ thuật tiên tiến và thiếu quan sát xung quanh. Bởi thế thành công bên ngoài được xem như thành công về giao lưu văn hóa. Thành công trong nước chưa có vì muốn có nó, đội ngũ thiết kế thời trang phải đáp ứng được nhu cầu tiêu dùng và kết hợp công nghệ tiên tiến để đẩy kỹ nghệ thời trang đi lên.

• Cụ thể hơn, chị có thể so sánh thời trang VN với những nước châu Á chị đã đi qua?

- Văn hóa Việt Nam thuộc nền văn hóa Bắc Á: cao cấp và có chiều sâu, lại chịu ảnh hưởng nhất định của châu Âu (Pháp). Từ nguồn gốc văn hóa đó, các nhà thiết kế thời trang có sự tự tin và mạnh dạn bộc lộ được bản sắc dân tộc.

Ở châu Á hiện nay có 2 nước có phong cách thời trang mạnh so với Việt Nam là Nhật và Trung Quốc, các nước khác như Hồng Kông, Đài Loan, Hàn Quốc đã khẳng định được kỹ nghệ thời trang, còn... mình thì chưa. Thiết kế thời trang Việt Nam

so với họ tuy không có khoảng cách nhưng thua về thông tin, thiết bị và sự nhạy bén thị trường.

• Cách ăn mặc của phụ nữ Việt Nam so với họ có khác lắm không?

- Phụ nữ Việt Nam tuy đẹp so với các nước trên thế giới nhưng trong cách ăn mặc còn thiếu nghiên cứu chính bản thân mình nên lệch lạc. Ví dụ: Xem phim Hàn Quốc thấy nhuộm tóc, mặc quần cam, đỏ... một số người bắt chước y hệt, mất nguồn gốc. Ông bà ta xưa dù ít quần áo nhưng tạo được phong cách nền nã, lịch sự, duyên thầm trong ăn mặc, rất cuốn hút và gợi cảm. Đáng tiếc bản sắc dân tộc đó đang bị mất dần bởi kinh tế thị trường và nhất là tiếp nhận thông tin không đúng làm người thanh niên quên đi bản sắc dân tộc của mình.

• Nếu yêu cầu tổng kết một câu ngắn về nghề thiết kế thời trang chị sẽ nói gì?

- Thiết kế thời trang là sự vươn tới một vẻ đẹp có chiều sâu, có sự cuốn hút, có cá tính mạnh mẽ và rất trong sáng, thánh thiện. Các nhà thiết kế thời trang trẻ cần yêu nghề một cách chân thành để tạo dựng cho xã hội một vẻ đẹp thanh cao và trong sáng.

• Xin cảm ơn chị.

PHƯƠNG CHI

(Thực hiện)

Tết quê nhà:

Ngày tết nghe hát lô tô...

Hát lô tô được coi như là một loại hình văn hóa dân gian thuộc đủ thể loại. Từ bài chòi lẫn cải lương rồi đến tân nhạc. Hơn hết, hát lô tô trong mấy năm gần đây được coi như một nghề đã giúp không ít người sống tạm đủ trên bước đường mưu sinh. Một nhóm 5 người trở lên là có thể lập một đoàn hát lô tô đi “biểu diễn” đây đó. Nghề này cũng đòi hỏi đầu tư khá công phu: “bèo” nhất cũng phải sắm cho được dàn ampli, 2 đàn guitare điện, bộ trống còn nếu mở rộng quy mô thì có thể sắm thêm dàn orgue điện tử thì coi như sang nhất thiên hạ.

Trong đoàn lô tô, nhân vật được chú ý nhất là “người hát hò số”, tùy mỗi nơi, người ta gọi là anh hiệu, anh trùm (chỉ huy cuộc chơi) hoặc anh hò số. Đoàn nào muốn đông khách phải tuyển cho được người hò - hát thật hấp dẫn, khách nghe từ xa đã bị lôi cuốn tìm tới nơi. Nhân vật hò số này nhiều lúc được người chơi (khán giả) ái mộ như một ngôi sao ca nhạc thứ thiệt, bởi tài hát hay, hát khỏe nhiều cuộc từ lúc “đề pa” tới lúc tàn cuộc phải bốn, năm tiếng đồng hồ. Suốt cuộc anh ta vẫn phải “hét” liên tục, chiều khán giả. Anh lại là người “đẹp trai, có nhiều năng khiếu”, “chọc” cười đúng lúc. Hơn nữa anh hò số phải có bộ nhớ thuộc loại... vì tính xách tay, cũng có thể ví anh như một dàn cát - xet thứ xịn bởi lẽ bài nào cũng thuộc, nhạc gì cũng biết và

không bao giờ bị “rối băng”, “vấp đĩa”... Nhưng máy vi tính hay dàn cát - xet đôi khi cũng có trục trặc, anh cũng vậy, cũng có lúc bị “hớ đĩa” phải lập tức khéo léo chèo lái cuộc chơi sang hướng khác mà những khán giả tinh ý lắm cũng chẳng thể nào biết được. Anh rút số tới đâu là hò hét tới đó, rõ ràng chẳng có chuẩn bị bài nào trước bài nào. Lúc thì đang nhạc sến mùi mẫn, lúc lại sang pop rock cà giạt. Lúc thì bài chòi giọng đang hồi ủy mị chợt chuyển tông qua cải lương lả lướt điệu nghệ. Hò số lô tô cũng là một nghệ thuật. Thí dụ khi bốc số 33 thuộc vần A, anh liền nhanh nhẩu: “*Mỗi năm đến hè lòng man mác buồn. Chín mươi ngày qua chứa chan lòng ta...*” Rồi lấy giọng vào nhịp: “*Con 3 gì đây? Cờ ra con mấy con 3 gì đây... à đó là ... con ba mươi ba...*”

Rồi vừa rút tiếp con số khác vừa hát “*Qua lối nhỏ vào nhà em, muốn ghé vào thăm sọ ba má em... mượn tiền*” (khán giả cười). Chợt liếc thấy con số 27 nằm trong tay thuộc vần “AY” liền chuyển hệ: “*Ai ơi nhớ lấy câu này... cướp đêm là giấc cướp ngày là... quan...*” Hình như chưa đủ ép phê, anh liền phứt qua pop rock vui nhộn: “*Uống rượu không say ta nào hay... uống rượu không say uống cả ngày...*” rồi vào nhịp: “*Con gì đây? Cái con gì đây ... cờ ra con mấy, con hai mươi bảy là con hai mươi bảy...*”.

(Xem tiếp trang 52)

Bữa tiệc ngày tết tôn kém nhất

Tết Nguyên Đán năm 1874 Từ Hy thái hậu nhà Thanh mở tiệc tiếp các sứ thần phương Tây tại cung Duy An. Số khách tham dự khoảng 400 người.

Thực đơn của bữa tiệc gồm 140 món, chia làm bảy ngày, mỗi ngày có 20 món. Khai tiệc vào đúng 12 giờ đêm giao thừa. Chi phí cho bữa tiệc lớn này hết 98 triệu hoa viên (tương đương 374 ngàn lượng vàng). Như vậy chi phí mỗi khách hết ngót nghét một nghìn lượng vàng, thật là xa hoa hết mức.

Để tổ chức bữa tiệc đó, phải có 1.750 người phục vụ; riêng phần chuẩn bị hậu cần phải làm trong 11 tháng 6 ngày!

Trong 140 món ăn, có 7 món đặc biệt:

- Trứng công: quý hiếm rất khó kiếm.

- Chuột bao tử: chuột con nằm trong bụng mẹ, phải là loại chuột đồng. Mục đích dùng món

này bổ tì, vị, mắt.

- Tinh tượng: tai yến nấu với nhân sâm, đường cao ly rồi nhồi bột, nặn thành hình con voi, nhét bóng cá vào trong. Món này dùng bổ nội tạng, chống mệt mỏi.

- Heo sữa: chọn heo sữa Phúc Châu, giống chuyên ăn củ hoành tinh. Chế biến bằng cách thui và ướp các thuốc quý để chữa bệnh.

- Sơn dương trùng: loài dê ăn cỏ Vân Nam và Quảng Tây; các bãi cỏ ở đó có các cây có vị thuốc bổ can, thận, dê ăn cỏ ăn cả cây thuốc. Món này để trừ lao phổi, tê bại.

- Ốc khỉ: chọn loài khỉ ở Thiên Hoa, Sơn Đông có thịt thơm, bổ. Ăn món này có thể trừ bệnh bán thân bất toại.

- Cỏ phương chi: thứ cỏ chỉ mọc ở núi Thái Hằng vào năm nhuận. Ăn vào mát, sáng khoái tinh thần, trừ được bách bệnh. ■

ĐỖ MINH ĐIỂM

(Sưu tầm)

Ngày tết nghe hát lô tô...

(Tiếp theo trang 51)

Cũng phải nói rằng chơi hát lô tô là chơi bạc tập thể, tùy theo người mua vé với số tiền nhiều hay ít mà trúng thưởng lớn hay nhỏ. Tuy nhiên món chơi này không cay cú như xóc đĩa, bài cào... Nó vừa nhẹ nhàng vừa có tính cách giải trí nên đi đến đâu cũng được bà con hoan nghênh, chỉ có điều khi diễn thì nên điều chỉnh cái âm thanh hi - fi của bộ loa để bà con được yên tĩnh và đừng vì chiêu khuyến mãi khiến nhiều cô cậu bỏ cả việc nhà, việc học hành để tụ tập quanh hát lô tô quên cả đèn sách. Nhất là vào dịp trước và sau Tết Nhâm Ngọ đang tới, trò chơi lô tô sẽ tung ra lắm chiêu chào mới lắm lắm... ■

NGUYỄN ĐỨC HẢI

Phim "*Pháo hoa*".

tình Romeo & Juliette

Mùa thu 2000 khi bộ phim *Trái tim mùa thu* được chiếu ở Hàn Quốc, khán giả đã xem đây là câu chuyện tình Romeo & Juliette thời hiện đại. Nhưng khác với Romeo & Juliette, Joon Suh và Eun Suh cùng lớn lên trong một

khí ngủ, tắm chung với Chae Yong, chạy trốn tình yêu của người em trai Chae Yong, chứng kiến Chae Yong yêu người khác... Chae Yong vô tư sẽ không bao giờ biết đến tình yêu của Joon Hyuk, nếu như anh không tự "lật tẩy" mình vì cảm giận người đàn ông đã phụ bạc tình cảm của Chae Yong. Thất vọng vì chuyện tình đổ vỡ, Chae Yong định ra nước ngoài. Tình cờ đọc được những dòng nhật ký hồn nhiên của Joon Hyuk về mối tình câm lặng đã nảy mầm từ thời trung học, Chae Yong đã ở lại. Họ đã tìm thấy nhau qua bao ngày tháng gần mà xa, đôi đưa lệch đã được họ so lại cho bằng. Phim kết thúc trong nụ cười hạnh phúc của đôi trai gái.

Hai diễn viên chị em Kim Hye Su (sinh năm 1970) và Ahn Jae Wook (1971) đã diễn xuất thật tự nhiên và hòa hợp. Yêu bằng cả trái tim (hay tự gốc: *Điều kỳ diệu*) đã làm nên cơn sốt về doanh thu của chiếu bóng ở Việt Nam trong năm 2001.

* **TRÁI TIM MÙA THU: Chuyện**

mái nhà, đối xử với nhau bằng tình cảm anh em hồn nhiên, trong trẻo. Để rồi khi phát hiện ra Eun Suh không phải là em gái ruột của mình, trong trái tim Joon Suh đậm dần một tình yêu thật sâu nặng. Joon Suh theo gia đình sang Mỹ định cư cùng mối tình đau khổ không dám thổ lộ với Eun Suh. Vài năm sau, Joon Suh đã là một họa sĩ thành đạt và định hôn với một tiểu thư giàu có. Trở về Hàn Quốc, thông qua người bạn thân Tae Suk, Joon Suh đã tìm thấy Eun Suh - một nhân viên phục vụ phòng nghèo khó. Joon Suh muốn bù đắp cho cô tất cả, nhưng Eun Suh chỉ dám xem anh là anh trai của mình. Nhưng rồi, kỷ niệm thời thơ ấu và tiếng gọi của trái tim đã đưa họ đến với nhau. Eun Suh khước từ tình yêu của chàng giám đốc trẻ tuổi, nhân hậu. Joon Suh từ hôn. Gia đình hai bên ngăn cản, cô tiểu thư nhà giàu đòi tự tử... bên tình bên hiếu khiến cả hai đều trĩu nặng những ưu tư, đau khổ và nước mắt tuôn rơi. Họ đã

chọn cách hy sinh tình yêu của mình. Bất hạnh hơn nữa, Eun Suh bị bệnh hiểm nghèo không qua nổi để lại khoảng trống vắng không gì có thể lấp đầy trong trái tim Joon Suh. Anh chìm đắm trong những hồi ức tuổi thơ, trong dân vật và nhớ thương... Rồi một tai nạn xe hơi đã mang linh hồn Joon Suh đi theo Eun Suh... Chuyện phim thật buồn nhưng cũng rất đẹp như rừng phong đỏ rụng lá giữa mùa đông được khán giả trẻ yêu thích.

*** PHÁO HOA : Yêu và kết hôn với một người giống như cha mình**

Trong chuyến du lịch Thái Lan, nữ biên kịch Ji Hyun đã gặp và có tình yêu sét đánh với bác sĩ thẩm mỹ Kang Wook. Họ chia tay, và mỗi người trở về với người yêu cũ của mình. Tưởng rằng, cuộc tình

thoáng qua của họ chỉ là sự ngộ nhận, nhưng theo năm tháng càng trở nên sâu sắc. Cả hai đều đã lập gia đình, cố gắng vun đắp cho tổ ấm mới và quên đi "mối tình" ngắn ngủi. Ji Hyun mong ước được yêu và sống với một người đàn ông giống như cha mình: chân thật, biết quan tâm đến gia đình. Còn Kang Wook thì thích mẫu người phụ nữ dịu dàng, thông minh, mềm mại. Ở hai người bạn đời của họ đều thiếu vắng điều mà họ tìm kiếm. Sau bao năm nhớ thương, day dứt và chịu đựng... cuối cùng họ đã dũng cảm tìm về với nhau. Không mang sắc thái trẻ trung, sôi nổi nhưng trầm ấm, nội tâm... chuyện tình trong phim Pháo hoa được các khán giả tuổi 30 trở lên chú ý.

*** SỰ TRẢ THÙ NGỌT NGÀO: Sự đồng điệu của hai trái tim bị thương tổn**

Phim "Sự trả thù ngọt ngào".

Nhiếp ảnh gia Eun Hye cay đắng, cảm thấy bị sỉ nhục khi chàng họa sĩ người yêu đang vẩn vơ trong một bóng hồng khác. Qua điều tra, cô phát hiện ra, cô gái kia là người yêu của chàng bác sĩ thú ý Min Kyu. Eun Hye đã đến gặp và thuyết phục Min Kyu cùng mình lập kế hoạch trả thù đôi trai gái đã cắm sừng họ. Biết bao tình huống dở khóc dở cười mà kẻ chịu trận không phải "tình địch" lại chính là Eun Hye. Nhưng chính trong những phút "lâm trận của những kẻ bại trận" cả Min Kyu và Eun Hye đều phát hiện ra sự đồng điệu trong trái tim mình. Dù đã yêu Min Kyu từ bao giờ, nhưng Eun Hye với bản tính bông bột bông cảm thấy thiếu tự tin vì những đổ vỡ trong mối tình trước. Cô đã chạy trốn tình yêu của Min Kyuk và cả chính trái tim mình. Min Kyu quyết định sang châu Phi chăm sóc thú. Nhưng ở sân bay, tiếng còi báo cháy "quen thuộc" của Eun Hye đã giữ chân anh lại...

*** TẠM BIỆT TÌNH YÊU CỦA TÔI**

Trò chơi ái tình của họ bắt đầu bằng một sự gian dối: cô công nhân Yoon Joo tự nhận mình là sinh viên, còn chàng trai mồ côi Min Soo thì nhận mình là một ông chủ nhà đất. Nhưng sự thật bị phát giác

khiến họ xấu hổ chia tay nhau. Xa nhau rồi, Min Soo mới cảm thấy tình yêu mà anh dành cho Yoon Joo là sự thật chứ không phải là trò đùa lãng mạn. Yoon Joo cũng rất ân hận và đau buồn khi mất Min Soo. Trong một lần thử máu thay bạn, Yoon Joo phát hiện mình bị ung thư. Dù Min Soo đã đến nơi cô làm, quý xuống xin lỗi, nhưng Yoon Joo kiên quyết không nối lại vì sợ anh đau khổ. Không có tiền chạy chữa, bệnh của Yoon Joo không qua khỏi. Biết sự thật Min Soo đã tìm gặp và thú nhận: từ khi gặp Yoon Joo, anh đã hoàn toàn thay đổi không còn xem trọng đồng tiền như xưa, sự xuất hiện của cô mang đến cho anh niềm hy vọng của cuộc sống. Không còn mấy ngày bên nhau, họ quyết định sống thật vui vẻ, tìm hạnh phúc trong những ngày cuối cùng. Yoon Joo không muốn khi cô chết đi Min Soo phải sống trong nỗi nhớ thương mình. Đoạn cuối phim, Min Soo lái xe chờ

Phim "Tạm biệt tình yêu của tôi".

Yoon Joo trên con đường hạnh phúc mà họ đã chọn.

*** NẾU MẶT TRỜI MỘC Ở HƯƠNG TÂY: Tình yêu có thể thay đổi cả quy luật trời đất**

Một chàng trai chất phác, chờ đợi một tình yêu, một giấc mơ dường như không thể trở thành sự thật nhưng cuối cùng chàng đã thành công. Và tình yêu của chàng đã đảo ngược lại lý lẽ tự nhiên: mặt trời cũng có thể mọc ở hướng Tây? Do thể hình và năng lực hạn chế Kim Bum Su đành phải tự an ủi mình bằng cách chọn con đường trở thành trọng tài bóng chày thay vì trở thành cầu thủ. Người yêu xa xưa của anh là một sinh viên thì nay đã trở thành một ngôi sao nổi tiếng. Vây quanh nàng là biết bao chàng trai giàu có, hào hoa sẵn sàng cung phụng tất cả. Hoài niệm của 48 lá thư tình họ đã viết cho

nhau và lời tỏ tình chân thành của chàng trọng tài bóng chày bình thường giữa sân bóng mênh mông đã như có phép màu làm thay đổi tất cả. Trái tim nàng công chúa kiều sa đã thuộc về anh.

Những bộ phim truyền hình Hàn Quốc khi được chiếu ở Việt Nam: *Sẽ mãi bên nhau*, *Tình yêu trong sáng*, *Tình si*, *Sắc màu tình yêu*, *Con tim đa tình*, *Tình yêu cao đẹp*, *Hạnh phúc bên nhau*, *Chỉ yêu người xa lạ...* đều là những câu chuyện tình hạnh phúc hay đau khổ đều rất đẹp, rất lãng mạn được thể hiện ở nhiều cung bậc, sắc màu khác nhau. Dân diễn viên Hàn Quốc trẻ, đẹp về ngoại hình, diễn xuất nội tâm khiến những câu chuyện tình trên màn ảnh dễ đi vào lòng người xem.

ĐAN KHANH

(Tổng hợp)

Phim "Nếu mặt trời mọc ở hương Tây".

CÔNG TY CAO SU TÂN BIÊN

- ĐỊA CHỈ: XÃ TÂN HIỆP - HUYỆN TÂN CHÂU - TỈNH TÂY NINH
- ĐIỆN THOẠI: 066. 875191 - 875193 • FAX: 066. 875307
- E-mail: Tabiruco@hcm.vnn.vn

CHÚC
MỪNG
NĂM
MỚI

Văn phòng Công ty Cao su Tân Biên.

Công ty Cao su Tân Biên được thành lập ngày 20-12-1985 - Là đơn vị thành viên của Tổng Công ty Cao su Việt Nam. Công ty có 4 nông trường cao su trực thuộc, một trung tâm y tế, một xí nghiệp cơ khí vận tải, một nhà máy chế biến mủ cao su có công suất 6.000 tấn/năm. Hiện công ty đang triển khai dự án xây dựng một nhà máy chế biến mủ latex (mủ kem) với công suất thiết kế 3.000 tấn/năm.

Công ty đã có 6.000 ha vườn cây cao su, trong đó có 4.000 ha đang khai thác mủ, với năng suất bình quân 1,4 tấn/ha, đang tiếp tục triển khai trồng mới thêm cao su trong diện tích đất được UBND tỉnh Tây Ninh quy hoạch giao cho công ty. Hàng năm công ty đã tạo công ăn việc làm cho khoảng 1.800 lao động với mức lương bình quân là: 1.040.000 đồng/người/tháng (năm 2000).

Công ty Cao su Tân Biên chuyên sản xuất, chế biến, gia công mủ cao su, thu mua mủ nguyên liệu theo giá thỏa thuận. Sản phẩm của công ty đang được lưu thông trên thị trường gồm cao su khối SVR 3L, SVR 5, SVR 10, SVR 20.

Giám đốc TRẦN KIÊN QUYẾT

*Tân Biên mong muốn được đón tiếp
quý khách hàng trong và ngoài nước.*

BƯU ĐIỆN TỈNH BẠC LIÊU

BAC LIEU POST AND TELECOMMUNICATIONS

* ĐỊA CHỈ: 20 Trần Phú, Phường 3, Thị xã Bạc Liêu

* ĐT: 0781. 824242 - 823900 * FAX: 0781. 822352

Chúc Mừng
Năm Mới
Xuân Nhâm Ngọ 2002

Giám đốc: KS. LÊ QUANG TRUNG

■ CÁC LOẠI DỊCH VỤ VIỄN THÔNG:

Dịch vụ thông tin ngắn (SMS - Short Message Service); Dịch vụ chuyển cuộc gọi (Call Forwarding); Dịch vụ Fax truyền số liệu (Fax Data Service); Dịch vụ giữ cuộc gọi (Call Hold); Dịch vụ chờ cuộc gọi (Call Wait); Dịch vụ nhận dạng người gọi (Clip/Cli Calling Line Identification); Nhắn tin (Paging); Internet, thư điện tử; Hộp thư thông tin; Dịch vụ hạn chế cuộc gọi; Dịch vụ báo thức; Dịch vụ quay số rút gọn; Dịch vụ nhóm liên tục; Dịch vụ cấp tín hiệu đảo cực; Dịch vụ đường dây nóng; Dịch vụ thông báo vắng nhà; Dịch vụ thông báo tiền cước (Advice of Charge); Dịch vụ điều chỉnh mức sóng vô tuyến (RF Power Level Control); Dịch vụ hội nghị quốc tế, trong nước.

■ CÁC DỊCH VỤ ĐẶC BIỆT BƯU CHÍNH:

Bưu chính chuyển nhanh (EMS), ghi số, có chứng nhận gửi (BPA); Bưu phẩm máy bay, lưu ký, báo phát; Cho thuê hộp thư; Tem bưu chính; Điện hoa; Bưu phẩm khai giá.

Ngoài ra, Bưu chính Bạc Liêu còn phục vụ khách hàng với các yêu cầu sau khi đã ký gửi bưu phẩm, bưu kiện, thư chuyển tiền. Xin chuyển tiếp bưu phẩm, bưu kiện, thư chuyển tiền, điện chuyển tiền chưa phát đến tay người nhận.

Bưu phẩm có chứng nhận gửi (Bưu phẩm A); Đối phiếu trả lời Quốc tế (CNO1); Chuyển tiền: Trả thư chuyển tiền Quốc tế (Money Gram).

BƯU ĐIỆN TỈNH BẠC LIÊU

HÂN HẠNH PHỤC VỤ QUÝ KHÁCH

CÔNG TY CAO SU TÂY NINH

- ◆ ĐỊA CHỈ: Hiệp Thạnh - Gò Dầu - Tây Ninh
- ◆ ĐT: (066). 853607 - 853606 ◆ Fax: (066). 853608

Giám đốc TRỊNH VĂN VĨNH

*Chúc Mừng
Năm Mới*

Công ty Cao su Tây Ninh thuộc Tổng Công ty Cao su VN, Văn phòng công ty nằm tại xã Hiệp Thạnh, Gò Dầu, Tây Ninh cách TP. Hồ Chí Minh

70 km theo đường bộ. Với địa hình bằng phẳng, đất đai phì nhiêu, dân cư đông đúc và khí hậu tuyệt vời, tạo cho quý khách ấn tượng đẹp mắt ngay từ ban đầu.

Công ty Cao su Tây Ninh đã định hình gần 8.000 ha cao su, có hai nhà máy chế biến mủ cốm với máy móc thiết bị hiện đại và một dây chuyền chế biến mủ ly tâm. Sản phẩm gồm chủng loại SVR 3L, SVR 5, SVR 10, SVR 20 và CV 60. Các sản phẩm cao su của công ty có chất lượng cao, đạt tiêu chuẩn quốc tế, đã xuất khẩu đi nhiều nước tạo được uy tín và được khách hàng ưa chuộng. Bộ máy tổ chức và quản lý của công ty gồm những người có trình độ và năng lực quản lý, luôn coi trọng chữ tín, nhiệt thành đón khách tới tham quan tìm hiểu, tìm cơ hội hợp tác đầu tư và thương mại...

Công ty Cao su Tây Ninh cần hợp tác trong lĩnh vực sản xuất hàng tiêu dùng từ nguyên liệu cao su thiên nhiên. Trong thương mại xuất khẩu cao su và trong các dự án khác trên nguyên tắc hợp tác hai bên cùng có lợi, đúng theo luật đầu tư của Nhà nước Việt Nam.

**QUÝ KHÁCH SẼ ĐƯỢC HÀI LÒNG KHI ĐẾN THĂM
VÀ LÀM VIỆC VỚI CÔNG TY CAO SU TÂY NINH**

FOOCOSA

CÔNG TY LƯƠNG THỰC TP. HỒ CHÍ MINH **XÍ NGHIỆP LƯƠNG THỰC - THỰC PHẨM SAFOCO**

- ❖ ĐỊA CHỈ: SỐ 1 ĐƯỜNG 3/2, Q. 10, TP. HỒ CHÍ MINH
- ❖ ĐT: (84.8). 8330638 - 8341768 ❖ FAX: (84.8). 8393676
- ❖ E-mail: safoco@tlnet.com.vn

■ TẠI SAO NGƯỜI TIÊU DÙNG LẠI CHỌN NUI VÀ MỠ CỦA SAFOCO? VÌ:

- * Chất lượng tuyệt hảo, giàu dinh dưỡng được chế biến từ rau củ quả như: cà rốt, khoai lang tây, củ dền, cải bó xôi Đà Lạt...
- * Mẫu mã đa dạng, bao bì cao cấp và đạt tiêu chuẩn vệ sinh an toàn thực phẩm.
- * Sản phẩm Safoco được sản xuất trên dây chuyền công nghệ hiện đại với hệ thống đóng gói tự động thông qua tiệt trùng và hệ thống quản lý chất lượng nghiêm ngặt.
- * Chúng tôi là nhà chế biến lương thực - thực phẩm chuyên nghiệp hàng đầu.

*Chúc
Mừng
Năm
Mới*

CÔNG TY CAO SU BÀ RỊA

- ĐỊA CHỈ: Quốc lộ 56, xã Bình Ba, huyện Châu Đức, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu
- ĐT: (064). 881025 (Giám đốc) - (064). 881302 (VP) • FAX: 064. 881169
- VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN TẠI TP. HCM: 39 Bến Vân Đồn, QUẬN 4.
- ĐT: 8263970 - FAX: 8263971

Trụ sở công ty.

* Công ty Cao su Bà Rịa (BASUCO) là đơn vị thành viên của Tổng Công ty Cao su Việt Nam, chuyên sản xuất cao su thiên nhiên. Hệ thống quản lý chất lượng của BASUCO đã được SGS (Anh) và Quacert (Việt Nam) cấp chứng chỉ ISO 9002.

* Công ty có Nhà máy Xà Bang và Nhà máy Hòa Bình, sản xuất mủ cao su dạng khối theo tiêu chuẩn Việt Nam TCVN 3769: 995 với các chủng loại sản phẩm:

- SVR CV 60 - SVR 5
- SVR CV 50 - SVR 10
- SVR 3L - SVR 20

Cả hai nhà máy đều được Suggest (Anh) cấp chứng chỉ ISO 9002.

* Công ty có Phòng Kiểm phẩm với đầy đủ thiết bị hiện đại, đã được Tổng cục Tiêu chuẩn - Đo lường Chất lượng công nhận đạt tiêu chuẩn ISO/IEC Guide 25.

Giám đốc **HOÀNG TRỌNG**

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH BÀ RỊA - VŨNG TÀU

Lâm trường XUYÊN MỘC

ĐỊA CHỈ: Thị trấn Phước Bửu, Xuyên Mộc, Bà Rịa - Vũng Tàu

ĐIỆN THOẠI: 064. 874175 □ FAX: 064. 874175

CHUYÊN:

Trồng rừng,
khai thác,
cung ứng
lâm sản gỗ
nguyên liệu,
ổn định sản
xuất kinh
doanh. Xây
dựng vốn
kinh doanh
rừng. Mỗi
năm cung
ứng từ
25-30 ngàn
khối gỗ
nguyên liệu.

Chúc Mừng Năm Mới

CÔNG TY CAO SU LỘC NINH

LOC NINH RUBBER COMPANY

- **ĐỊA CHỈ:** Thị trấn Lộc Ninh, Huyện Lộc Ninh, Tỉnh Bình Phước
- **ĐIỆN THOẠI:** (0651). 568916 - 568381 - 568939 • **FAX:** 0651. 568939

Văn phòng Công ty Cao su Lộc Ninh.

- Diện tích cao su: 10.070 ha.
- Sản lượng cao su năm 2001: 10.000 tấn/năm.
- Chế biến các sản phẩm:

- Cao su khối: SVR 3L, 5, 10, 20.

- Cao su tờ RSS.

+ Công ty hiện có 01 nhà máy chế biến công suất 6.000 tấn/năm, với thiết bị công nghệ chế biến của Mã Lai sản xuất mủ khối SVR.

+ Công nghệ chế biến cao su tờ (RSS) 1.500 tấn/năm.

+ Hiện nay công ty đang xây dựng Nhà máy chế biến Lộc Hiệp công suất 8.500 tấn/năm, sản xuất mủ cao su ly tâm (Latex) và các chủng loại khác. Dự kiến đến cuối năm 2001 sản phẩm sẽ được đưa ra thị trường tiêu thụ.

CÔNG TY MONG MUỐN HỢP TÁC LIÊN DOANH VỚI CÁC ĐƠN VỊ TRONG VÀ NGOÀI NƯỚC TRÊN CÁC LĨNH VỰC: TIÊU THỤ SẢN PHẨM, SẢN XUẤT HÀNG TIÊU DÙNG TỪ NGUYÊN LIỆU CAO SU VÀ HỢP TÁC KHOA HỌC KỸ THUẬT VỀ CAO SU.

Giám đốc NGUYỄN BÁ TÔNG

Chúc Mừng Năm Mới

CÔNG TY CAO SU ĐỒNG NAI

- ★ ĐỊA CHỈ: XÃ XUÂN LẬP - HUYỆN LONG KHÁNH - TỈNH ĐỒNG NAI
- ĐIỆN THOẠI: 061.726303 - 061. 726333 ● FAX: 061. 726343
- ★ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN TẠI TP. HỒ CHÍ MINH: 39 BẾN VÂN ĐỒN, QUẬN 4
- ĐIỆN THOẠI: 08. 9400345 ● FAX: 08. 9400874

Trụ sở công ty.

- Ngày thành lập công ty:

02-06-1975

- Tổng diện tích cao su đến 2001:

gần 40.000 ha.

- Sản lượng khai thác năm 2001:

44.000 tấn.

- Tổng số CB -CNV năm 2001:

15.000 người.

Giám đốc công ty (trái) cùng Chủ tịch HĐQT Tổng Công ty Cao su Việt Nam kiểm tra vườn cây.

Đại hội công nhân viên chức Công ty Cao su Đồng Nai.

Giám đốc công ty
NGUYỄN THÀNH CHÂU

CHÚC MỪNG NĂM MỚI - XUÂN NHÂM NGỌ 2001

Tranh CAN.

■ Tranh vui

Tranh BAS.

■ **Bạn đọc viết**

Tết quê ngoại

HÀ NGUYỄN HUYẾN

Có một mùa xuân, một mùa xuân nước hiền như lụa. Ngay đầu bến đá chợ Dầu những con thuyền của xã Phù Lưu (xưa là tổng Lưu Nguyễn thuộc phủ Ứng Thiên) ghéch mũi lên thêm bến chờ rước cô dâu xã Vạn Kim (Mỹ Đức) về bên ấy! Hai bờ nước chung nhau một bến đò, cùng giống nhau bởi hai bên đều mượt mà xanh những bờ dâu bãi mía... Mẹ tôi về làm dâu quê chồng!

Anh em tôi sinh ra và lớn lên trong mía, tháng năm âm lịch đứng trên đê Đáy nhìn, mía mọc miên man như theo dòng sông mà chảy, chảy mãi... chảy lao xao đến tận cuối trời! Sang tháng sáu, mía cao ngang đầu người lớn. Vào cuối tháng một (tháng mười một âm lịch) khi trên ngọn mía phát phờ đôi ba cái cờ (hoa mía) là lúc mía được đường vào mật, những đốt mía vàng óng, căng mọng nước, khẽ bấm móng tay vào, vỏ mía giòn tanh tách nứt ra... Như một lời ước hẹn, những người thợ nấu mật từ Kim Bảng (Hà Nam) đến làng, họ lập chòi lập lò ngay bên bờ sông. Sáng sáng, gió bắc từ mặt sông thổi hất lên lạnh ngắt, sương sa mù mịt khắp cánh đồng... Trong chòi, dưới ánh sáng của ngọn đèn dầu đỏ quạch đã bập bịch bước trâu đi, bước nọ tiếp bước kia, vết móng trước đè lên vết móng sau, con trâu tự vẽ một vòng tròn nhẵn thín lún xuống nền đất. Trâu kéo mật phải là những con trâu khỏe nhất làng, tôi nhìn đầu trâu to như cái thúng, một bên mắt phía trong bị bịt kín cho khỏi chổng mắt lúc làm việc, con mắt còn lại của nó cứ ngầu lên. Chẳng biết vì công việc nặng nhọc hay nhìn thấy những thân mía ngọt lừ mà chẳng được ăn nên sinh ra cái bản, càng cái càng "phá ách" những vòng tròn càng thức thêm mau. Hai cái trục gỗ rít lên nghiêng vào thân mía vỡ rôm rốp, nước mía tí tách dồn vào máng chảy thành dòng xuống cái ghènh (cháo lớn) kê ngay bên dưới...

Ngày nào cũng vậy, suốt cả mùa mía chúng tôi thường tụ tập trong chòi kéo mật. Những người thợ nấu chít khăn nâu đầu riu, ngay giữa những ngày rét nhất của tháng chạp, họ cũng chỉ phong phanh một manh áo cánh, thế mà mồ hôi cứ vã ra ướt đầm đìa. Họ đem đến làng tôi bao nhiêu là chuyện, toàn là những chuyện lý thú ở mỗi

vùng đất họ đã đi qua. Sông hình như tất cả mọi chuyện đều giống nhau, vẫn là chuyện làm, chuyện ăn ở mọi miền thôn dã. Những chuyện đã lặp đi, lặp lại hàng trăm lần từ bao đời nay nhưng mỗi lần nghe vẫn thấy đầy mới mẻ và hấp dẫn... Duy chỉ có một điều riêng mà người thợ cả luôn mồm nhắc nhở những người thợ phụ, đó là cách thức cho “trăm” nhiều hay ít, sớm hay muộn. Bởi thổ ngơi của vùng này không giống với vùng kia, cũng từ đó mà quyết định tính đặc trưng cho mật từng vùng.

Mật Ứng Hòa vàng óng, sóng sánh dân gian gọi là “mật giọt, mật chề”. Mật Mỹ Đức nâu sậm mà đặc hơn, khi sang chum, sang vại mật chảy từ từ, xếp thành từng lớp, lớp nọ chồng lên lớp kia thứ tự và đều đặn như có thể bóc ra từng lớp mà đếm được trước khi hòa làm một! Đó là mật “quân bài”. Mật chợ Trúc (Chương Mỹ), mật Kẻ Giá (Đan Phượng) nấu xong cô đặc đúc thành khuôn, vuông vức và vàng sậm như những viên đá ong... Cùng một dòng sông Đáy, từ thượng nguồn cho đến hạ lưu, hai bên bờ sông những chòi mật vào vụ, cứ ngày đêm âm thầm nhả khói mà chẳng có nơi nào giống nơi nào. Mỗi vùng một mùi một vị, chỉ còn lại chung nhất cái ngọt ngào thơm thảo hơi dòng sông đi qua!

Năm này qua năm khác, chúng tôi lớn lên cùng với những vụ mía... Rồi chiến tranh, giặc già, trai bãi bờ cầm súng ra đi. Ngày trở về dọc hai bờ sông Đáy vẫn như tự ngàn xưa... Những lò mật vào vụ cứ âm thầm nhả khói, gió từ mật sông dâng lên ấm áp hương vị quê nhà, sa bồi mát lịm níu giữ bàn chân... Thế mà em đã vội già biệt đất này! Mẹ bảo tôi: từ bến Đá chợ Dầu, những con thuyền gỗ của dân vạn chài vùng cửa sông đón em về làm dâu mạn bể. Tôi cứ lẳng lặng nhìn theo dòng sông mùa cạn nước lặng lẽ trôi xuôi... Nơi ấy, vùng cửa sông... Xa lắm rồi... Lòng tôi mệnh mang một nỗi buồn!...

Thấm thoát mấy chục năm trôi qua, sông Đáy vẫn dạt rào giữa đôi bờ xanh um mía. Một chiều cuối đông già vụ mật, mưa bụi bay mờ mịt, tôi ngồi bên mộ mẹ, khói hương chầm chậm. Hình như có một làn gió xuân ngập ngừng thổi sang bên kia sông, chợ Dầu chỉ còn một phiên nữa là hết. Sinh thời, năm nào mẹ cũng chuẩn bị vàng hương cho tôi về bên ngoại. Sắp xếp đã mấy ngày, giờ đi giờ lại cả chục lần mà hình như vẫn còn điều gì áy náy. Mẹ nhìn theo tôi ra đến tận bến đò, tôi bước vội để tránh nhìn thấy những giọt nước mắt của mẹ cứ trực trào ra khỏi bờ mi... Đã bao năm rồi, lần nào cũng thế khi tôi chuẩn bị về quê ngoại!

H.N.H

Hỏi đáp về NGỰA

• **Hỏi:** Tại sao trong thần thoại Hy Lạp ngựa Pegase là biểu tượng của cảm hứng nghệ thuật, thi ca?

Đáp: Ngựa Pégase có cánh được sinh ra từ suối máu của quỷ biển Medusa. Từ ngọn núi Helicon – ngọn núi của các nữ thần nghệ thuật, Pegase thường xuống để uống nước suối Hippocren – con suối mà các nhà thơ thường du

ngoạn để tìm cảm hứng, vì vậy Pegase được coi là biểu tượng của cảm hứng nghệ thuật, thi ca.

• **Hỏi:** Tượng ngựa lớn nhất thế giới ở đâu?

Đáp: Trên đồi Vikhốp thủ đô Praha, Cộng hòa Séc (thuộc Tiệp Khắc cũ) cao 9 mét dài 10 mét, nặng 16,5 tấn, bằng đồng trong tư thế bay lên.

• **Hỏi:** Ở Việt Nam hình tượng ngựa cổ nhất còn lại ở đâu?

Đáp: Ở chùa Phật Tích, Bắc Ninh, được làm bằng đá nguyên khối từ thế kỷ 11.

• **Hỏi:** Sự tích chú ngựa thành

Troa như thế nào?

Đáp: Đánh mãi 10 năm không hạ được thành Troa, quân Hy Lạp do tướng Odyxê chỉ huy dùng một con ngựa gỗ rất to, trong bụng chứa sẵn nhiều quân mai phục. Quân Hy Lạp làm ra vẻ thua bỏ chạy. Quân thành Troa sung sướng kéo ngựa gỗ đem vào thành. Vừa đêm, từ trong bụng ngựa quân Hy Lạp xông ra cướp được thành. Sự tích chú ngựa thành Troa bao hàm ý nghĩa “âm mưu được chứa trong vỏ bọc tỏ ra hiền lành đẹp đẽ”.

• **Hỏi:** Vì sao vua Trần Thánh Tông lại viết:

Xã tắc lưỡng hồi lao thạch

ư hà mã

Sơn hà thiên cổ điện kim âu?

Đáp: Vua Trần Thánh Tông

đã cùng Trần Hưng Đạo hai lần kháng chiến chống quân Nguyên thắng lợi. Sau đại thắng, vua về Thăng Long mở tiệc khao tướng sĩ và truyền cho dân chúng mở hội vui chơi trong ba ngày gọi là “*Thái bình đình yến*”. Trong khi làm lễ ở Chiêu Long, nhận thấy những con ngựa đá để chầu trước lăng miếu đều có dính bùn, nhà vua cảm hứng về tinh thần toàn dân quyết tâm chịu đựng gian khổ đánh giặc, mới viết hai câu trên. Dịch nghĩa là:

*Xã tắc hai phen bon ngựa đá
Non sông nghìn thuở vững âu*

vàng. ■

THẾ MAC

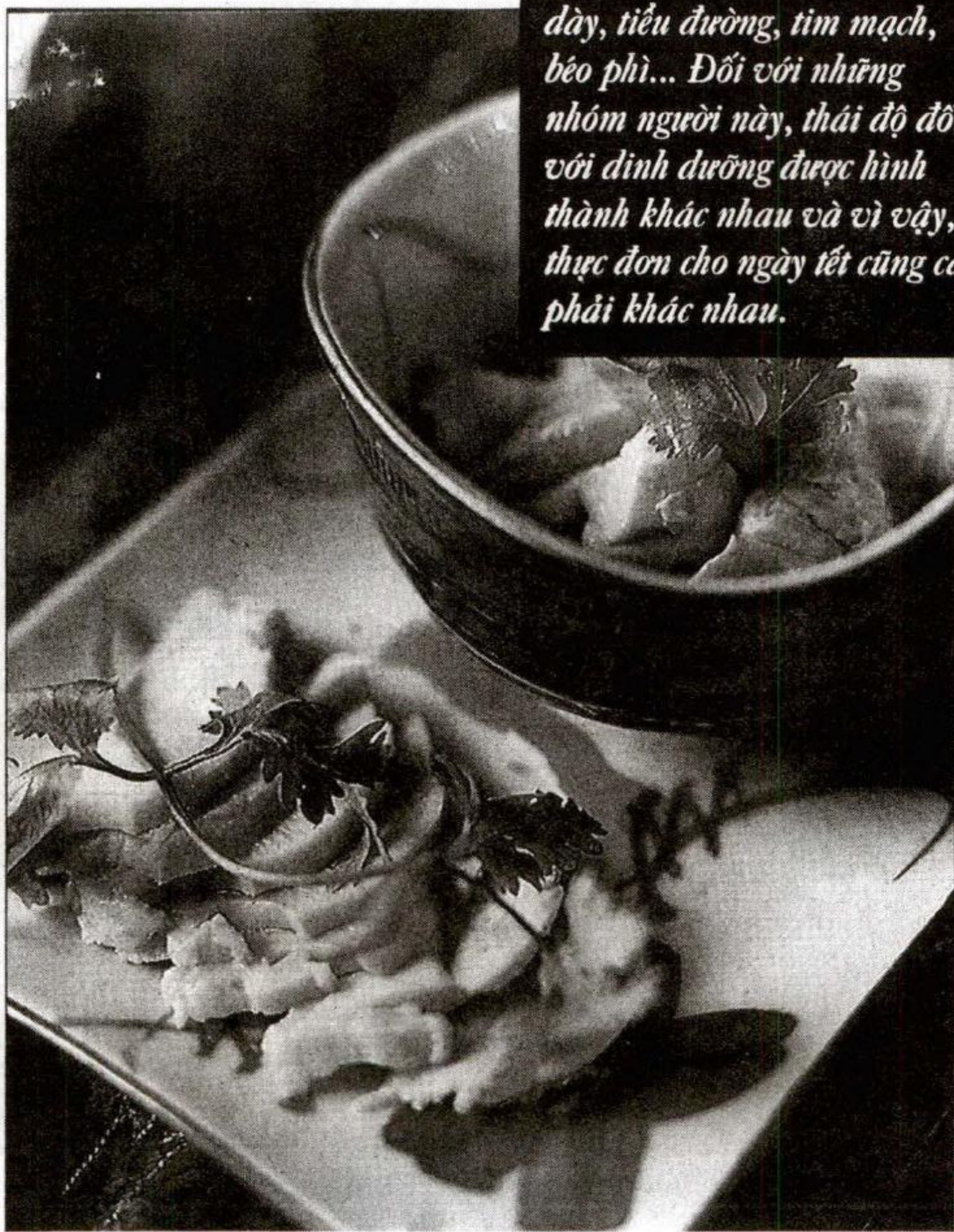
*(7 Đốc Ngừ,
Sơn Tây, Hà Tây)*

San bắt ngựa hoang. Ảnh: TÚ ÂN.

Những điều cần lưu ý trong ĂN UỐNG vào các ngày tết

Để đón tết vừa vui vừa an toàn cho sức khỏe các nhà dinh dưỡng đã có những lời khuyên bổ ích cho mọi đối tượng. Nhưng trong số chúng ta ngoài những người khỏe mạnh còn có người bị bệnh dạ dày, tiểu đường, tim mạch, béo phì... Đối với những nhóm người này, thái độ đối với dinh dưỡng được hình thành khác nhau và vì vậy, thực đơn cho ngày tết cũng cần phải khác nhau.

Đối với những người bị bệnh dạ dày

Không nên ăn rau quả sống cũng như salad được làm từ chúng, nếu không hệ tiêu hóa của bạn sẽ gặp rắc rối lớn. Hãy tránh xa món bắp cải trắng bởi vì nó kích thích mạnh sự tiết axit clohydric trong dạ dày vốn đã bị viêm. Ngoài ra hãy dùng cảm loại bỏ ra ngoài thực đơn của bạn món củ cải, táo chua và hoa quả xanh.

Đối với những người bị bệnh tim mạch

Trên bàn tiệc năm mới, ẩn núp kẻ thù chính của bạn là natri. Trong giò, xúc xích, Lạp xưởng và pho mát có nhiều natri hơn trong thịt 50 lần! Có nghĩa là giò, xúc xích, Lạp xưởng và pho mát cũng như thịt hun khói là những thứ cần tránh. Còn thịt rán, cá và rau quả là những thức ăn phù hợp cho bạn.

Đối với những người bị bệnh tiểu đường

Các loại bánh ngọt, bích quy, gatô là những thứ bạn chỉ có thể nhìn. Trong những thứ này có quá nhiều đường. Các loại rượu ngọt cũng có hại đối với bạn vì lý do này. Cần tập trung vào những loại thực phẩm giàu chất xơ là rau và hoa quả. Chúng làm chậm quá trình hấp thu đường và làm giảm tải cho tuyến tụy.

Đối với những người bị bệnh béo phì

Nếu bị bệnh này bạn cần dùng ít calori. Do đó bạn cần phải tránh thức ăn nhiều mỡ như thịt lợn, cá hồi, bánh gatô phết nhiều kem... Bạn cũng phải cẩn thận với rượu, đó là thực phẩm có nhiều calori. Trong 100gr rượu vodka có 320Kcalori, trong kem cũng có lượng calori như vậy. Khi dùng những thứ đó mọi nỗ lực của bạn để giảm béo phì đều trở thành vô ích.

Với những người còn lại

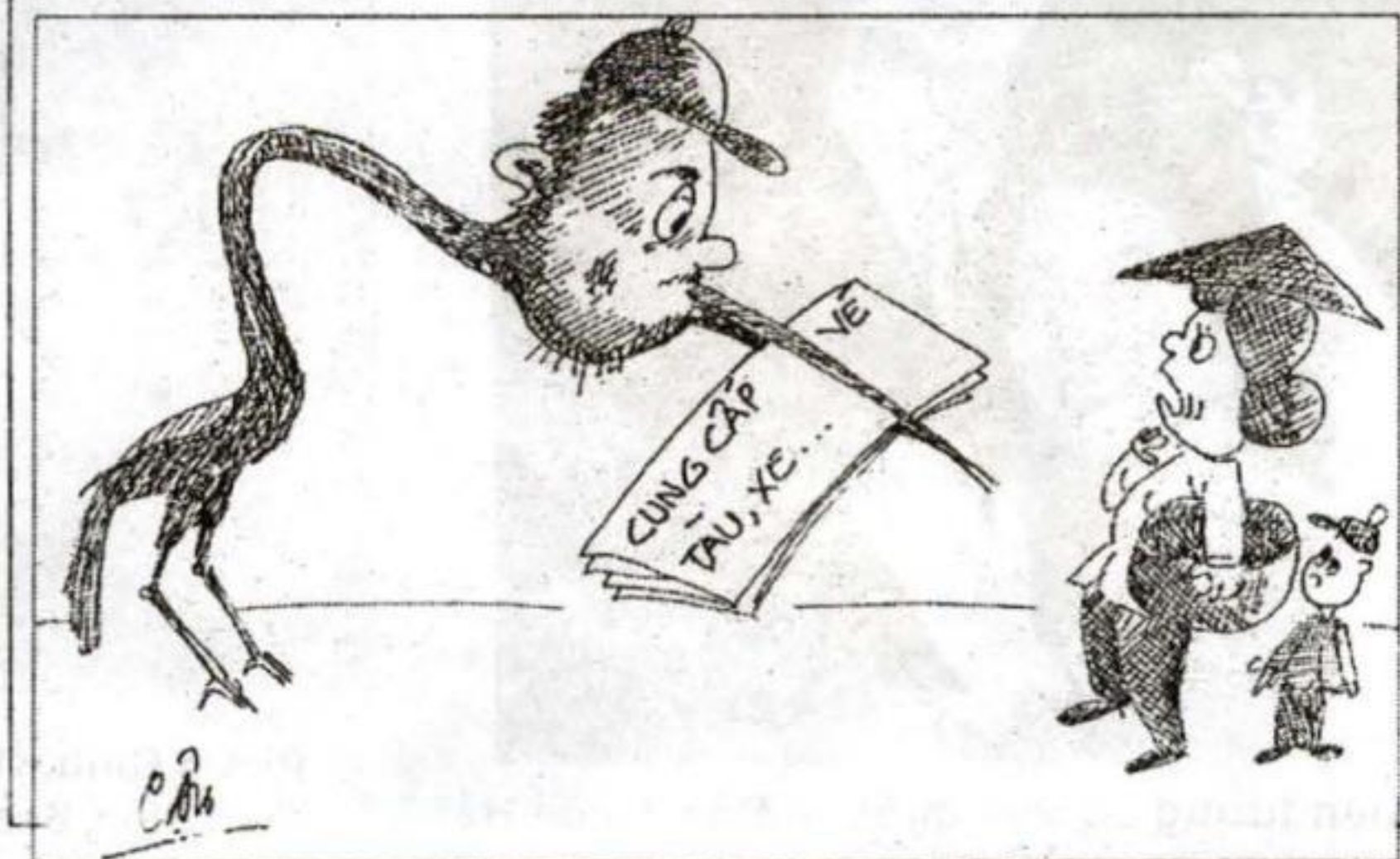
Bạn có thể dùng tất cả nhưng ở mức độ hợp lý. Điều chủ yếu là không nên ăn quá nhiều. Nên vận động nhiều trong những ngày lễ tết. Có thể nhảy, dạo chơi, sinh hoạt tình dục... Nói chung là phải tiêu bớt lượng calori thừa. Còn buổi sáng, nếu còn có khả năng hãy ăn thêm gì đó để tăng bài tiết axit clohydric và

các men. Nên dùng rau quả, các thực phẩm chua, sữa tách bơ.

**HOÀNG
THƯƠNG**

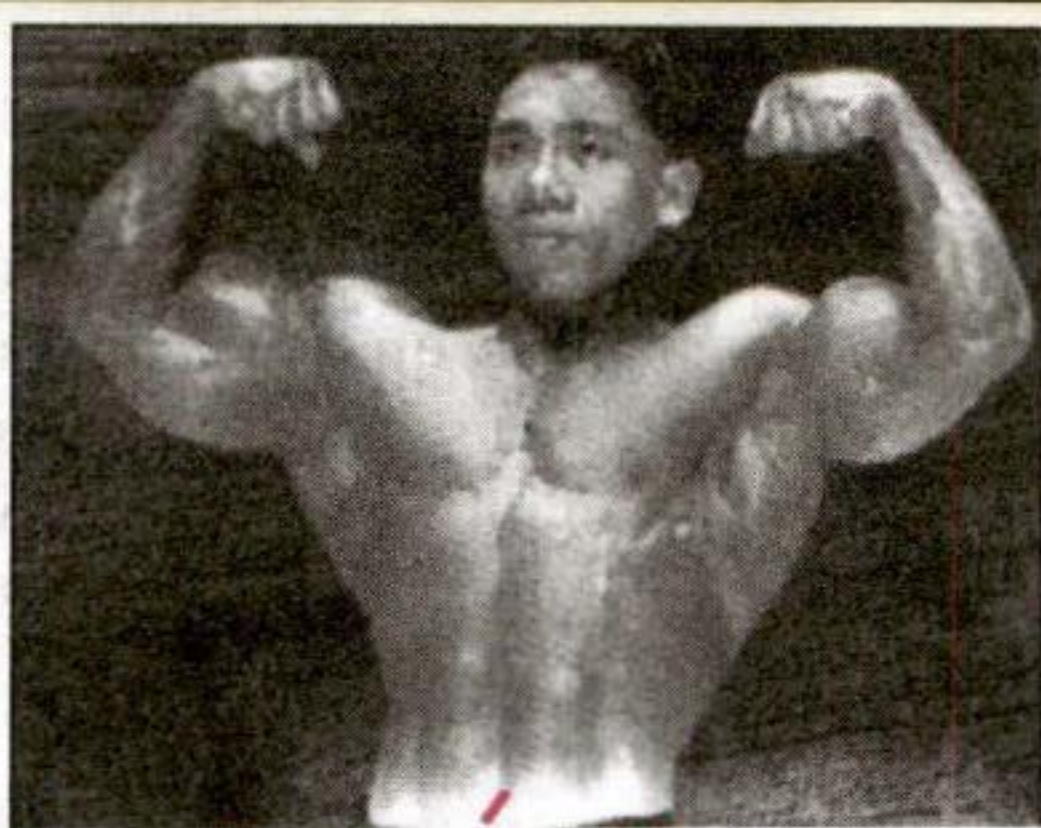
(Theo
Luận chứng
& Sự kiện,
27-12-
2001)

Tranh vui

10 SỰ KIỆN THỂ THAO LỚN

TRONG NĂM CON RẮN 2001

1. Cờ vua Việt Nam với một loạt đại kiện tướng quốc tế Đào Thiên Hải, Hoàng Thanh Trang, Nguyễn Anh Dũng cùng vô địch thế giới 10 tuổi Nguyễn Ngọc Trường Sơn đem lại sự "kính nể" của làng cờ thế giới và khu vực đối với làng cờ Việt Nam.

2. Cờ vua trẻ của Việt Nam chiếm hầu hết huy chương vàng các lứa tuổi trong giải cờ vua Đông Nam Á, khẳng định vị trí hàng đầu của Việt Nam trong cờ vua trẻ của Đông Nam Á.

3. Giải bóng đá chuyên nghiệp bước sang mùa thứ hai với sự góp

mặt của hơn 80 cầu thủ nước ngoài đem lại sinh khí mới cho các sân vận động.

4. Lần đầu tiên giải hạng nhất cũng có các cầu thủ chuyên nghiệp nước ngoài, trong đó nhiều cầu thủ nước ngoài lại có lương cao hơn, đẳng cấp cao hơn cầu thủ đang thi đấu ở giải ngoại hạng chuyên

Kiến tướng cờ vua quốc tế Đào Thiên Hải.

Phạm Đình Khánh Đoàn, HCV điền kinh Sea Games 21.

cuộc đột phá mới – thật sự chuyên nghiệp hóa của bóng đá nước nhà.

6. Đội bóng đá nữ Việt Nam lần đầu tiên đoạt huy chương vàng tại Sea Games.

7. Dư luận, báo chí đồng loạt phản ứng về thiết kế sân vận động Mỹ Trì, Hà Nội với tổng tiền đầu tư hơn 60 triệu USD.

8. Điền kinh Việt Nam lần đầu tiên có nhiều bộ môn đoạt huy chương vàng tại Sea Games.

9. Vận động viên Wushu Nguyễn Thúy Hiền tiếp tục được khẳng định là vận động viên xuất sắc nhất Việt Nam với nhiều huy chương vàng thế

Nguyễn Thúy Hiền, vô địch Wushu thế giới.

Nguyễn Ngọc Trường Sơn - Lê Quang Liêm, hai nhà vô địch cờ vua thế giới.

giới. Cũng ở giải hạng nhất có nhiều câu lạc bộ 100% vốn của tư nhân như Gạch Đồng Tâm - Long An, Hoàng Anh - Gia Lai.

5. Cuối năm Tân Ty, cầu thủ đắt giá nhất Đông Nam Á “Dicô Thái Lan” – Kiatisak về đầu quân cho đội tỉnh lẻ tư nhân Hoàng Anh - Gia Lai ở Playcu, mở đầu cho

giới, châu Á và Sea Games.

10. Vận động viên người Hưng Yên Vũ Mạnh Cường đoạt huy chương vàng đơn nam môn bóng bàn tại Sea Games – vượt qua nhiều danh thủ có đẳng cấp của Singapore, Indonesia, Malaysia gốc Trung Quốc. ■

P.V

10 DIỄN VIÊN TRUYỀN HÌNH CHÂU Á được yêu thích nhất!

(Tiếp theo trang 39)

* Diễn viên Hàn Quốc Ahn Jae Wook:

Ahn Jae Wook làm quen với khán giả Việt Nam cách đây 3 năm qua nhân vật ca sĩ Min Hee trong phim *Ước mơ vươn tới một ngôi sao*. Năm 2001 với hình

Jang Dong Gun.

tượng một chàng trai giả gái để gần gũi người yêu trong bộ phim *Yêu bằng cả trái tim*, một chàng trai mộc mạc, nghèo khó nhưng có trái tim nồng ấm, hết lòng vì người yêu trong bộ phim *Tạm biệt tình yêu của tôi...* Ahn Jae Wook đã chiếm trọn cảm tình của khán giả. Tháng 7-2001, Ahn Jae Wook đến thành phố Hồ Chí Minh để tổ chức show diễn ca nhạc *Tôi yêu Việt Nam*. Nhưng do trục trặc trong khâu tổ chức nên show diễn đã bị bỏ, để lại biết bao ngậm ngùi cho cả Jae Wook và khán giả ái mộ.

* Diễn viên Hàn Quốc Jang Dong Gun:

Gần 3 năm đã trôi qua, khán giả Việt Nam vẫn chưa quên nhân vật bác sĩ Kim Su Jong trong bộ phim *Anh em nhà bác sĩ*. Và Jang Dong

Song Seung Hun.

Gun, người đóng vai bác sĩ đã trở thành cái tên đảm bảo cho những bộ phim "ăn khách" như *Tình yêu trong sáng*, *Sự trả thù ngọt ngào*. Anh đã được trao giải Nam diễn viên phụ xuất sắc tại LHP Châu Á - Thái Bình Dương (tháng 11 - 2001 tại Indonesia). Bước sang tuổi 30, nhưng trái tim Jang Dong Gun vẫn chưa có chủ. Nghe nói, anh từng có tình yêu với các diễn viên Song Yun Ah, Go So Young...

* Diễn viên Hàn Quốc Kim Hee Sun:

Với khán giả Việt Nam, từ vai diễn Han Du Na trong phim *Áo cưới* đến một loạt các bộ phim: *Tình cờ*, *Đến cuối cuộc đời*, *Sự trả thù ngọt ngào*, *Hoa hương dương*, *Sắc màu tình yêu*, *Tạm biệt tình yêu của tôi...* Kim Hee Sun trở thành một gương mặt rất thân thuộc. Sinh năm

1977, Kim Hee Sun đã có 8 năm là diễn viên, người mẫu được khán giả Hàn Quốc yêu thích. Hiện nay, với thành công của loạt phim điện ảnh như *Kara*, *Phi Thiên Vũ*... Kim Hee Sun có nhiều khả năng trở thành diễn viên mang tầm vóc quốc tế vì được các đạo diễn tên tuổi như Trương Nghệ Mưu, Vương Gia Vệ... mời đóng phim.

*** Diễn viên Hàn Quốc Song Seung Hun:**

Ngay lần đầu tiên xuất hiện qua vai cậu em út Min Kyu trong bộ phim *Anh và em*, Song Seung Hun đã chiếm được nhiều cảm mến của khán giả Việt Nam. Trong năm 2001, Song Seung Hun có nhiều phim hay chiếu ở Việt Nam: *Tình yêu cao đẹp*, *Hạnh phúc bên nhau*, *Trái tim mùa thu*... Với vai Joon Suh trong *Trái tim mùa thu*, Song Seung Hun đã đạt tới nghệ thuật “lấy nước mắt”. Khi bộ phim *Trái tim mùa thu* chiếu rộng rãi ở các nước châu Á như Đài Loan, Hồng Kông, Việt Nam... các nhà làm phim thi nhau mời Song Seung Hun đóng phim. Cuối năm 2001, Song Seung Hun đã đóng xong hai bộ phim điện ảnh: *Thiên sứ buổi chiều tà* (cùng Triệu Vy, Mạc Văn Úy, Thư Kỳ) và

Truy kích tội đồ của Đài Loan.

*** Diễn viên Đài Loan Trương Đình:**

Cô công chúa dân gian Thiên Thiên “*Tiểu Yến Tử thứ 2*” trong phim *Trộm long tráo phụng* năm qua đã mang lại cho khán giả nhiều tiếng cười thoải mái. *Trộm long tráo phụng* là bộ phim lập được kỷ lục về số lượng khán giả xem đài Truyền hình TP.HCM trong năm 2001, tương đương với Công chúa Hoàn Châu của năm 2000. Trương Đình có đôi mắt to rạng rỡ và nụ cười ngọt ngào với hai lúm đồng tiền lúng liếng. Đóng phim nhiều năm, nhưng phải chờ đến vai Thiên Thiên, Trương Đình mới được nhiều người biết đến. Máy ai biết đóng vai này cô cảm thấy “cực hình” nhất khi diễn động tác ngoáy mũi trước mặt mọi người.

*** Diễn viên Trung Quốc Triệu Vy:**

Chỉ với một nhân vật Tiểu Yến Tử, Triệu Vy đã tạo nên sự hâm mộ nồng nhiệt ở khán giả Việt Nam. Ấn tượng về nhân vật Tiểu Yến Tử đã mang đến cho Triệu Vy hai chuyến lưu diễn ở hai thành phố lớn của Việt Nam: TP. Hồ Chí Minh và Hà Nội trong năm 2001. Ngay trong chuyến đến thành phố Hồ Chí Minh,

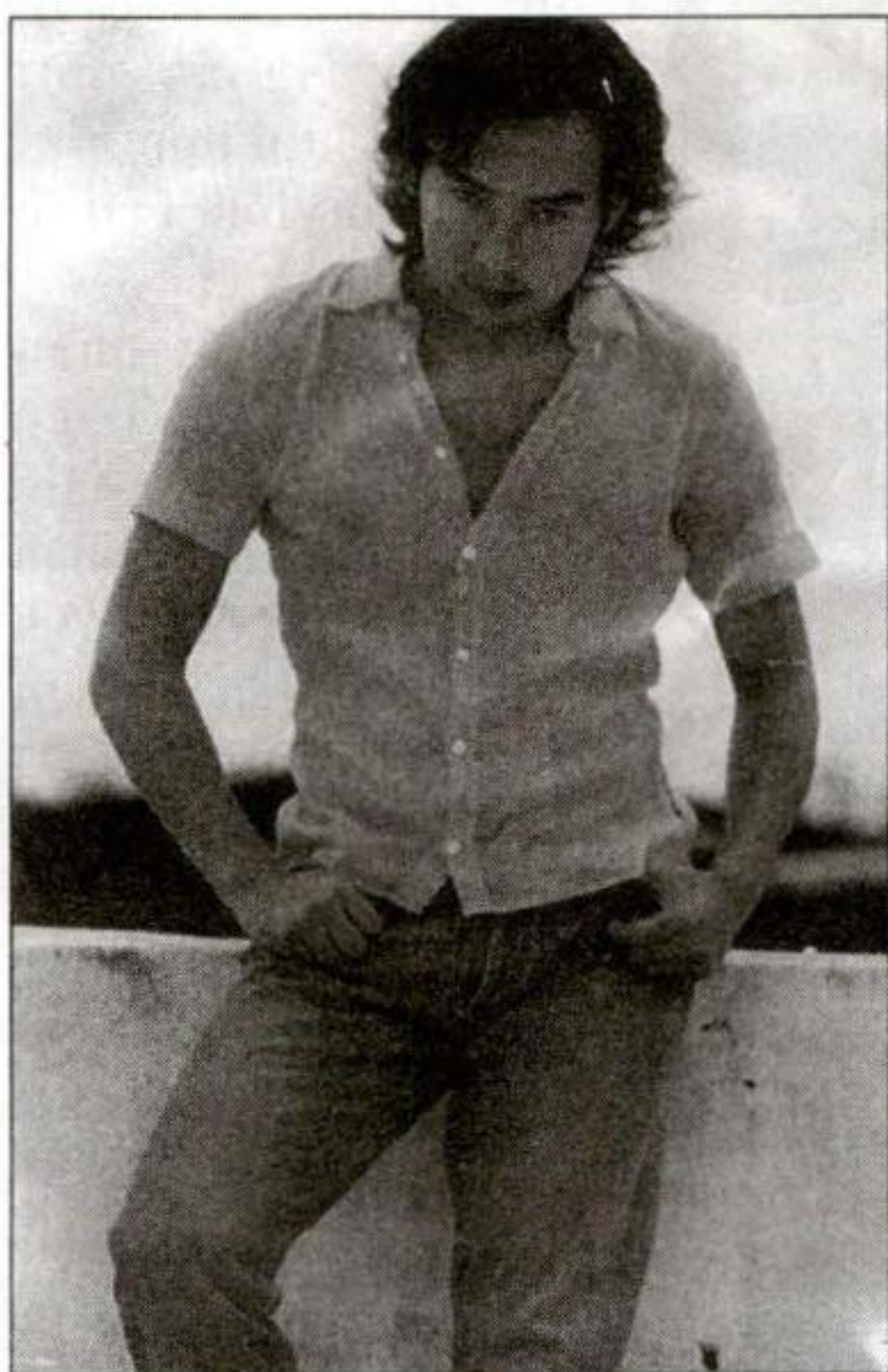
Trương Đình.

Triệu Vy đã cảm thấy hơi buồn vì ngoài Tiểu Yến Tử, cô còn một số vai diễn cũng hay không kém gì. Tuy bộ phim *Tân dòng sông ly biệt* phát hành trên mạng video gia đình không gây sốt bằng *Công chúa Hoàn Châu*, nhưng với nhân vật “hơi phản diện” Lục Y Bình, Triệu Vy đã phần nào thoát khỏi cái bóng của Tiểu Yến Tử. Trong năm 2001, Triệu Vy gặp nhiều chuyện vui, buồn khác nhau: vui vì có nhiều cơ hội phát triển sự nghiệp bên điện ảnh, buồn vì chuyện tình đổ vỡ và những rắc rối khác như mặc áo in cờ Nhật phải xin lỗi nhân dân Trung Quốc...

*** Diễn viên Đài Loan Tiêu Ân Tuấn:**

Từ *Nỗi lòng thấu trời xanh*, *Trộm long tráo phụng*, *Bao Công*

kỳ án, *Tiểu hoàng đế náo cung đình*, *Thanh Xà – Bạch Xà...* chàng diễn viên Đài Loan đẹp trai này có tần số xuất hiện nhiều nhất nhưng không hề gây nhàm chán bởi hình tượng nhân vật đa dạng, lối diễn linh hoạt không lặp lại. Nếu khán giả ghét cay ghét đắng Triền Vân Trường đại gian đại ác của Tiêu Ân Tuấn trong *Nỗi lòng thấu trời xanh* thì lại thích thú nhiều hơn với nhân vật hoàng đế trẻ mê sắc hơn mê giang sơn trong *Trộm long tráo phụng*. Ở *Thanh Xà – Bạch Xà*, Tiêu Ân Tuấn hóa thân vào Pháp Hải đại sư đầu trọc, còn ở *Bao Công kỳ án*, anh là đại hiệp Triền Chiêu diệt ác trừ gian... 35 tuổi, tài năng của Tiêu Ân Tuấn đang độ chín muồi nhất. Đã có vợ và hai con gái. Tiêu Ân Tuấn vẫn là người đàn ông

Tiêu Ân Tuấn.

Lý Minh Thuận.

trong mộng của nhiều thiếu nữ.

*** Diễn viên Singapo Lý Minh Thuận:**

Vài năm trước, với hình tượng Dương Qua trong *Song kiếm hợp bích*, Lý Minh Thuận được khán giả Việt Nam rất yêu thích. Lý Minh Thuận mang dáng vẻ điển trai, hơi bụi, hơi lạnh nên anh thường được giao những vai diễn hơi phản. Trong bộ phim *Hành động bò cạp*, Lý Minh Thuận khá xuất sắc khi thể hiện nhân vật Tạ Đình Chương với nhiều góc khuất tâm lý phức tạp. Với nhân vật Hứa Tiên trong bộ phim *Thanh Xà - Bạch Xà*, Lý Minh Thuận như trở về với hình ảnh chàng Dương Qua năm nào. Anh cho biết, nếu được lựa chọn thì sẽ nhận đóng vai Pháp Hải đại sư của Tiêu Ân Tuấn, một nhân vật có nhiều góc cạnh.

*** Diễn viên Trung Quốc Châu Tấn:**

Hiện nay Châu Tấn được bình chọn là 1 trong 4 Tứ đại danh đán (Ngôi sao trẻ) của điện ảnh Trung Quốc. Xuất thân là diễn viên múa, sau khi thử năng khiếu diễn xuất qua một vài bộ phim điện ảnh, Châu Tấn chính thức trở thành diễn viên từ năm 1994 với các phim của đạo diễn nổi tiếng Trần Khải Ca như: *Phong nguyệt*, *Kinh Kha thích Tần Vương*... Lưu Đức Khải từng nhận xét Châu Tấn là

Châu Tấn trong phim "*Anh hùng xạ điêu*".

"thiên tài diễn xuất"... Mùa xuân 2002, khán giả Trung Quốc sẽ được gặp Châu Tấn trong nhân vật Hoàng Dung - phim *Anh hùng xạ điêu* (mới).

*** Diễn viên Hàn Quốc Song Hye Gyo:**

Chỉ với một vai Eun Suh đáng thương trong bộ phim *Trái tim mùa thu*, Song Hye Gyo đã được khán giả nhiều nơi: Việt Nam, Đài Loan, Hồng Kông yêu thích. Năm nay 18 tuổi, Eun Suh là vai chính đầu tiên của Song Hye Gyo. Ở Đài Loan, album nhạc của Song Hye Kyo và Song Seung Hun có tựa *Nhớ mẹ* đã được phát hành bằng con số kỷ lục chưa từng có.

Những diễn viên truyền hình và điện ảnh châu Á được khán giả Việt Nam yêu thích còn rất nhiều, như: Tô Hữu Bằng, Lâm Tâm Như, Lee Young Ae, Phạm Văn Phương, Thủy Linh, Cha In Pyo, WooBin... Mỗi người từ vẻ đẹp ngoại hình cho đến tài năng diễn xuất đều chiếm được tình cảm yêu mến của khán giả Việt Nam.

PHAN THIÊN

Những sắc màu... (Tiếp theo trang 35)

Cùng với sự bế tắc trong sáng tác ca khúc và những rắc rối kéo dài về bản quyền, các ca sĩ được mệnh danh là ngôi sao dần dần trở nên im lặng. Ví dụ, ca sĩ Thanh Lam ly dị và than vãn “bây giờ đang là người nghèo”, ca sĩ Mỹ Linh sắp sinh em bé thứ hai, ca sĩ Hồng Nhung và ca sĩ Trần Thu Hà dành nhau ca khúc “*Dệt tấm gai*”, ca sĩ Lam Trường đi học cấp tốc công nghệ biểu diễn ở Mỹ với thời gian chỉ dành cho những người cực kỳ thông minh là... một tháng (trở về không có gì mới mẻ hơn, cũng nên xem là chuyện bình thường!)... Tuy nhiên có một sự bù đắp đáng kể là Trung tâm UNESCO phối hợp với Nhà Xuất bản Văn hóa Dân tộc, lần đầu tiên làm

Ca sĩ Mỹ Tâm 20 tuổi đã có khả năng nuôi... băng đĩa lậu!

một cuộc tổng kết qui mô mang tên “*Các ngôi sao nhạc nhẹ Việt Nam – Hội tụ và tỏa sáng 1990–2000*”. Với 10 năm qua, phải thừa nhận là nhạc nhẹ phát triển một cách nhanh chóng, những người thực hiện bộ sách trên mạnh dạn đưa ra Top Ten ca sĩ trẻ nước ta, gồm: Thanh Lam, Mỹ Linh, Hồng Nhung, Bằng Kiều, Quang Linh, Thu Phương, Đan Trường, Lam Trường, Phương Thanh và Ngọc Sơn! Dù sự lựa chọn này tương đối chính xác đối với lòng hâm mộ của công chúng, nhưng về chuyên môn cuốn sách chưa có giá trị giới thiệu tài năng mà chỉ đơn giản là... cung cấp tài liệu!

Chính khoảng trống các ca sĩ ngôi sao để lại, tạo cơ hội cho ca sĩ trẻ đua tài. Chưa bao giờ ca sĩ trẻ nhiều như thế, mà cũng chưa bao giờ thị trường ca nhạc sôi động nhiều màu sắc nhưng ít thanh âm đến thế. Không một bầu show nào, không một nhà sản xuất nào, không một chuyên gia âm nhạc nào biết được... phân nửa danh sách ca sĩ trẻ. May mắn thay, khán giả trẻ có nhu cầu tiếp cận cái mới mẻ đã cho phép các sản phẩm, các phòng thu dung nạp một lượng ca sĩ trẻ đông đảo. Và những nhà đầu tư đã vào cuộc, hình thành công nghệ lăngxê và chuyên nghiệp hóa các giọng ca trẻ bằng chiêu thức “ca sĩ độc quyền”. Vượt qua mặt các bầu show các kè, nhiều tập đoàn vững mạnh về tài chính trở thành niềm mơ ước “đầu quân” của các ca sĩ trẻ. Nổi bật lên là Trung tâm Tài Năng Mới, Công ty Bạn Yêu Nhạc, Kim Lợi studio, H.T Production, Lạc Hồng... Một danh sách ca sĩ “con cưng” bắt đầu chinh

phục công chúng: Nguyễn Phi Hùng, Minh Quân, Nhã Ca, Thanh Thảo, Cẩm Ly, Hiền Thục, Lâm Chí Khanh, Nguyên Vũ, Trần Tâm... Liệu họ có trở thành ngôi sao không? Có thể lắm chứ, vì họ có quá nhiều lợi thế.

Bên cạnh việc luyện thanh luyện giọng cho "gà", các ông bầu (và bà bầu) tìm mọi cách cho ca sĩ trẻ tiếp xúc thường xuyên với khán giả bằng việc mở ra các "câu lạc bộ hâm mộ" và thực hiện các trang web trên mạng luôn cập nhật những thông tin mới nhất, thậm chí đưa cả những lá thư hâm mộ đầm nước mắt nhớ nhung của các fan nhằm thần - thánh - hóa ca sĩ ấy. Cứ thế, các fan tranh luận về thần tượng, càng cãi nhau choang choác thì công nghệ lăng-xê càng thành công. Ngoài những tiểu xảo trên, không ít nhà sản xuất đầu tư chiến lược hơn về băng đĩa nhạc. Mẫu mã các album ca sĩ trẻ thật đẹp và đính kèm nhiều quà tặng cho "thượng đế" trẻ tuổi. Hơn thế nữa, video - clip là cách đưa tên tuổi ca sĩ đi xa nhất, đều được công phu thực hiện ở nước ngoài. Với kinh phí trên dưới 40 triệu đồng cho một video - clip, các cảnh quay ở Hồng Kông hay Thái Lan đem lại cảm xúc mới mẻ hơn cho khán giả, vốn đã quá quen thuộc với phong cảnh sáo mòn trên màn ảnh như sương mù Sa Pa hay cồn cát Mũi Né. Dù muốn dù không, cũng phải thừa nhận sự nhạy bén của bầu show mang đến cho đời sống ca nhạc hơi thở mới, mà trước đây sự chậm chạp của các hãng băng đĩa quốc doanh chưa làm được!

Thị hiếu thẩm mỹ năm 2002 vẫn sẽ nghiêng sang phía "lấy mắt bù tai". Tiêu chí tuyển chọn ca sĩ lấy nhan sắc đặt lên hàng đầu, sau đó kết

hợp với vũ đạo là... ăn khách. Múa minh họa vài năm trước chỉ có ở những đại nhạc hội bẽ thế, thì giờ đây chả cần ý kiến đạo diễn hay kịch bản chương trình, ca sĩ vẫn rong rần kéo theo một dàn vũ công lên sân khấu. Ưu điểm của múa minh họa không phải... minh họa cho nội dung bài hát mà để giúp sân diễn linh hoạt với những ca sĩ thụ động chẳng biết cất tay chân thừa thông vào đâu. Các ca sĩ giàu có thì trang bị nhóm múa riêng, như Đan Trường có vũ đoàn Hoàng Thông, các ca sĩ mới vào nghề cũng "gấp đầu mời đó" dăm người... múa cho tiết mục của mình. Bỗng từ ca nhạc, xuất hiện thêm một nghề... thợ nháy. Chỉ cần học vài điệu lắc vai đơn giản và nhún chân cơ bản, nhiều thợ nháy tập hợp lại thành một nhóm múa minh họa chạy show không thua gì ca sĩ. Vũ công Ngọc Hiền, trưởng nhóm múa ABC ra đời đầu tiên và hoạt động hiệu quả nhất tại TP.HCM, cho biết: "*Cát-xê của nhóm múa thường bằng một nửa ca sĩ ngôi sao và cao hơn ca sĩ trẻ. Khoảng một triệu cho một tiết mục. Trung bình mỗi đêm có thể chạy show năm bảy điểm, minh họa cỡ 10 bài hát. Tuy nhiên trang phục múa phải thay đổi thường xuyên, cho nên thu nhập chỉ đủ sống thôi!*". Có lẽ cần báo động trước là sân khấu ca nhạc sẽ có thêm nhiều nhóm hát có nguồn gốc từ nhóm múa minh họa, họ cứ dùng thủ pháp hát lip - sing (thu sẵn cả nhạc lẫn tiếng!) và phục vụ khán giả nghe nhạc với "thực đơn"... xem nháy!

Danh sách các ngôi sao mới lọt vào tầm ngắm khán giả năm 2002 có thể kể: ca sĩ Đàm Vĩnh Hưng với nhiều ca khúc nước ngoài do anh viết lời Việt, ca sĩ Thu Minh với dòng nhạc

Ca sĩ Hiền Thục và nhóm múa Mickey Babi.

pop theo xu hướng danh ca Celine Dion, ca sĩ Thanh Thảo dựa vào phong cách sân khấu trẻ trung, ca sĩ Mỹ Lệ chọn tiết tấu tự sự, ca sĩ Nguyễn Phi Hùng với tư chất một diễn viên múa tiếp tục nhịp nhàng theo ca khúc nhạc Hoa, ca sĩ Minh Quân và ca sĩ Cẩm Ly giữ thế thượng phong cùng những ca khúc đã mua bản quyền với giá hàng chục triệu đồng. Nổi bật nhất, được đoán già đoán non nhiều nhất vẫn là ca sĩ Mỹ Tâm. Bởi lẽ cô gái Đà Nẵng này mới 20 tuổi đã có khả năng nuôi... băng đĩa lậu. Hàng loạt ấn phẩm được sao chép từ các ca khúc do Mỹ Tâm thể hiện, bày bán như... cá thối giềng trên thị trường. Ngay khi bóc đi tờ lịch đầu tiên năm Nhâm Ngọ thì đã có... *"Mỹ Tâm - 16 ca khúc hay nhất đang được yêu thích 2002"*. Rất tiếc bây giờ không phải là thời của các ca sĩ đơn thương độc mã có thể "ngự trị" dễ dàng (như dạo nào Thanh Lam hay Hồng Nhung "ước mơ vươn tới một ngôi sao"!). Sau khi rời khỏi hợp đồng độc quyền với Công ty Vafaco, ca sĩ Mỹ Tâm từ chối "hai bên cùng có lợi" với Công ty Hoàng Vũ và trở thành... ngôi sao cô đơn. Trước đây,

Công ty Bạn Yêu Nhạc có lời mời Mỹ Tâm, nhưng lúc này Mỹ Tâm muốn quay lại thì... nhận được cái lắc đầu. Chất giọng đẹp, nhưng ca sĩ Mỹ Tâm chưa chọn được hướng đi cho mình, và sẽ lặp lại chính mình như một tất yếu. Dân thạo tin trong làng ca hát ít nhiều thấy ái ngại cho Mỹ Tâm, bởi lẽ... đối thủ của cô chuẩn bị được tung ra. Đó là ca sĩ Minh Anh, vốn là một sinh viên báo chí, được vợ chồng ca sĩ Mỹ Linh - Anh Quân đào tạo bấy lâu nay. Khả năng thanh nhạc của Mỹ Tâm và Minh Anh một chín một mười, nhưng "lực đẩy" phía sau lại chênh lệch nhau quá nhiều. Với mối quan hệ nghề nghiệp và tài năng của Mỹ Linh - Anh Quân (đã trang bị được một phòng thu hiện đại nhất nước ta, với số tiền đầu tư gần 100 ngàn đô la Mỹ, theo tiêu chuẩn quốc tế!) thì sự vượt lên của Minh Anh hoàn toàn không có một trở ngại nào. Mọi chuyện chỉ còn chờ ca sĩ kiêm bầu show Mỹ Linh "khai hoa nở nhụy" mà thôi. Hy vọng thời gian trống trải ấy sẽ đủ cho ca sĩ Mỹ Tâm đi tìm... "quân sư" Gia Cát Lượng! ■

Sài Gòn, xuân con ngựa

L.T.N

NGÀY TẾT

thưởng thức món ăn...vua

Theo sách Hải Thượng Lãn Ông, trong 8 loại sơn hào hải vị của thiên nhiên xếp theo thứ bậc gồm: Yến sào; Hải sâm; Bào ngư, Hàu lớn; Gân chân nai, hươu; Da tê giác; Bàn tay gấu. Yến sào xếp thứ nhất và thường chỉ giành cho vua đại tiệc. Một kilôgam yến tại thị trường Hồng Kông khoảng 3.300 đô la Mỹ. Yến trắng giá trị thấp hơn cũng xấp xỉ 30 triệu đồng Việt Nam trở lên.

HANG YẾN QUY NHƠN

Ở các hang động vùng hải đảo ven biển khu vực miền Trung từ Bình Định đến Khánh Hòa, chim yến thường rủ nhau bay về làm tổ và đẻ trứng. Hình dạng của chim yến cũng giống như con chim én, nhưng yến có đuôi bằng và lông màu xám tuyền. Còn én lại có lông màu xám sẫm, đuôi xẻ thành 2 nhánh và trước ngực có đốm trắng. Chỉ nói riêng ở bán đảo Phương Mai thuộc thành phố Quy Nhơn đã có gần 80 hang yến khai thác từ lâu đời. Trong đó hang Cả là nơi qui tụ đàn yến lên đến vài trăm

ngàn con. Hiện nay loài chim này đang mở rộng dần địa bàn cư trú. Chúng làm tổ khắp hang đá thuộc các xã đảo Nhơn Hải, Nhơn Lý, Nhơn Châu (Quy Nhơn). Chim thường chọn các hang động có địa hình cheo leo hiểm trở, cửa động hướng về phía mặt trời mọc. Trong

Món đặc sản "yến huyết".

Ảnh TÚ ÂN

lòng hang vừa đủ ánh sáng vừa có độ ẩm cao. Động yến cư ngụ luôn có nước ngọt chảy ra từ các khe đá chênh vênh, ngoài cửa hang là biển khơi mênh mông ngày đêm sóng vỗ rì rào, như cố mời gọi loài chim quý bay đến cư trú và làm tổ.

BÍ ẨN CỦA LOẠI YẾN

Yến sào nghĩa là tổ của con chim yến. Tổ chim hình thành do chất nước nhòn tiết ra từ hạch lưỡi của con chim tạo nên. Đó là một thứ sợi trắng và trong suốt đan xen với nhau rồi khô cứng lại thành chiếc tổ. Nhìn bề ngoài tổ yến giống như cái thìa múc canh gắn chặt vào vách đá. Thông thường tổ chim yến chỉ nặng khoảng 10 gam, bằng trọng lượng của 2 vớ chồng chim cộng lại. Yến sào hiểu theo nghĩa chữ Hán là tổ yến, là loại thực phẩm quý hiếm, có độ dinh dưỡng cao. Nó có khả năng giúp con người phục hồi sức khỏe nhanh chóng. Yến cũng có khả năng làm cho cơ thể người già hồi xuân, trường thọ, cường tráng, giúp cho mắt sáng, tóc đen và gân cốt dẻo dai... Yến sào có thể chế biến thành được phẩm, hoặc thủy chế thành rượu yến, tinh yến, nước yến, chè yến...

Theo y học phương Tây, yến sào có thể chữa khỏi các căn bệnh về thận, suy nhược cơ thể, hậu sản... Theo kết quả phân tích của các nhà khoa học, tổ yến có hàm lượng đạm từ 40 - 50%, tỷ lệ chất béo rất thấp từ 0 - 0,13% và có đủ các axit amin cần thiết cho cơ thể con người. Mỗi tổ yến có 10 - 15 nguyên tố đa vi lượng giúp cho sự tạo hồng huyết cầu, ổn định thần kinh, kích thích tạo tinh trùng và trứng. Tổ yến còn có 8% axit xialic rất cần cho sự kích thích phân bào để đổi mới tế bào cơ thể con người. Mới đây người ta còn phát hiện yến sào còn có một số hoạt chất có tác dụng kích thích sinh trưởng tế bào bạch cầu ngoại biên, tác dụng điều trị ung thư vú và HIV/AIDS.

Loại tốt nhất là yến huyết, tại yến có màu đỏ hồng như máu, đường nét cấu trúc sắc sảo. Yến hồng có màu da cam. Yến quang lại có màu trắng ngà. Yến thiện màu trắng đục, tổ yến bé nhỏ, chỉ nặng từ 6 - 7 gam. Kế đến là yến bài, có hình dạng như quân bài, nặng từ 3 - 5 gam. Ngoài ra còn có loại yến địa và yến vụn được công nhân thu gom từ các mảnh vỡ của tổ yến trong quá trình khai thác. Yến địa là loại có giá trị thấp nhất vì tổ yến dính đất cát, phân chim trộn lẫn với rong rêu từ vách đá. Yến muối là loại tổ yến bị mềm nhũn do ngâm phải nước mặn. Yến chảy là tổ yến đã phân hủy vì do bị ngâm nước biển lâu ngày... Nhìn chung tất cả các loại tổ yến đều có giá trị. Ngày xưa người ta gộp chung thành 2 loại tổ yến cơ bản. Tổ yến có màu trắng đục thường là tổ khai thác lần đầu. Yến huyết, yến hồng là tổ khai thác lần 2. Lúc này tổ yến được làm bằng nước dãi trộn lẫn máu từ cơ thể chim tạo nên. Mỗi kilôgam yến sào (tổ yến) có từ 80 - 100 chiếc tổ yến. Giá cả yến sào trên thị trường thế giới hiện nay khoảng từ 14 - 50 triệu đồng Việt Nam một kilôgam. Giá 1kg tổ yến dao động từ 2.000 - 3.800 đô la Mỹ. Một số nhà hàng cao cấp hiện nay ở các thành phố lớn như Hà Nội, TP Hồ Chí Minh và các địa phương có sản phẩm yến sào như TP Quy Nhơn, Nha Trang đang có bán món súp yến với giá từ 160.000 đồng - 500.000 đồng/1 chén nhỏ.

NGƯỜI KHAI THÁC TỔ YẾN

Thu hoạch, khai thác yến sào là một nghề lắm gian nan và không thiếu nguy hiểm rình rập. Những

FRAO ĐỔI

Bạn đọc thân mến, xuân đến TV nhận được rất nhiều lời chúc mừng của bạn đọc. Bạn Phan Hồng Bảo ở Anh Sơn, Nghệ An viết:

"Đón chào xuân mới Nhâm Ngọ 2002 tôi chân thành chúc KTGD luôn là người thấy, người bạn tâm đắc, tri kỷ của mọi gia đình Việt Nam ta. Năm qua KTGD đã có nhiều nỗ lực tạo ra tờ báo có nội dung chân thực, đời thường, khích lệ nhiều thế hệ yêu đời hơn, yêu cuộc sống hơn. Bản thân cuộc sống của tôi có lúc rối rắm làm sao nhưng khi đọc KTGD tôi lại cứ như tỉnh ra, lại hăm hở lạc quan hơn, tin yêu vào con người hơn. Xin KTGD nhận lấy lời cảm ơn sâu sắc chân thành của tôi và gia đình tôi".

Liên sau đó cũng từ Nghệ An, Tô Hương Sen một cây bút thơ rất quen thuộc của KTGD gửi mấy câu thơ chúc xuân:

*"Tôi cho tờ báo thêm hay
Hương tình càng đọc càng say
lòng người*

*Sen hồng xứ Nghệ xa xôi
Chúc cho tờ báo muôn đời đẹp,
tình*

*Mừng cho trọn vẹn nghĩa tình
Năm qua đi, nguyện giữ mình
trắng trong*

*Mới đời những mãi vẹn lòng
Kiến muôn năm mãi xây thành
nước non*

*Thức người giữ dạ sắt son
Gia phong êm ấm cháu con
vững bền*

*Đình làng, phố cổ, chùa chiền
Và bao nhiêu thứ xây nên cuộc
đời*

Bạn bè ở khắp nơi nơi

Đọc lời của báo như lời tri âm".

TV xin thay mặt KTGD cảm ơn những lời chúc năm mới của bạn đọc gần xa, và, TV xin chân thành chúc cho bạn đọc cả nước một năm mới như lời bạn Phan Hồng Bảo: hăm hở hơn, lạc quan hơn, tin yêu vào con người hơn. Nhưng muốn có được cái vui ấy trước hết phải thật khỏe và có kinh tế gia đình dồi dào.

• **Vũ Minh Thịnh** (Bộ đội Trường Sa)

"Tôi 22 tuổi rồi, chưa có mảnh tình vắt vai, tôi có thích một cô gái ở quê, tôi đã viết những bức thư rất tình cảm, nhưng nhận lại chỉ là những dòng nhạt nhẽo hình như theo một bản thảo dập khuôn soạn sẵn..."

Thịnh ơi, tết này ăn bánh chưng ở đảo xa, hy vọng sẽ nhận được nhiều thư của các cô gái là bạn đọc của KTGD – chắc chắn sẽ không nhạt nhẽo và không dập khuôn đâu. Hãy gửi ngay địa chỉ cụ thể nhé, TV sẽ loa loa trên báo sớm nhất.

• **Ngự Thư** (1/167/5 K3, phường 2, Sa Đéc, Đồng Tháp)

*"Xuân này việc gấp lắm em ơi
Em nhớ qua nhà bác Cả Thời
Gói nhờ gói năm đôi bánh tét
Mua trà mua rượu dâng cha
mời".*

Xuân về, bao người phải công tác miền xa không thể về quê ăn tết, lời thơ nhắn - xúc động lắm, bởi từng lời nặng ân nghĩa, nặng ân tình bởi:

*"Tết này thôi chắc không về được
Lo nghĩ cho người việc cuối
năm".*

• **Nguyễn Thị Quyển** (Đội 3, xóm 1, Quận Phương, Nghĩa Bình, Nghĩa Hưng, Nam Định)

"Tôi gửi bài thơ "Xa quê" tới KTGD mong được gửi gắm một phần nào đó tới nhiều bạn đọc chia sẻ sự cô đơn phải ăn tết xa nhà như tôi".

Khi cuốn KTGD xuân này đến tay bạn đọc, rất nhiều bạn hoặc đã quây quần bên gia đình ở quê nhà, hoặc đang trên đường hồi hải, hồi hộp về quê, hoặc không ít bạn vì điều kiện công tác, vì khó khăn kinh tế, tàu xe đành phải lang thang ngắm mai, ngắm đào xa xứ. Đêm giao thừa điểm, giấc ngủ rồi cũng tới, chắc bạn – người không thể về quê sẽ như bạn Quyển với giấc mơ:

*"Chỉ có giấc mơ là niềm an ủi
Bên cạnh mình năm đó mẹ yêu
Mẹ vuốt tóc con gái, mẹ bảo
Con thích gì, mẹ mình tuổi cho
nào".*

Nhưng sự thật khi mơ tan, nỗi buồn ập đến, biết làm sao được, chỉ còn nuối tiếc như bạn Quyển:

*"Lại tức mình sao không mãi mơ
đi!"*

• **Hoa Hạ** (36 Nam Hưng, Vĩnh Hưng, Vĩnh Lợi, Bạc Liêu)

"TV ơi, mình coi hết từ đầu đến cuối KTGD trang mục nào cũng có cái hay, cái thú vị riêng, lối viết của các cây bút rất hấp dẫn, mình đọc hoài không chán. Do đọc KTGD, tự dưng mình trở thành thi sĩ lúc nào không hay nữa".

Cuộc đời sẽ mỗi ngày mỗi đẹp hơn biết bao nhiêu, sẽ bớt những đổ kỵ, ích kỷ, con người thân thiện

với con người hơn, khi cứ tự dưng có những con người như Hoa Hạ trở thành thi sĩ đấy!

• **Mai Mai** (Trường PTTH Hàm Thuận Nam, Bình Định)

"Người ta nói "Trái tim giàu lên nhờ cái nó cho đi", chắc các bạn sẽ đồng ý với tôi rằng khi người ta cảm thấy nuối tiếc một mối tình chính là lúc trái tim đang được bồi đắp".

Chà, Mai Mai đang là cô học trò mà lý luận cứ như một triết gia ấy. Nhưng "triết" của "gia" Mai Mai đúng lắm bởi vì nói cho cùng khi người ta biết nuối tiếc mối tình đã qua đi, thì cái đẹp của mối tình ấy trở lại ngụ lại đầy hơn ở trái tim họ, để họ đủ năng lượng đón nhận những vẻ đẹp mối tình khác cho đến khi trái tim tràn ngập tình yêu.

• **Phạm Thị Hằng** (Xóm 4, Bình Định, Kiến Xương, Thái Bình)

"Tết đến rồi, nhà mình sẽ có rất nhiều bạn của con, chúng nó bảo: "Tụi tao thích đến chơi tết nhà mày vì bố mẹ mày rất vui, bố mẹ mày luôn coi tụi tao như mày. Có bố mẹ như thế, mày thật sướng. Bố mẹ ơi, con rất vui trước những lời nói ấy của lũ bạn!"

TV ơi, em tự nhủ rằng, nếu một bài viết nào của em được đăng trên KTGD em sẽ lấy nhuận bút mua tặng bố đôi giày, tặng mẹ chiếc áo ấm nhân dịp năm mới".

Hằng ạ, giả sử bài không được đăng em có cách nào giành dụm hoặc kiếm ra tiền thực hiện ước mơ của mình không? Nhưng bất mí nhè rất có thể bài "Gửi em gái" của Hằng sẽ được đăng ở Diễn đàn gia đình đấy.

CÔNG TY NGUYÊN LIỆU GIẤY **ĐỒNG NAI**

- ĐỊA CHỈ: Khu Sông Mây, xã Bắc Sơn, huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai
- ĐT: 0913808102 - 0913808503 - 0913808504 - 0913808898 - 0913921695

Giám đốc: NINH ĐỨC YÊN

- Doanh nghiệp Nhà nước, hạch toán độc lập, đơn vị thành viên của Tổng Công ty Giấy Việt Nam.

- Các đơn vị trực thuộc:

- + Chi nhánh Kon Tum (tỉnh Kon Tum).
- + Chi nhánh Đắk Lắk (tỉnh Đắk Lắk).
- + Lâm trường Nguyên liệu giấy Trị An (tỉnh Đồng Nai).
- + Lâm trường Nguyên liệu giấy Bảo Liên (tỉnh Lâm Đồng).
- + Lâm trường Nguyên liệu giấy Bảo Lâm (tỉnh Lâm Đồng).

- Công ty có năng lực sản xuất cây giống bạch đàn và keo lai. Qua phương pháp chọn và nhân giống vô tính bằng công nghệ giâm hom, mỗi năm công ty có thể sản xuất:

+ Tại vườn ươm Thống Nhất - tỉnh Đồng Nai: 10 triệu cây giống/năm.

+ Tại vườn ươm Đắk Tô - tỉnh Kon Tum: 20 triệu cây giống/năm.

- Công ty nhận cung cấp giống keo lai và bạch đàn hom theo nhu cầu của các đơn vị, hộ gia đình trồng rừng hàng năm.

- Công ty đã và đang thực hiện dự án trồng rừng nguyên liệu giấy phục vụ nguyên liệu giấy cho ngành công nghiệp Việt Nam: Đầu tư thâm canh trồng rừng thông, keo lai, bạch đàn trên địa bàn các tỉnh Lâm Đồng, Đắk Lắk, Đồng Nai...

- Công ty cần sự hợp tác, liên kết với các đơn vị, hộ gia đình có đất rừng sản xuất, để trồng rừng nguyên liệu giấy trên địa bàn các tỉnh phía Nam.

**Đạt Huy
chương vàng về
tiêu chuẩn chất
lượng tại Hội
chợ Triển lãm
Quốc tế Cần Thơ
- Việt Nam
2000 và 2001**

Văn phòng công ty.

Chúc Mừng Năm Mới

BIỆT SÀI GÒN KỂ CHUYỆN NGÀY XUÂN

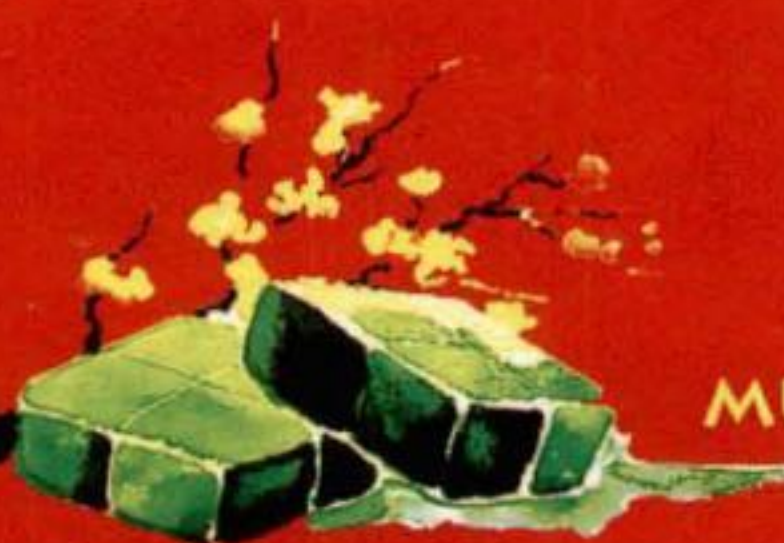
23 THÁNG CHẠP: UỐNG TIỀN ÔNG TÁO.

ĐÊM 30: UỐNG ĐÓN GIAO THỪA.

MỪNG MỘT UỐNG MỪNG TÂN NIÊN.

MỪNG 3: UỐNG TIỀN ÔNG BÀ.

QUANH NĂM:
UỐNG CẦU MÃ ĐÁO THÀNH CÔNG.

